

Den Europæiske Unions Tidende

L 99

Dansk udgave

Retsforskrifter

64. årgang

22. marts 2021

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/473 af 18. december 2020 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1238 for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder, der præciserer kravene til oplysningsdokumenter, til omkostninger og gebyrer, der er omfattet af omkostningsbegrænsningen, og til risikoreduktionsteknikker for det paneuropæiske personlige pensionsprodukt ⁽¹⁾ 1
- ★ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/474 af 15. marts 2021 om registrering af en betegnelse i registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser (»Pistacchio di Raffadali« (BOB)) 34
- ★ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/475 af 17. marts 2021 om godkendelse af en væsentlig ændring af varespecifikationen for en betegnelse, der er opført i registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser (»Münchener Bier« (BGB)) 35

AFGØRELSER

- ★ Kommissionens afgørelse (EU) 2021/476 af 16. marts 2021 om opstilling af EU-miljømærkekriterier for hårde belægnings- og beklædningsprodukter (meddelt under nummer C(2021) 1579) ⁽¹⁾ 37
- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/477 af 18. marts 2021 om godkendelse af ændringer af de nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter, som Finland og Sverige har forelagt (meddelt under nummer C(2021) 1672) 75

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2021/473

af 18. december 2020

om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1238 for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder, der præciserer kravene til oplysningsdokumenter, til omkostninger og gebyrer, der er omfattet af omkostningsbegrænsningen, og til risikoreduktionsteknikker for det paneuropæiske personlige pensionsprodukt

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1238 af 20. juni 2019 om et paneuropæisk personligt pensionsprodukt (PEPP-produkt) ⁽¹⁾, særlig artikel 28, stk. 5, fjerde afsnit, artikel 30, stk. 2, tredje afsnit, artikel 33, stk. 3, tredje afsnit, artikel 36, stk. 2, andet afsnit, artikel 37, stk. 2, tredje afsnit, artikel 45, stk. 3, tredje afsnit, og artikel 46, stk. 3, tredje afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved forordning (EU) 2019/1238 fastsættes der ensartede regler for registrering, produktion og distribution af samt tilsyn med personlige pensionsprodukter, som distribueres i Unionen under betegnelsen »paneuropæisk personligt pensionsprodukt« eller »PEPP-produkt«.
- (2) Informationsdokumenterne vedrørende PEPP-produktet er afgørende elementer i PEPP-rammen. Disse dokumenter gør det muligt at levere relevante oplysninger til forbrugere på en sådan måde, at det bliver lettere at forstå og sammenligne PEPP-produkter og forskellige investeringsmuligheder.
- (3) For at opnå sammenlignelighed af PEPP-produkter og sammensatte og forsikringsbaserede investeringsprodukter til detailinvestorer (PRIIP'er) bør oplysningskravene, hvis det er hensigtsmæssigt og relevant, bringes i overensstemmelse med Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/653 ⁽²⁾ om dokumentet med central information for PRIIP'er. På nogle få områder er det nødvendigt at tilpasse kravene til et langsigtet pensionsopsparingsprodukt, der kan bevares under hele den enkeltes karriereforløb og levetid, med særlig fokus på de pensionsspecifikke risici, såsom inflation og risici med hensyn til at kunne opretholde indbetalingerne.
- (4) I betragtning af, at onlinedistribution er et vigtigt karakteristika for PEPP-produkter, er det særlig vigtigt, at forbrugerne let kan få adgang til, forstå og anvende de oplysninger, der præsenteres i et digitalt miljø. Udformningen af informationsdokumenterne bør derfor videreudvikles for at præsentere informationerne på en effektiv og gennemsigtig måde, når de leveres ved hjælp af digitale midler, som f.eks. websted, mobilapp, audio eller video. Denne udformning bør gøre det lettere at stille oplysninger til rådighed ved hjælp af digitale midler på en tiltrækkende og forståelig måde. Lagdeling af oplysninger bør sikre tilstrækkelig fleksibilitet med hensyn til at tilpasse præsentationen til de forskellige typer digitale midler og til det digitale miljø, der er under konstant udvikling.

⁽¹⁾ EUT L 198 af 25.7.2019, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/653 af 8. marts 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1286/2014 om dokumenter med central information om sammensatte og forsikringsbaserede investeringsprodukter til detailinvestorer (PRIIP'er) vedrørende reguleringsmæssige tekniske standarder for præsentation, indhold, gennemgang og revision af dokumenter med central information og betingelser for opfyldelse af kravet om at stille sådanne dokumenter til rådighed (EUT L 100 af 12.4.2017, s. 1).

- (5) For at give forbrugerne vigtige oplysninger om PEPP-produktet, som man umiddelbart kan læse og forstå, og muliggøre sammenligninger af PEPP-produkter er det nødvendigt at have en høj grad af standardisering. Det er derfor nødvendigt at fastsætte obligatoriske skemaer for informationsdokumenterne. For at gøre det lettere for forbrugerne at forstå PEPP-produktet som et langsigtet pensionsopsparingsprodukt bør informationskravene være skræddersyet til pensionsmålsætningen i PEPP-produktet, med henblik på at levere oplysninger, der er nyttige ved beslutningstagningen på en attraktiv og klar måde for den potentielle PEPP-opsparer og samtidig muliggøre PEPP-udbyderens brug af digitale kommunikationsmidler.
- (6) Klassificeringen af risikoprofiler og den »sammenfattende risikoindikator« i PEPP-produktet bør følge de identificerede pensionspecifikke risici og målet om at opnå en passende og stabil pensionsindtægt. Udformningen af den sammenfattende risikoindikator bør omfatte en sammenhængende og sammenlignelig risikokategorisering og suppleres med yderligere oplysninger opnået på konsekvent vis med henblik på at skelne »overordnede« investeringsstrategier og risikoreduktionsteknikker fra »underordnede« for således at give forbrugerne relevante oplysninger om, hvorvidt en mere risikobetonet investeringsmulighed rent faktisk giver mulighed for et relativt højere afkast.
- (7) Prognoser for fremtidige pensionsindtægter er vigtige for forbrugernes forståelse af PEPP-produktet og dets egnethed til de enkelte pensionsmålsætninger. Dokumentet med central PEPP-investorinformation (KID) bør derfor indeholde resultaterne af de inflationsjusterede pensioner for generiske PEPP-opsparere med fastlagte opsparingsfaser og standardiserede indbetalinger.
- (8) Nøgleindikatorer for risici og omkostninger bør udformes, således at de kan anvendes på forskellige potentielle PEPP-investeringsmuligheder på sammenhængende og konsekvent vis. Offentliggørelsen af omkostninger bør fokusere på materielle og monetære beløb og bør sikre sammenlignelighed med det niveau for omkostnings- og gebyrbegrænsninger, der er fastsat for det grundlæggende PEPP-produkt.
- (9) Det er nødvendigt med et skema for PEPP KID'et. Dette skema bør være let forståeligt og fokusere på oplysninger, der er nyttige for forbrugerne, når de træffer beslutninger om opsparing i et PEPP-produkt, og mindske virkningen af eventuelle adfærdstilbøjeligheder.
- (10) I henhold til artikel 26, stk. 2, i forordning (EU) 2019/1238 skal PEPP-udbydere sikre, at PEPP KID'er til enhver tid er nøjagtige, rimelige, klare og ikke-vildledende, således at den potentielle PEPP-opsparer kan stole på de standardiserede oplysninger i dokumentet, når denne træffer afgørelse om langsigtede pensionsopsparinger. Der bør derfor fastsættes bestemmelser for en regelmæssig og hensigtsmæssig gennemgang af PEPP KID'et og i givet fald en rettidig revision af PEPP KID'et.
- (11) Det er en udfordring at skulle træffe en beslutning om langsigtede pensionsopsparinger, da fremtidige pensionsbehov måske ikke kendes fuldt ud, og personlige forhold og karrieremuligheder kan ændre sig. Derfor bør de potentielle PEPP-opsparere have tilstrækkelig tid — under hensyntagen til deres behov, erfaring og viden — til at forstå og overveje de relevante oplysninger, før de træffer en beslutning om, hvorvidt de skal foretage en opsparing i et bestemt PEPP-produkt, selv hvis PEPP KID'et udformes således, at det indeholder nyttige oplysninger til at kunne træffe afgørelse om opsparing i et PEPP-produkt på en forståelig og pålidelig måde.
- (12) PEPP-oversigten bør præsenteres således, at PEPP-opsparere let kan følge og overvåge udviklingen i deres egne PEPP-opsparinger. Mens PEPP-oversigten i sagens natur er personaliseret, bør den være i overensstemmelse med de oplysninger, der gives forud for aftaleindgåelsen, og bør muliggøre en konstant sammenligning mellem PEPP-produkter, med henblik på at PEPP-opsparere kan træffe kvalificerede beslutninger om ændring af investeringsmuligheden, skift af PEPP-udbyder eller tilpasning af indbetalingsniveauerne for at opfylde PEPP-opsparerens pensionsmålsætning.
- (13) For at sikre, at det grundlæggende PEPP-produkt er omkostningseffektivt, er det nødvendigt at sørge for, at alle omkostninger og gebyrer er omfattet af omkostningsbegrænsningen undtagen i tilfælde, hvor det er nødvendigt at sikre, at grundlæggende PEPP-produkter, som tilbyder den ekstra produktfunktion i form af kapitalgarantien, ikke stilles ringere end de grundlæggende PEPP-produkter, der ikke tilbyder denne produktfunktion for at sikre lige vilkår.

- (14) Risikoreduktionsteknikkerne for PEPP-produktet er afgørende for at fremme hensigtsmæssige investeringsstrategier, hvorved der opnås bedre pensionsresultater. Med henblik herpå er der behov for at opstille klare kriterier, der kan håndhæves, for at gøre det muligt på en sammenhængende måde at vurdere, hvorvidt en valgt risikoreduktionsteknik er effektiv. Disse kriterier bør derfor gælde for de tre hovedtyper af risikoreduktionsteknikker, nemlig livscyklus, oprettelse af reserver og garantier og bør tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for disse typer. Disse kriterier bør også gælde for enhver ny, innovativ risikoreduktionsteknik med henblik på at fremme bedre pensionsresultater gennem innovation.
- (15) Den langsigtede karakter af og det langsigtede mål med pensionsindtægter via PEPP-produkterne kræver, at man anvender stokastiske modelberegninger, som er et redskab til at forudsige sandsynligheden for forskellige udfald under forskellige betingelser, således at fremtidige PEPP-ydelser kan prognosticeret på en rimelig måde. Det er derfor nødvendigt at sikre, at der anvendes stokastiske modelberegninger, når man vurderer risikoprofilen og de potentielle resultater af de investeringsstrategier, som tilbydes af PEPP-udbydere, og som angiver den række af mulige PEPP-ydelser, der vil kunne opstå i det virkelige liv som følge af usikre afkast på aktiver og indbetalingsniveauer. Der bør også anvendes stokastiske modelberegninger ved fastlæggelsen af et passende ambitionsniveau med hensyn til risici, når der udarbejdes resultatscenarier for PEPP KID'et og pensionsprognoser for PEPP-oversigten og ved den effektive gennemførelse af metoden for den sammenfattende risikoindikator. Med henblik herpå bør der fastsættes visse henvisninger til den stokastiske modelberegning, som PEPP-udbyderen skal anvende. PEPP-udbyderen bør frit kunne tilpasse den stokastiske modelberegning for at nå frem til det ønskede mål og integrere de modeller, der er udarbejdet af PEPP-udbydere for andre lignende produkter.
- (16) Bestemmelserne i denne forordning hænger nøje sammen. De omhandler krav til informationsdokumenter, omkostninger og gebyrer for det grundlæggende PEPP-produkt samt risikoreduktionsteknikker. På grund af de betydelige indbyrdes forbindelser mellem bestemmelserne i denne forordning og for at styrke sammenhængen mellem de forskellige reguleringsområder, der er omfattet af denne forordning, bør reglerne inden for disse områder yderligere præciseres på samlet og holistisk vis. Det er nødvendigt for at sikre en høj grad af sammenhæng mellem reglerne for produktegenskaber af høj kvalitet og regler for effektiv kommunikation til forbrugere vedrørende disse egenskaber. Reglerne for specifikke produktegenskaber for et PEPP-produkt er nødvendige for at opnå en holistisk vurdering af balancen mellem risici og afkast for PEPP-opsparerer, samtidig med at der sikres bedre pensionsresultater gennem innovation og omkostningseffektivitet gennem digitalisering. Det er vigtigt at kommunikationen om disse innovative tilgange til forbrugere sker på en sammenhængende måde, der åbner mulighed for sammenligninger. For at sikre sammenhængen mellem bestemmelserne bør de medtages i en enkelt forordning.
- (17) Denne forordning er baseret på det udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder, som Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA) har forelagt Kommissionen.
- (18) EIOPA har afholdt åbne offentlige høringer om det udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder, som ligger til grund for denne forordning, analyseret de potentielle omkostninger og fordele samt anmodet om rådgivning hos interessentgruppen for forsikrings- og genforsikringsordninger og interessentgruppen for arbejdsmarkedspensionsordninger, der er nedsat i henhold til artikel 37 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1094/2010 ⁽³⁾

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1094/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/79/EF (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 48).

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

INFORMATIONSDOKUMENTER I ELEKTRONISK FORMAT

Artikel 1

Præsentation af informationsdokumenter i et onlinemiljø

Hvis indholdet af dokumentet med central PEPP-investorinformation for et paneuropæisk personligt pensionsprodukt (PEPP-produkt) eller en PEPP-oversigt præsenteres på et andet varigt medium end papir, skal dette opfylde følgende krav:

- a) Oplysningerne præsenteres på en måde, der er tilpasset PEPP-opsparerens anordning, der anvendes til at få adgang til PEPP KID'et eller PEPP-oversigten.
- b) Hvis størrelsen af komponenterne i layoutet ændres, bevares layout, overskrifter og rækkefølge for det standardiserede præsentationsformat samt den relative vægt og størrelse af de forskellige elementer.
- c) Skrifttype og skriftstørrelse skal være således, at oplysningerne er tydelige, forståelige og præsenteret i et klart læseligt format.
- d) Hvis der anvendes lyd eller video, skal der anvendes en sådan lydhastighed og lydstyrke, som ud fra et almindeligt hensyn, gør oplysningerne tydelige, forståelige og præsenteret i et klart hørbart format.
- e) De fremlagte oplysninger skal være identiske med de oplysninger, der gives i papirudgaven af henholdsvis PEPP KID'et eller PEPP-oversigten.

Artikel 2

Lagdeling af oplysninger

Lagdeling af oplysninger i henholdsvis PEPP KID'et eller PEPP-oversigten i henhold til artikel 28, stk. 3, artikel 35, stk. 1 og 2, artikel 36, stk. 1, og artikel 37, stk.1, i forordning (EU) 2019/1238 skal have en udformning, der ikke fjerner kundens opmærksomhed fra dokumentets indhold eller skjuler centrale oplysninger. I tilfælde af lagdeling af oplysninger skal det være muligt at udskrive PEPP-oversigten som et enkelt dokument.

KAPITEL II

INDHOLD OG PRÆSENTATION AF PEPP KID'ET

Artikel 3

Afsnit med overskriften »Hvad er dette for et produkt?«

1. Oplysninger, der angiver de langsigtede pensionsmålsætninger i forbindelse med PEPP-produktet og midlerne til at opnå disse målsætninger i afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?«, formuleres på en kortfattet, klar og letforståelig måde. Disse oplysninger skal udpege de vigtigste faktorer, som er afgørende for investeringsafkast og pensionsresultater, de underliggende investeringsaktiver eller referenceværdier, og for, hvordan afkastet fastsættes såvel som virkningen af indbetalingsniveauer og den forventede opsparingsperiode indtil pensionering. Der redegøres for principperne for de anvendte risikoreduktionsteknikker, herunder navnlig allokeringen af afkast inden for en portefølje på den enkelte PEPP-aftale. Der henvises også til typen af PEPP-udbyder og til de heraf følgende specifikke karakteristika ved PEPP-aftalen.

2. Beskrivelsen af den type PEPP-opsparer, som PEPP-produktet skal markedsføres til i afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et, skal indeholde oplysninger om målgruppen af PEPP-opspare, som PEPP-udbyderen har udpeget. Bestemmelsen af, hvilken type PEPP-opspare der er målgruppen for PEPP-produktet, baseres på PEPP-opsparenes evne til at bære investeringstab og deres foretrukne investeringshorisont, deres teoretiske viden om og tidligere erfaringer med PEPP-produkter og de finansielle markeder generelt samt potentielle PEPP-opsparens behov, karakteristika og mål.

3. Oplysninger om PEPP-pensionsydelser i afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et skal i et overordnet resumé indeholde de vigtigste karakteristika ved PEPP-aftalen. Disse oplysninger omfatter bl.a. følgende punkter:

- a) mulige udbetalingsformer som omhandlet i artikel 58, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1238 og ret til at ændre udbetalingsformen som omhandlet i artikel 59, stk. 1, i nævnte forordning
- b) en angivelse af hver enkelt PEPP-pensionsydelse sammen med en begrundelse, der angiver, at værdien af disse ydelser fremgår af afsnittet med overskriften »Hvad er risici, og hvad kan jeg få i afkast?«.

4. Hvis PEPP-aftalen dækker biometriske risici, angives oplysningerne i afsnittet »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et om denne dækning, herunder en liste over de risici, der er dækket, og de omstændigheder, der udløser forsikringsdækningen og forsikringsydelserne. Den biometriske risikopræmie, jf. punkt 54 i bilag VI til forordning (EU) 2017/653, angives i procent af det årlige bidrag eller i form af virkningen af den biometriske risikopræmie på investeringsafkastet ved slutningen af opsparingsfasen på grundlag af de generiske ihændehaberperioder, der anvendes til fastsættelse af de forventede PEPP-ydelser. Hvis præmien betales i form af et enkelt fast beløb, inkluderer oplysningerne det investerede beløb. Hvis præmien betales periodisk, inkluderes antallet af de periodiske betalinger og en vurdering af den gennemsnitlige biometriske risikopræmie som en procentdel af den årlige præmie i oplysningerne

5. Afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et indeholder følgende oplysninger om portabilitetsydelsen:

- a) oplysninger om, at PEPP-opspare på anmodning har ret til at anvende en portabilitetsydelse, jf. artikel 17, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1238
- b) oplysninger om, hvilke underkonti der er umiddelbart tilgængelige
- c) en henvisning til EIOPA's centrale offentlige register som omhandlet i artikel 13 i forordning (EU) 2019/1238, hvor der findes oplysninger om betingelserne for opsparingsfasen og udbetalingsfasen for de nationale underkonti, der er fastsat af medlemsstaterne
- d) oplysninger om det valg, der er omhandlet i artikel 20, stk. 5, i forordning (EU) 2019/1238, hvis PEPP-udbyderen ikke kan sikre åbningen af en ny underkonto, der svarer til PEPP-opsparens nye bopælsmedlemsstat.

6. Afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et skal indeholde oplysninger vedrørende skift af udbyder og navnlig oplysninger om mulighederne i forbindelse med et skift, jf. artikel 52, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1238. Hvis PEPP-udbyderen i overensstemmelse med den pågældende artikel giver PEPP-opspare mulighed for oftere at skifte PEPP-udbyder, angives hyppigheden i PEPP KID'et. Det skal fremgå af PEPP KID'et, om skiftet er gebyrfrit. Hvis det ikke er gebyrfrit, angives de dermed forbundne omkostninger i PEPP KID'et.

Oplysningerne om ydelse i forbindelse med skift omfatter også oplysninger om retten til at modtage supplerende oplysninger om den ydelse, der består i skift af udbyder som omhandlet i artikel 56, stk. 2, i forordning (EU) 2019/1238. Disse oplysninger gøres tilgængelige på PEPP-udbyderens websted og efter anmodning fra PEPP-opspare i overensstemmelse med artikel 24 i forordning (EU) 2019/1238.

7. Afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et skal indeholde oplysninger om betingelser for ændring af den valgte investeringsmulighed. Navnlig angives der, hvis det er relevant, oplysninger om alternative investeringsmuligheder for PEPP-opsparerer med hensyn til skift i overensstemmelse med artikel 44 i forordning (EU) 2019/1238. Hvis PEPP-udbyderen giver PEPP-opsparerer mulighed for oftere at ændre den valgte investeringsmulighed end minimumskravet, angives hyppigheden af den eventuelle ændring, og det skal fremgå af oplysningen, at denne ændring er gebyrfri, eller de dermed forbundne omkostninger angives.

8. Oplysningerne i forbindelse med, hvordan PEPP-udbyderens investering klarer sig med hensyn til miljømæssige, sociale og forvaltningsmæssige faktorer (»ESG-faktorer«) i afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP-KID'et skal indeholde udførlige redegørelser og kvantitative oplysninger, hvis sådanne foreligger, om, hvordan integrationen af ESG-faktorerne påvirker de faktiske og forventede resultater af PEPP-udbyderens investeringer.

9. Afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et, skal indeholde oplysninger, hvis det er relevant, om hvorvidt der er en fortrydelses- eller opsigelsesperiode for PEPP-opsparerer, og om konsekvenserne heraf, herunder om alle gældende gebyrer og sanktioner for brug af fortrydelses- eller opsigelsesperioden i forbindelse med aftalen.

10. Oplysningerne i afsnittet med titlen »Hvad er dette produkt?« i PEPP KID'et skal indeholde en henvisning til oplysningerne om tidligere resultater af PEPP-produktets investeringsmuligheder, som allokeret til PEPP-opsparerne. Oplysninger om hidtidige resultater stilles til rådighed på PEPP-udbyderens websted.

11. Hvis oplysningerne præsenteres i et elektronisk format med lagdeling af oplysninger, skal det første lag som minimum indeholde følgende oplysninger:

- a) de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 3
- b) oplysninger om, hvorvidt PEPP-aftalen omfatter biometriske risici
- c) oplysninger om et af følgende punkter:
 - i) hvorvidt det grundlæggende PEPP-produkt indeholder en garanti for kapitalen eller har form af en risikoreduktionsteknik i overensstemmelse med målet om at gøre det muligt for PEPP-opsparerer at opnå dækning for kapitalen,
 - ii) om og i hvilket omfang eventuelle alternative investeringsmuligheder, hvis det er relevant, udgør en garanti eller risikoreduktionsteknik

Andre oplysninger kan angives i de yderligere lag af oplysninger.

Artikel 4

Afsnit med overskriften »Hvilke risici er der, og hvilke afkast kan jeg få«

1. Oplysninger om risiko-/afkastprofilen for et PEPP-produkt, herunder en forklarende beskrivelse af den sammenfattende risikoindikator i afsnittet med overskriften »Hvilke risici er der, og hvilke afkast kan jeg få?« i PEPP KID'et, formuleres på en kortfattet, klar og letforståelig måde. Oplysningerne skal forklare formålet med og resultaterne af den sammenfattende risikoindikator for på en standardiseret og sammenlignelig måde at identificere forskellige risiko-/afkastprofiler, og at den sammenfattende risikoindikator skal betragtes som et referencepunkt, når man sammenligner forskellige PEPP-produkters risiko-/afkastprofiler. PEPP-udbyderen skal tydeligt angive, at den sammenfattende risikoindikator for PEPP-produkter er forskellig fra og ikke sammenlignelig med den sammenfattende risikoindikator for produkter, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1286/2014 (*).

Oplysningerne skal forklare, at en lav risiko-/afkastprofil indebærer, at PEPP-opsparerer har større sandsynlighed for at opnå en moderat pensionsindtægt, mens en høj risiko-/afkastprofil indebærer, at PEPP-opsparerer har større sandsynlighed for at opnå en relativt højere eller lavere pensionsindtægt end ved lavere risiko-/afkastprofiler. Den forklarende beskrivelse skal identificere begrænsningerne i den sammenfattende risikoindikator, herunder, hvis det er relevant, risiko-/afkastprofilens afhængighed af den faktiske udvikling i investeringerne, opsparingsperioden og effektiviteten af den anvendte risikoreduktionsteknik.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1286/2014 af 26. november 2014 om dokumenter med central information om sammensatte og forsikringsbaserede investeringsprodukter til detailinvestorer (PRIIP'er) (EUT L 352 af 9.12.2014, s. 1).

2. De oplysninger, der kræves i henhold til artikel 28, stk. 3, litra d), nr. ii), i forordning (EU) 2019/1238 om det maksimale mulige tab af den investerede kapital i afsnittet med overskriften »Hvilke risici er der, og hvilke afkast kan jeg få?« i PEPP-KID'et suppleres med oplysninger om den standardiserede, stokastisk fastlagte og akkumulerede kapital i forbindelse med udbetalingen i en stresssituation svarende til den femte percentil af distributionen.
3. I afsnittet »Hvilke risici er der, og hvilke afkast kan jeg få?« i PEPP KID'et, fremlægges oplysninger om de standardiserede resultatscenarier for gunstige scenarier, scenarier baseret på bedste skøn og ugunstige scenarier, for så vidt angår de forventede PEPP-pensionsydelser, på grundlag af følgende elementer:
 - a) Fremskrivningerne omfatter fire generiske PEPP-opsparende med 40, 30, 20 og 10 år indtil opsparingsfasens afslutning og baseres på et standardiseret indbetalingsniveau.
 - b) Det gunstige scenarie svarer til 85-percentilen af distributionen, scenariet baseret på bedste skøn til medianen og det ugunstige scenarie til 15-percentilen af distributionen.
 - c) Den forventede akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen og de forventede månedlige pensionsydelser justeres for inflation.
 - d) Oplysningerne suppleres af en forklarende beskrivelse inklusive nominelle beløb for omregningen til nutidsværdi som følge af ændringer i købekraften over tid.
4. Hvor det er relevant, henviser oplysninger om betingelser for afkast til PEPP-opsparende eller indbyggede resultatlofter i afsnittet med overskriften »Hvad er dette for et produkt?« i PEPP KID'et til udformningen og fordelingsmekanismerne for de anvendte risikoreduktionsteknikker.
5. Input, antagelser og metoder vedrørende de i stk. 1, 2 og 3 omhandlede oplysninger skal være i overensstemmelse med bilag III.
6. Hvis oplysningerne præsenteres i et elektronisk format med lagdeling af oplysninger, skal det første lag som minimum indeholde den sammenfattende risikoindikator og de forventede PEPP-pensionsydelser for fire generiske PEPP-opsparende, mens de nominelle forventede ydelser kan angives i de yderligere lag af oplysninger. Andre oplysninger kan angives i de yderligere lag af oplysninger.

Artikel 5

Afsnit med overskriften »Hvilke omkostninger er der?«

1. Oplysninger i afsnittet med overskriften »Hvilke omkostninger er der?« i PEPP-KID'et gives på en kort, klar og let forståelig måde. Omkostninger og gebyrer, der er identificeret i afsnittet »Hvilke omkostninger er der?«, henviser til de faktiske afholdte omkostninger, som afholdes direkte på udbyderniveau eller i forbindelse med en udliciteret aktivitet eller en investeringsfond, herunder alle de hermed forbundne generalomkostninger. Hvis det er relevant, angives omkostninger og gebyrer, der opkræves hos den potentielle PEPP-opsparende, inden der foretages opsparinger i PEPP-produktet, særskilt som »startomkostninger«. Omkostninger og gebyrer, både engangsomkostninger og løbende omkostninger, angives som »samlede omkostninger pr. år« udtrykt i pengeværdi og som en procentdel af den akkumulerede kapital som defineret i artikel 2, stk. 24, i forordning (EU) 2019/1238. Omkostningernes kombinerede indvirkning beregnes på grundlag af den standardiserede månedlige indbetaling fra PEPP-opsparende udtrykt i pengeværdi som angivet i del III i bilag III til denne forordning.
2. Afsnittet med overskriften »Hvilke omkostninger er der?« i PEPP KID'et skal indeholde følgende oplysninger:
 - a) oplysninger om de administrative omkostninger ved PEPP-udbyderens aktiviteter i forbindelse med forvaltningen af PEPP-konti, opkrævning af indbetalinger, oplysninger til medlemmerne og gennemførelse af betalinger
 - b) oplysninger om følgende investeringsudgifter:
 - i) udgifter til deponering af aktiver, herunder gebyrer betalt til depotforvalteren for den sikre opbevaring af aktiver og indkassering af udbytte og renteindtægter
 - ii) omkostninger ved porteføljetransaktioner, herunder faktiske betalinger fra PEPP-udbyder til tredjepart til dækning af omkostninger i forbindelse med erhvervelse eller afhændelse af et hvilket som helst aktiv på PEPP-kontoen
 - iii) andre omkostninger ved forvaltningen af investeringerne

- c) oplysninger om distributionsomkostninger som følge af markedsføring og salg af PEPP-produktet, herunder omkostninger og gebyrer i forbindelse med rådgivning
 - d) oplysninger om omkostninger ved garantier, som afkræves af PEPP-opsparerer for den finansielle garanti vedrørende tilbagebetaling af som minimum den akkumulerede kapital ved udbetaling og enhver anden finansiell garanti, der stilles i henhold til PEPP-aftalen.
3. Hvis en PEPP-udbyder opkræver gebyrer for at kunne få dækning for de afholdte udgifter til indledende rådgivning i den første periode af PEPP-aftalen, inden PEPP-opsparerer har ret til at skifte PEPP-udbyder, jf. artikel 52, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1238, oplyser PEPP-udbyderen potentielle PEPP-opsparerere om det samlede beløb af disse gebyrer, den periode, i hvilken gebyrerne skal betales, og hyppigheden heraf.
4. Hvis oplysningerne præsenteres i et elektronisk format med lagdeling af oplysninger, skal det første lag som minimum indeholde følgende oplysninger:
- a) oplysninger om de samlede årlige omkostninger udtrykt i pengeværdi og i procent af den samlede kapital ved årets udgang, jf. stk. 1
 - b) oplysninger om eventuelle startomkostninger, hvis det er relevant.

Andre oplysninger kan angives i de yderligere lag af oplysninger.

Artikel 6

Standardlayout for PEPP KID'et

PEPP-udbydere forelægger PEPP-KID'et i overensstemmelse med bilag I. Hvis oplysningerne præsenteres i et elektronisk format, kan præsentationen ved hjælp af det skema, der er angivet i bilaget, kun tilpasses for at vise lagdeling af oplysninger.

KAPITEL III

GENNEMGANG, REVISION OG TILRÅDIGHEDSSTILLELSE AF PEPP KID'ET

Artikel 7

Revision af PEPP KID'et

1. PEPP-udbydere reviderer oplysningerne i PEPP KID'et i overensstemmelse med artikel 30, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1238, hver gang der sker en ændring, som i væsentlig grad påvirker eller sandsynligvis vil påvirke oplysningerne i PEPP KID'et væsentligt og mindst hver 12. måned efter datoen for den første offentliggørelse af PEPP KID'et.
2. I forbindelse med revisionen som omhandlet i stk. 1 kontrollerer PEPP-udbydere, om oplysningerne i PEPP KID'et er præcise, rimelige, let at forstå og ikke på nogen måde vildledende. Udbydere kontrollerer navnlig, at følgende kriterier overholdes:
 - a) om oplysningerne i PEPP KID'et er i overensstemmelse med de generelle krav til form og indhold i henhold til artikel 26, 27 og 28 i forordning (EU) 2019/1238 og de specifikke krav til form og indhold, der er fastsat i artikel 6 i nærværende forordning,
 - b) om PEPP-produktets risici og afkast har ændret sig i det tilfælde, hvor en sådan ændring medfører, at det er nødvendigt at anbringe PEPP-produktet i en anden klasse af den sammenfattende risikoindikator end den, der var tildelt i det PEPP KID, der er genstand for fornyet vurdering.
3. Hvad angår stk. 1, opretter og opretholder PEPP-udbydere gennem hele PEPP-produktets levetid passende procedurer, således at PEPP-opsparerer uden unødigt ophold til enhver tid kan udpege eventuelle omstændigheder, der måtte resultere i en ændring, der påvirker eller sandsynligvis vil påvirke nøjagtigheden, rimeligheden eller tydeligheden af informationerne i PEPP-KID'et.

*Artikel 8***Revision af PEPP KID'et**

1. PEPP-udbydere reviderer straks PEPP KID'et, hvis det i en revision i henhold til artikel 7 konkluderes, at det er nødvendigt at foretage ændringer af PEPP KID'et. PEPP-udbydere sikrer, at alle de afsnit af PEPP KID'et, som berøres af disse ændringer, ajourføres.
2. PEPP-udbyderen offentliggør det reviderede PEPP KID på sit websted og underretter straks PEPP-opsparerer herom i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3.

*Artikel 9***Tilrådighedsstillelse af PEPP KID'et**

1. Personer, som rådgiver om eller sælger et PEPP-produkt, stiller PEPP KID'et tilstrækkelig tidligt til rådighed, så en potentiel eller aktuel PEPP-opsparer har tilstrækkelig tid til at tage dokumentet i betragtning, før denne bindes af en aftale eller et tilbud vedrørende det pågældende PEPP-produkt, uanset om den potentielle eller nuværende PEPP-opsparer har en fortrydelsesperiode.
2. Med henblik på stk. 1 vurderer den person, som rådgiver om eller sælger et PEPP-produkt, hvor lang tid den enkelte potentielle eller nuværende PEPP-opsparer skal bruge til at tage PEPP KID'et i betragtning, under hensyntagen til følgende kriterier:
 - a) den potentielle eller nuværende PEPP-opsparers viden om og erfaring med PEPP-produktet eller PEPP-produkter af lignende art eller risici svarende til dem, der opstår i forbindelse med PEPP-produktet
 - b) PEPP-produktets kompleksitet, langsigtede karakter og begrænsede tilbagekøbsmulighed
 - c) hvis rådgivning eller salg sker på den potentielle eller nuværende PEPP-opsparers initiativ, det behov for hurtigt at indgå den foreslåede kontrakt eller det foreslåede tilbud, som den potentielle eller nuværende PEPP-opsparer eksplicit har givet udtryk for.
3. Hvis PEPP KID'et stilles til rådighed online, skal det med henblik på stk. 1 opfylde følgende betingelser:
 - a) det skal være placeret i et område af webstedet eller en mobilapp, hvor det let kan findes og tilgås
 - b) det stilles til rådighed på et tidspunkt i købsprocessen, hvor den potentielle eller nuværende PEPP-opsparer har tilstrækkelig tid til at tage dokumentet i betragtning, før denne bindes af en PEPP-aftale eller et tilbud vedrørende den pågældende PEPP-aftale.

KAPITEL IV

PRÆSENTATION AF OG LAYOUT FOR PEPP-OVERSIGTEN*Artikel 10***Præsentation af PEPP-oversigten**

1. Oplysningerne i PEPP-oversigten gives på en kort, klar og let forståelig måde. Oplysningerne præsenteres i følgende rækkefølge for hver eksisterende underkonto:
 - a) de oplysninger, der er omhandlet i artikel 35, stk. 1 og 2, i forordning (EU) 2019/1238
 - b) i afsnittet med overskriften »Produktnavn«, oplysninger som omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra a), b) og c), i forordning (EU) 2019/1238
 - c) i afsnittet med overskriften »Hvor meget har jeg opsparet i mit PEPP-produkt?«, følgende oplysninger:
 - i) oplysninger omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra i), i forordning (EU) 2019/1238
 - ii) oplysninger om den samlede værdi af PEPP-kontoen fordelt på indbetalinger og akkumulerede investeringsafkast eksklusive omkostninger og gebyrer, siden PEPP-opsparereren påbegyndte sin opsparing i PEPP-produktet
 - iii) oplysninger om præmier ved biometriske risicipræmier

- d) i afsnittet med overskriften »Hvad får jeg, når jeg går på pension?«, følgende oplysninger:
- i) de oplysninger, der er omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra d), og artikel 37, stk. 1, litra d), i forordning (EU) 2019/1238 og artikel 4, stk. 3, i nærværende forordning, hvor de faktiske indbetalinger, forventede indbetalingsniveauer og individuelle vilkår og betingelser anvendes
 - ii) i givet fald oplysninger om supplerende pensionsprognoser baseret på nationale regler i overensstemmelse med artikel 37, stk. 3, i forordning (EU) 2019/1238
- e) oplysninger om forventet akkumuleret kapital ved udgangen af opsparingsfasen og de forventede månedlige pensionsydelse
- f) i afsnittet med overskriften »Hvordan har mit PEPP-produkt ændret sig inden for de seneste 12 måneder?« oplysninger som omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra e), f) og h), i forordning (EU) 2019/1238 om udviklingen på PEPP-kontoen i de foregående 12 måneder, med afstemning af balancen mellem den indledende saldo og slutsaldoen vist gennem indbetalinger, investeringsafkast allokeret til PEPP-kontoen og omkostninger og gebyrer som omhandlet i artikel 5, stk. 2, i nærværende forordning
- g) i afsnittet »Nøglefaktorer, der påvirker mit PEPP-produkts resultater« oplysninger, hvor det er relevant, som omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra g), j) og l), i forordning (EU) 2019/1238 og artikel 3, stk. 10, i nærværende forordning
- h) i afsnittet »Vigtige oplysninger« anføres følgende oplysninger:
- i) oplysninger om væsentlige ændringer af vilkår og betingelser i forbindelse med PEPP, jf. artikel 35, stk. 5 og 6, i forordning (EU) 2019/1238
 - ii) oplysninger om, hvor og hvordan der kan indhentes supplerende oplysninger som omhandlet i artikel 37, stk. 1, litra a), b), c) og e), i forordning (EU) 2019/1238
 - iii) hvis det er relevant, en henvisning til erklæringen om investeringspolitik under hensyntagen til ESG-faktorerne i henhold til artikel 37, stk. 1, litra c), i forordning (EU) 2019/1238.

De i første afsnit, litra c), nr. iii), omhandlede oplysninger fremlægges særskilt i overensstemmelse med artikel 3, stk. 4.

De i første afsnit, litra e), omhandlede oplysninger fremlægges justeret for inflation. Oplysningerne suppleres af en udførlig redegørelse for omregningen til nutidsværdi som følge af ændringer i købekraften over tid.

Med henblik på første afsnit, litra f), præsenteres omkostningernes kombinerede indvirkning på den forventede akkumulerede kapital ved udbetaling i henhold til artikel 36, stk. 1, litra f), i forordning (EU) 2019/1238 som »Formueforringelse« som anført i del III i bilag III til nærværende forordning.

De oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, litra g), vedrører tidligere resultater af PEPP-opsparerens investeringssmulighed, sådan som de er allokeret til PEPP-opsparerne, og skal om muligt forelægges for de foregående ti år. Hvis det ikke er muligt at forelægge oplysningerne for de foregående ti år, angives oplysningerne for den længste periode, i hvilken PEPP-opsparereren har foretaget opsparinger i PEPP-produktet. Disse oplysninger angives som det gennemsnitlige investeringsafkast, med fradrag af investeringsomkostningerne for det foregående år, de foregående tre år, de foregående fem år og de foregående ti år (som en procentdel af den akkumulerede kapital).

2. Antagelserne vedrørende de i stk. 1 omhandlede oplysninger skal være i overensstemmelse med bilag III.

3. Hvis oplysningerne præsenteres i et elektronisk format med lagdeling af oplysninger, skal det første lag som minimum indeholde de oplysninger, der er angivet under stk. 1, litra a), b), d) og e). Andre oplysninger kan angives i de yderligere lag af oplysninger.

Artikel 11

Standardlayout for PEPP-oversigten

PEPP-udbydere forelægger PEPP-oversigten i overensstemmelse med bilag II. Hvis oplysningerne præsenteres i et elektronisk format, kan det skema, der er angivet i bilaget, kun tilpasses for at vise lagdeling af oplysninger.

KAPITEL V

OMKOSTNINGER OG GEBYRER FOR DET GRUNDLÆGGENDE PEPP-PRODUKT

Artikel 12

Typer af omkostninger og gebyrer for det grundlæggende PEPP-produkt

1. De omkostninger og gebyrer, der er omhandlet i artikel 45, stk. 2, i forordning (EU) 2019/1238, i forbindelse med den samlede kapital hos opsparerer i det grundlæggende PEPP-produkt ved udgangen af det pågældende år, omfatter alle faktisk afholdte omkostninger og gebyrer, som afholdes direkte på udbyderniveau eller i forbindelse med en udliciteret aktivitet, herunder passende generalomkostninger og gebyrer i forbindelse med opsparing i det grundlæggende PEPP-produkt og distribution af samme. Disse omkostninger og gebyrer omfatter navnlig følgende omkostninger:

- a) administrationsudgifter
- b) investeringsomkostninger
- c) distributionsomkostninger.

2. Eventuelle omkostninger og gebyrer i forbindelse med yderligere elementer af eller egenskaber hos det grundlæggende PEPP-produkt, som ikke kræves i henhold til artikel 45 i forordning (EU) 2019/1238, og eventuelle omkostninger og gebyrer i forbindelse med skift af udbyder som omhandlet i artikel 54 i forordning (EU) 2019/1238, medregnes ikke i de omkostninger, der er omhandlet i artikel 45, stk. 2, i forordning (EU) 2019/1238.

Artikel 13

Omkostninger og gebyrer for garantier for det grundlæggende PEPP-produkt

1. Hvis det grundlæggende PEPP-produkt udgør en garanti for den kapital, der forfalder ved begyndelsen af udbetalingsfasen og i udbetalingsfasen i henhold til artikel 45, stk. 1, i forordning (EU) 2019/1238, medregnes de omkostninger, der er direkte forbundet med denne garanti, ikke i de omkostninger, der er omhandlet i artikel 45, stk. 2, i forordning (EU) 2019/1238.

2. PEPP-udbyderen oplyser udtrykkeligt og separat de omkostninger, der opkræves for kapitalgarantien, i afsnittet med overskriften »Hvilke omkostninger er der?« i PEPP-KID'et og i afsnittet med overskriften »Hvordan har mit PEPP-produkt ændret sig inden for de seneste 12 måneder?« i PEPP-oversigten.

3. Hvis det er relevant, skal PEPP-udbyderen kunne dokumentere, at de respektive omkostninger er direkte knyttet til kapitalgarantien på anmodning af den nationale kompetente myndighed eller EIOPA.

KAPITEL VI

RISIKOREDUKTIONSTEKNIKKER

Artikel 14

Formålet med risikoreduktionsteknikkerne

1. PEPP-udbydere skal, når de anvender risikoreduktionsteknikker i forbindelse med PEPP-produktets investeringsstrategi, opstille et mål svarende til PEPP-opsparerens eller en gruppe af PEPP-opsparerers specifikke pensionsmålsætning i overensstemmelse med betingelserne i artikel 47, stk. 2, i forordning (EU) 2019/1238.

2. PEPP-udbyderen udformer risikoreduktionsteknikken med henblik på at nå målet om en stabil og passende individuel fremtidig pensionsindtægt fra PEPP-produktet under hensyntagen til den forventede resterende varighed af PEPP-opsparerens eller gruppen af PEPP-opsparerers individuelle opsparingsfase og PEPP-opsparerens valgte udbetalingsmulighed. For at kunne opfylde dette mål udformes risikoreduktionsteknikken på følgende måde:

- a) Det sikres, at det forventede tab, der defineres som forskellen mellem den forventede sum af indbetalinger og den forventede akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen, ikke overstiger 20 % i den stresssituation, som svarer til den femte percentil af distributionen.
- b) Det tilstræbes at overgå den årlige inflationsrate med en sandsynlighed på mindst 80 % over en 40-årig opsparingsfase.
- c) Der tages hensyn til resultaterne af stokastiske modelberegninger.

3. For så vidt angår det grundlæggende PEPP-produkt, anvender PEPP-udbyderen, hvis denne ikke tilbyder en kapitalgaranti som omhandlet i artikel 13, en investeringsstrategi, der under hensyntagen til resultaterne af stokastiske modelberegninger sikrer en dækning for kapitalen ved udbetalingsfasens begyndelse og i udbetalingsfasen med en sandsynlighed på mindst 92,5 %. Hvis den resterende akkumuleringsfase er lig med eller under ti år på tidspunktet for aftaleindgåelsen af det grundlæggende PEPP-produkt, kan der dog anvendes en sandsynlighed på mindst 80 % ved anvendelse af investeringsstrategien.

4. I forbindelse med udformningen af en risikoreduktionsteknik for en gruppe af PEPP-opsparere udformer PEPP-udbyderen en risikoreduktionsteknik, således at der sikres en retfærdig og ligelig beskyttelse af hver enkelt PEPP-opsparer i gruppen, og der lægges en dæmper på opportunistisk adfærd hos individuelle PEPP-opsparere i gruppen.

5. PEPP-udbydere sikrer, at eventuel resultatrelateret aflønning af enkeltpersoner, der handler på PEPP-udbyderens vegne og gennemfører risikoreduktionsteknikker, bidrager til målet i forbindelse med risikoreduktionsteknikkerne.

6. PEPP-udbydere sikrer, at risikoreduktionsteknikken er passende, effektiv og virkningsfuld ved hjælp af en særlig proces og bestemmelser inden for rammerne af produkttilsyn og styringskrav som krævet i artikel 25 i forordning (EU) 2019/1238. Denne ramme er genstand for en tilsynskontrol og tilsynsrapportering.

7. Hvis en PEPP-opsparer vælger en anden investeringsmulighed i henhold til artikel 44 i forordning (EU) 2019/1238 eller skifter PEPP-udbyder i henhold til samme forordnings artikel 20, stk. 5, eller artikel 52, indbetaler PEPP-udbyderen på en fair måde eventuelle afsatte reserver og investeringsafkast til den PEPP-opsparer, der skifter. PEPP-udbyderen sikrer, at tildelingen er fair både over for PEPP-opspareren, der skifter, og de resterende PEPP-opsparere.

8. I tilfælde af en negativ økonomisk udvikling i de tre år, der går umiddelbart forud for den forventede afslutning af den resterende varighed af PEPP-opsparerens opsparingsfase, forlænger PEPP-udbyderen den sidste fase af livscyklussen eller den anvendte risikoreduktionsteknik med en passende ekstra tidsperiode på op til tre år efter den oprindeligt forventede afslutning af opsparingsfasen. En sådan forlængelse er betinget af PEPP-opsparerens udtrykkelige samtykke og sker i overensstemmelse med betingelserne i artikel 47 i forordning (EU) 2019/1238.

Artikel 15

Livscyklus

1. Når der anvendes en risikoreduktionsteknik, som tilpasser investeringsallokeringen for at reducere den finansielle risiko ved investeringer svarende til den resterende varighed, anfører PEPP-udbyderen gennemsnitlige eksponeringer mod aktie- og gældsinstrumenter, samtidig med at det sikres, at artikel 41 i forordning (EU) 2019/1238 overholdes for så vidt angår alle potentielle underporteføljer svarende til de forskellige faser i livscyklussen.

2. PEPP-udbyderen udformer livscyklussen, så det sikres, at de PEPP-opsparere, der befinder sig længst væk fra den forventede afslutning af opsparingsfasen, i et kontraktmæssigt fastsat omfang investerer i langsigtede investeringer, der nyder godt af højere investeringsafkast på grund af deres specifikke egenskaber med højere risici og afkast, herunder illikvide eller egenkapital lignende egenskaber. For de PEPP-opsparere, der er tættest på den forventede afslutning af opsparingsfasen, sikrer PEPP-udbyderen, at investeringerne i overvejende grad er likvide, af høj kvalitet og har faste investeringsafkast.

*Artikel 16***Oprettelse af reserver**

1. Hvis der anvendes en risikoreduktionsteknik, hvorved der oprettes reserver af PEPP-opsparerens indbetalinger eller investeringsafkast, fastsætter PEPP-udbydere i PEPP-aftalen på en gennemsigtig og forståelig måde bestemmelser om tildeling af den opsparede kapital og investeringsafkast til den enkelte PEPP-opsparers konto, til og fra reserverne og, hvis det er relevant, til den tilsvarende gruppe af PEPP-opsparene.
2. Fra dertil beregnede aktiver fordeler PEPP-udbyderen indbetalinger og investeringsafkast på reserverne på en gennemsigtig og forståelig måde med det formål at opbygge tilstrækkelige reserver i tider med positive investeringsafkast. PEPP-udbyderen foretager ligeledes en fordeling fra reserverne på den enkelte PEPP-opsparers konto og, hvis det er relevant, til den tilsvarende gruppe af PEPP-opsparene på en retfærdig og gennemsigtig måde i perioder med negative investeringsafkast.
3. PEPP-udbyderen identificerer og øremærker tydeligt de aktiver, der er investeret for PEPP-opsparene. PEPP-udbyderen skal ikke kunne handle aktiver for egen regning med de aktiver, der er øremærket til PEPP-opsparene.
4. I de første ti år efter oprettelsen af et nyt PEPP-produkt kan PEPP-udbyderen bidrage til oprettelsen af reserverne ved at yde et lån eller en egenkapitalinvestering til PEPP-opsparenes aktiver. I så fald angiver PEPP-udbyderen på en gennemsigtig og forståelig måde vilkår og betingelser for sit bidrag og overskudsdeling i PEPP-aftalen samt det mønster, der skal anvendes ved den gradvise investeringsafvikling over en periode på højst ti år.

*Artikel 17***Minimumsgarantier for afkast**

1. Hvis PEPP-udbyderen tilbyder minimumsgarantier for afkast, beskriver PEPP-udbyderen klart de særlige egenskaber ved garantien, herunder begrænsninger og tærskler, og angiver, om garantien skal anvendes på inflationsjusterede afkast eller på nominelle afkast.
2. PEPP-udbyderen oplyser udtrykkeligt i PEPP KID'et og efterfølgende i PEPP-oversigten, hvorvidt garantiniveauet er justeret med henblik på den årlige inflationsrate.

*Artikel 18***Holistisk vurdering af risici og afkast vedrørende PEPP-produktet**

Med henblik på artikel 3, 4, 5, 10 og 14 anvender PEPP-udbydere de metoder, der er fastsat i bilag III.

*Artikel 19***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. december 2020.

På Kommissionens vegne
Ursula VON DER LEYEN
Formand

BILAG I

SKEMA TIL DOKUMENTET MED CENTRAL PEPP-INVESTORINFORMATION

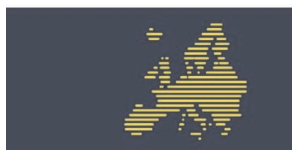
Del I. Instrukser med henblik på udfyldelse af skemaet for central PEPP-investorinformation

1. PEPP-udbydere skal overholde afsnittenes rækkefølge og overskrifter, præsentationsværktøjer og ikoner i skemaet for central PEPP-investorinformation i del II i dette bilag, som dog ikke fastlægger parametre for længden af de enkelte afsnit og indsættelse af sideskift, og som højst må fylde fem sider A4-papir, når det udskrives.
2. Under den fremtrædende overskrift »Skemaet for central PEPP-investorinformation« tilføjes følgende erklæring: »Dette dokument indeholder vigtige oplysninger om dette paneuropæiske personlige pensionsprodukt (PEPP-produkt). Det er ikke markedsføringsmateriale. Informationen kræves i henhold til lovgivningen for at hjælpe dig med at forstå arten af samt risici, omkostninger, potentielle gevinster og tab ved dette personlige pensionsprodukt og hjælpe dig med at sammenligne det med andre PEPP-produkter.
3. I skemaet kan PEPP-udbydere tilføje en QR-kode med et link til den elektroniske udgave af PEPP KID'et.
4. Øverst i skemaet i afsnittet »PEPP-produkter — et overblik« skal PEPP-udbydere angive følgende oplysninger:
 - a) den forventede akkumulerede kapital ved en månedlig indbetaling på 100 EUR i en periode på 40 år under det ugunstige og det gunstige scenario
 - b) de samlede årlige omkostninger i procent af den akkumulerede kapital på grundlag af månedlige indbetalinger på 100 EUR
 - c) klassificeringen af den sammenfattende risikoindikator og
 - d) en erklæring om, hvorvidt produktet indeholder en garanti.
5. PEPP-udbyderen skal tilføje følgende erklæring: »Pensionsproduktet, der er beskrevet i dette dokument, er et langsigtet produkt med begrænset tilbagekøbsmulighed, som ikke kan opsiges når som helst.«
6. PEPP-udbyderen kan i følgende afsnit tilføje sit corporate branding eller logo og skal oplyse følgende:
 - a) PEPP-udbyderens navn og kontaktoplysninger
 - b) PEPP-udbyderens kompetente myndigheder
 - c) PEPP-produktets navn og dets registreringsnummer i det centrale offentlige register
 - d) under »produkttype«, hvorvidt der er tale om et grundlæggende PEPP-produkt, og om PEPP-KID'et henviser til den specifikke alternative investeringsmulighed eller giver generelle oplysninger om en række alternative investeringsmuligheder og
 - e) dokumentets dato.
7. Under overskriften »Hvordan investeres mine penge?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 3, stk. 1. PEPP-udbydere kan anvende højre kolonne eller hovedområdet til at angive oplysninger i henhold til artikel 3, stk. 10, i denne forordning.
8. Under overskriften »Hvem er det til?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 3, stk. 2, i denne forordning.

9. PEPP-udbyderen skal under overskriften »Er min opsparing sikret?« angive:
 - a) hvorvidt det grundlæggende PEPP-produkt indeholder en garanti for kapitalen eller har form af en risikoreduktionsteknik i overensstemmelse med målet om at gøre det muligt for PEPP-opsparerer at opnå dækning for kapitalen, eller
 - b) om og i hvilket omfang eventuelle alternative investeringsmuligheder, hvis det er relevant, indeholder en garanti eller risikoreduktionsteknik.
10. Under overskriften »Hvad sker der, når jeg går på pension?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysningerne i henhold til artikel 3, stk. 3, i denne forordning.
11. Under overskriften »Hvad sker der med min PEPP-opsparing, hvis jeg dør/bliver handicappet/lever længere end antaget i min PEPP-aftale?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 3, stk. 4, i denne forordning.
12. Under overskriften »Hvad sker der, hvis jeg flytter til et andet land?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 3, stk. 5, i denne forordning. PEPP-udbydere kan anvende højre kolonne eller hovedområdet til at angive, hvor man kan finde yderligere oplysninger.
13. Under overskriften »Kan jeg trække mig ud af produktet før tiden?« skal PEPP-udbyderen vedlægge en erklæring om konsekvenserne for PEPP-opsparerer:
 - a) af en tilbagetrækning fra PEPP-produktet før tiden, herunder alle gældende gebyrer, sanktioner og eventuelt tab af kapitalbeskyttelse og eventuelt tab af andre fordele og incitamenter og
 - b) hvis PEPP-opsparerer ophører med at indbetale til PEPP-produktet, herunder alle gældende gebyrer, sanktioner og eventuelt tab af kapitalbeskyttelse og eventuelt tab af andre fordele og incitamenter.
14. Under overskriften »Kan jeg skifte udbyder?«, skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysningerne i henhold til artikel 3, stk. 6, i denne forordning. PEPP-udbydere kan anvende højre kolonne eller hovedområde til at angive, hvor man kan finde yderligere oplysninger.
15. Under overskriften »Kan jeg ændre min investeringsmulighed?«, skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysningerne i henhold til artikel 3, stk. 7, i denne forordning.
16. Under overskriften »Vil mine penge blive investeret på en bæredygtig måde?«, skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysningerne i henhold til artikel 3, stk. 8, i denne forordning. PEPP-udbydere kan anvende højre kolonne eller hovedområdet til at angive, hvor man kan finde yderligere oplysninger.
17. Under overskriften »Er dette reguleret i (medlemsstatens) lovgivning?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger om den lovgivning, der finder anvendelse på PEPP-aftalen, hvis parterne ikke har et frit lovvalg, eller, hvis parterne frit kan vælge den lovgivning, der finder anvendelse, den lov, som PEPP-udbyderen foreslår at vælge.
18. Under overskriften »Kan jeg fortryde eller skifte mening?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 3, stk. 9, i denne forordning.
19. Under overskriften »Hvad er risikoprofilen for dette produkt?« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 4, stk. 1 i denne forordning. PEPP-udbydere kan anvende højre kolonne eller hovedområdet til at angive, hvor man kan finde yderligere oplysninger, herunder især de metoder, der er anvendt i forbindelse med den sammenfattende risikoindikator
20. Under overskriften »Er der risiko for, at jeg mister al min investerede kapital?«, skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysninger i henhold til artikel 4, stk. 2, i denne forordning.

21. Under overskriften »Hvad kan jeg forvente, når jeg går på pension?« skal PEPP-udbyderen, når denne fremlægger oplysninger, jf. artikel 4, stk. 3, og artikel 4, stk. 4, angive oplysningerne i henhold til artikel 4, stk. 3, litra a) -c), som følger:
 - a) det ugunstige scenarie under kategorien »hvis investeringerne klarer sig dårligt«
 - b) scenariet baseret på bedste skøn under kategorien »hvis investeringerne klarer sig gennemsnitligt«
 - c) det gunstige scenarie under kategorien »hvis investeringerne klarer sig meget godt«
 - d) prognoserne for en opsparingsfase på henholdsvis 40 år ved en nuværende alder på 25, for en opsparingsfase på 30 år ved en nuværende alder på 35, for en opsparingsfase på 20 ved en nuværende alder på 45 og for en opsparingsfase på 10 år ved en nuværende alder på 55.
22. Under overskriften »Hvad kan jeg forvente, når jeg går på pension?« skal PEPP-udbyderen fremlægge en erklæring om, at skattelovgivningen i PEPP-opsparerens bopælsmedlemsstat kan have en indvirkning på den faktiske udbetaling.
23. I afsnittet med overskriften »Hvad sker der, hvis (PEPP-udbyderens navn) ikke er i stand til at foretage udbetalinger?« skal PEPP-udbyderen give en kort beskrivelse af, hvorvidt det hermed forbundne tab er dækket af en investorkompensations- eller -garantiordning, og, hvis dette er tilfældet, hvilken ordning der er tale om, garantens navn og oplysninger om, hvilke risici der er dækket af ordningen, og hvilke risici der ikke er dækket.
24. Under overskriften »Engangsomkostninger« skal PEPP-udbyderen oplyse omkostningerne ved underskrivelsen af aftalen og engangsgebyrer, hvis aftalen opsiges inden for fem år.
25. Under overskriften »Årlige omkostninger« skal PEPP-udbyderen fremlægge oplysningerne i henhold til artikel 5, stk. 1 og 3. PEPP-udbydere kan anvende højre kolonne eller hovedområde til at forklare eventuelle yderligere omkostninger, som PEPP-udbyderen eller PEPP-distributøren opkræver, og give detaljerede oplysninger om eventuelle distributionsomkostninger, der ikke allerede er medtaget i de omkostninger, der er angivet under de foregående overskrifter, således at PEPP-opsparerer kan forstå den kumulative virkning, som disse aggregerede omkostninger har på investeringsafkastet.
26. I afsnittet med overskriften »Hvad er de specifikke krav for underkontoen, der vedrører (min bopælsmedlemsstat)?« og i underafsnittet med overskriften »Krav til indbetalingsfasen« skal PEPP-udbyderen beskrive betingelserne for opsparingsfasen som fastsat af PEPP-opsparerens bopælsmedlemsstat. I underafsnittet med overskriften: Under »Krav til udbetalingsfasen« beskriver PEPP-udbyderen betingelserne for udbetalingsfasen som fastsat af PEPP-opsparerens bopælsmedlemsstat.
27. PEPP-udbyderen skal i afsnittet med overskriften »Hvordan kan jeg klage?« fremlægge oplysninger om, hvordan og til hvem en PEPP-opsparer kan indgive en klage over PEPP-produktet eller PEPP-udbyderens eller PEPP-distributørens adfærd.

Del II. Skema

Paneuropæisk personligt pensionsprodukt (PEPP-produkt)

Dokument med central investorinformation

Dette dokument indeholder central investorinformation om dette paneuropæiske personlige pensionsprodukt (PEPP-produkt). Dokumentet er ikke markedsføringsmateriale. Information kræves i henhold til lovgivningen for at hjælpe dig med at forstå arten af samt risici, omkostninger, potentielle gevinster og tab ved dette personlige pensionsprodukt og hjælpe dig med at sammenligne det med andre PEPP-produkter.

QR-kode,
som henviser
forbrugerne
til den
elektroniske
udgave af dette
KID

PEPP-produkter - et overblik

Hvis du bidrager med: **100 EUR*/pr. måned**
i en periode på: **40 år**

kan du få: fra **xx xxx EUR** to **xx xxx EUR**

...afhængigt af, hvordan markederne og dine
investeringer klarer sig

Årlige omkostninger:
**xx % af din akkumulerede
opsparing**

Dette pensionsprodukt er
klassificeret som **1/2/3/4** ud af 4

Dette **PEPP-produkt indeholder/
indeholder ikke en garanti**
(se nedenstående oplysninger)

Udbyderens
logo

Pensionsproduktet, der er
beskrevet i dette dokument,
er et langsigtet produkt
med begrænset mulighed
for tilbagekøb, som ikke kan
opsiges når som helst.

Produktets betegnelse: [PEPP-produktets navn]

Udbyder:

Registreringsnummer:

Produkttype:

xxx xxx

xxx

Kompetent myndighed:

Dato:

xxx

DD måned AAAA

1

HVAD ER DETTE FOR ET PRODUKT?

Hvordan investeres mine penge?

Hvem er det til?

Er min opsparing sikret?

For at beskytte dine penge kan PEPP-produkter enten indeholde en garanti eller omfatte forholdsregler, der skal minimere risikoen for, at du mister dine penge. Dette PEPP-produkt:

- ✓ Indeholder en garanti: Når du går på pension, vil du som minimum få alle de penge, du har indbetalt over tid, tilbage (minus eventuelle omkostninger og afgifter)
- Indeholder ikke nogen garanti, men har form af en risikoreduktionsteknik i overensstemmelse med formålet om at gøre det muligt for PEPP-opspareren at opnå dækning for kapitalen

Oplysninger om
dette produkts
hidtidige resultater
kan findes her:

* monetære enheder i en valuta svarende til underkontoen

1

HVAD ER DETTE FOR ET PRODUKT? (fortsat...)

Hvad sker der, når jeg går på pension?

PEPP-produkter giver dig mulighed for at vælge forskellige former for pensionsindkomst. Dette PEPP-produkt giver dig mulighed for at vælge mellem:

En annuitet
og livslang
udbetaling

Engangsbeløb

Drawdown-
betalinger

En kombination af
disse

Se, hvad du kan
få, når du går på
pension, i afsnit 2.

Hvad sker der med min PEPP-opsparing, hvis jeg dør/bliver handicappet/lever længere end antaget i min PEPP-aftale?

Hvis du dør, inden du går på pension

Hvis du ikke kan fortsætte med at indbetale til
PEPP-produktet

Hvis du vælger at modtage månedlige betalinger
efter pensionering, men lever længere end
antaget i din PEPP-aftale

Hvad sker der, hvis jeg flytter til et andet land?

Yderligere
oplysninger om
portabilitet findes
på:

Kan jeg trække mig ud af produktet før tiden?

Kan jeg skifte udbyder?

Kan jeg ændre min investeringsmulighed?

1

HVAD ER DETTE FOR ET PRODUKT? (fortsat...)

Vil mine penge blive investeret på en bæredygtig måde?

Yderligere oplysninger om vores investeringsprincipper findes på:

Er dette reguleret i [medlemsstatens] lovgivning?

Kan jeg fortryde eller skifte mening?

2

HVLKE RISICI ER DER, OG HVLKE AFKAST KAN JEG FÅ?

Hvad er risikoprofilen for dette produkt?

Dette pensionsprodukt er klassificeret som **1/2/3/4** ud af 4

Yderligere oplysninger om den metode, der anvendes til PEPP-risikoindikatoren, findes på:

Er der risiko for, at jeg mister al min investerede kapital?

2

HVLKE RISICI ER DER, OG HVLKE AFKAST KAN JEG FÅ? (fortsat...)

Hvad kan jeg forvente, når jeg går på pension?

Det er umuligt at forudsige, hvordan din opsparing vil udvikle sig over tid, men for at hjælpe dig med at finde ud af, hvad du kan forvente, er der her tre mulige scenarier. Din endelige pensionsindkomst vil til dels afhænge af din alder nu (fordi jo yngre du er nu, jo længere tid løber din opsparing) og til dels af udviklingen på investeringsmarkedet.

Hvis det antages, at du investerer 100 EUR hver måned indtil din pensionering i dette PEPP-produkt:

Din nuværende alder	 Hvis investeringerne klarer sig dårligt , vil du kunne få: et engangsbeløb <i>eller</i> et månedligt beløb		 Hvis investeringerne klarer sig gennemsnitligt , vil du kunne få: et engangsbeløb <i>eller</i> et månedligt beløb		 Hvis investeringerne klarer sig meget godt , vil du kunne få: et engangsbeløb <i>eller</i> et månedligt beløb	
	et engangsbeløb	et månedligt beløb	et engangsbeløb	et månedligt beløb	et engangsbeløb	et månedligt beløb
25 år gammel	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €
35	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €
45	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €
55	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €	xx xxx €	xxx €

Disse tal justeres for at tage hensyn til inflationen, da en stigning i det generelle prisniveau kan påvirke opsparingen uanset formen.

Hvis du vil vide mere om, hvordan scenarierne er konstrueret, henvises du til:

3

HVAD SKER DER, HVIS [PEPP-UDBYDERENS NAVN] IKKE ER I STAND TIL AT FORETAGE UDBETALINGER?

4

HVILKE OMKOSTNINGER ER DER?

1→

Engangsomkostninger

Samlede engangsomkostninger ved underskrivelsen af aftalen om produktet

x EUR

Du betaler et engangsgebyr på xxx EUR, hvis du træder ud af kontoforholdet inden for fem år efter åbningen.

Årlige omkostninger

Samlede årlige omkostninger

x %

xxx EUR

Disse omkostninger udgør en procentdel af din indbetalte opsparing

Dette vil være de forventede årlige omkostninger

5

HVAD ER DE SPECIFIKKE KRAV FOR UNDERKONTOEN, DER VEDRØRER [MIN BOPÆLSMEDLEMSSTAT]?

Krav til indbetalingsfasen

Krav til udbetalingsfasen

6

HVORDAN KAN JEG KLAGE?

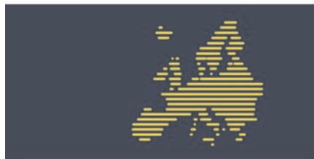
BILAG II

SKEMA TIL PEPP-OVERSIGTEN

Del I. Instrukser med henblik på udfyldelse af skemaet til PEPP-oversigten

1. PEPP-udbydere skal overholde afsnittenes rækkefølge og overskrifter, præsentationsværktøjer eller diagrammer og ikoner i skemaet, som dog ikke fastlægger parametre vedrørende længden af de enkelte afsnit og indsættelse af sideskift,
2. I skemaet kan PEPP-udbydere tilføje en QR-kode med et link den elektroniske udgave af PEPP-oversigten, og kan tilføje PEPP-udbyderens corporate branding eller logo.
3. Under overskriften »Hvad får jeg, når jeg går på pension?« skal PEPP-udbyderen fremlægge resultaterne af følgende scenarier:
 - a) det ugunstige scenarie under kategorien »hvis investeringerne klarer sig dårligt«
 - b) scenariet baseret på bedste skøn under kategorien »hvis investeringerne klarer sig gennemsnitligt«
 - c) det gunstige scenarie under kategorien »hvis investeringerne klarer sig meget godt«

Del II. Skema

Paneuropæisk personligt pensionsprodukt (PEPP-produkt)

PEPP-oversigt

Dato:

udbyderens logo

QR-kode, som henviser forbrugerne til den elektroniske udgave af denne oversigt

Navn:	PEPP-aftale ID/NR:
Kontaktoplysninger:	Virksomhed:
Adresse:	Kontaktadresse:
Dato for påbegyndelsen af opsparingen i PEPP-produktet:	Det land, hvor PEPP-udbyderen er registreret/godkendt:
Tidligst mulige pensionsdato:	Kompetent myndighed:

1

HVOR MEGET HAR JEG OPSPARET I MIT PEPP-PRODUKT?

Fra DD måned ÅÅÅÅ til DD måned ÅÅÅÅ

X XXX EUR*

Du har indbetalt

X XXX EUR

Samlet afkast allokert til din konto minus omkostninger

+/-XX EUR

Den samlede værdi af din PEPP-opsparing

X XXX EUR

2

HVAD FÅR JEG, NÅR JEG GÅR PÅ PENSION?

Din fremtidige pensionsindkomst afhænger af, hvor meget du bidrager i indbetalingsfasen, og hvordan dine investeringer klarer sig. Resultaterne af investeringerne hænger sammen med udviklingen på markederne - som præsenteres her i tre mulige scenarier:

Hvis investeringerne klarer sig dårligt, vil du kunne få:

X XXX EUR

som et engangsbeløb eller **XXX EUR** om måneden

Hvis investeringerne klarer sig gennemsnitligt, vil du kunne få:

X XXX EUR

som et engangsbeløb eller **XXX EUR** om måneden

Hvis investeringerne klarer sig meget godt, vil du kunne få:

X XXX EUR

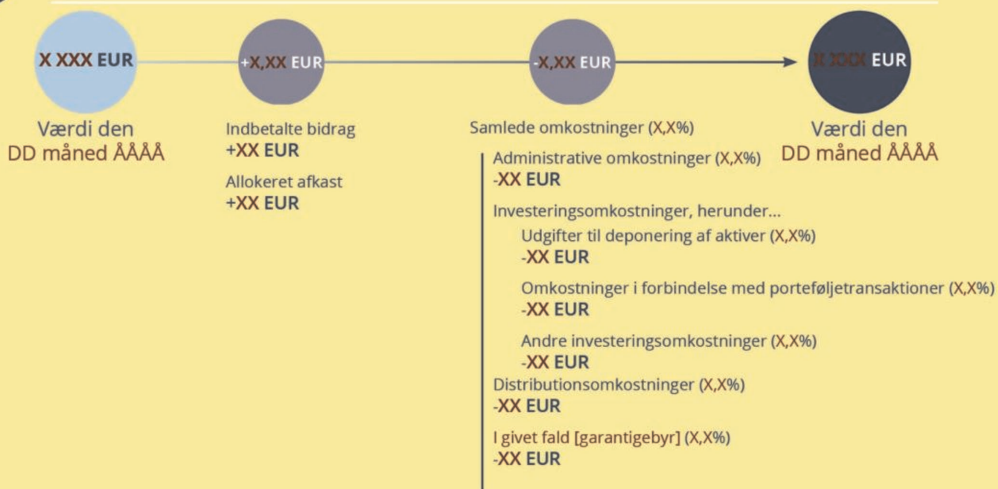
som et engangsbeløb eller **XXX EUR** om måneden

* monetære enheder i en valuta svarende til underkontoen

3

HVORDAN HAR MIT PEPP-PRODUKT ÆNDRET SIG INDEN FOR DE SENESTE 12 MÅNEDER?

4

NØGLEFAKTORER, DER PÅVIRKER DIT PEPP-PRODUKTS RESULTATER

Risikoreduktionsteknik

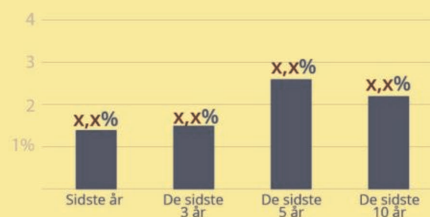

Bæredygtighed

Hvilke resultater har min investeringsmulighed hidtil haft?

Hidtidige resultater er ikke udtryk for fremtidige resultater.

5**VIGTIGE OPLYSNINGER**

Er betingelserne for mit PEPP-produkt blevet ændret inden for det seneste år?

Kontakt os, hvis du har brug for yderligere oplysninger.

Læs mere om dine rettigheder og muligheder med hensyn til:

Hvor kan jeg finde flere oplysninger?

BILAG III

INPUT, ANTAGELSER OG METODER

Del I. Metoden, der ligger til grund for præsentation af risiko og afkast

Sammenfattende risikoindikator

1. PEPP-udbydere tildeler det grundlæggende PEPP-produkt og de individuelle alternative investeringsmuligheder fire forskellige kategorier: »1«, »2«, »3« og »4«. Tildelingen baseres på:
 - a) risikoen for ikke at kunne dække de inflationsjusterede indbetalinger
 - b) den forventede forskel og
 - c) sammenlignes med de forventede afkast med hensyn til at opnå et vist niveau af PEPP-ydelser, alt efter hvad der er relevant, ved begyndelsen af eller i udbetalingsfasen.
2. For at beregne risikoen for ikke at kunne dække de inflationsjusterede indbetalinger skal PEPP-udbydere på stokastisk vis fastsætte omfanget af den forventede akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen for generiske PEPP-opsparende, den generiske varighed af opsparingsfaser og standardiserede indbetalingsniveauer. Efter en stokastisk simulering udtrykkes risikoen som sandsynligheden i procentpoint, som omregnes fra antallet af observationer, hvor summen af de inflationsjusterede indbetalinger er højere end den forventede værdi af den akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen sammenlignet med antallet af observationer.
3. Risikoen ved den enkelte investeringsmulighed for ikke at kunne dække de inflationsjusterede indbetalinger tildeles de forskellige kategorier som følger:

Kategorier:	Opsparingsfaser			
	40 år	30 år	20 år	10 år
1	op til 13,75 %	op til 17 %	op til 27 %	op til 36 %
2	13,8 til 16,55 %	17 til 19,75 %	27 til 29,25 %	36 til 43,25 %
3	16,6 til 19,35 %	19,8 til 22,55 %	29,3 til 31,55 %	43,3 til 50,55 %
4	over 19,4 %	over 22,6 %	over 31,6 %	over 50,6 %

Hvis investeringsmulighedens risikokategori afviger mellem de forskellige opsparingsfaser, anvendes den højeste risikokategori.

4. For at beregne den forventede forskel skal PEPP-udbydere på stokastisk vis fastsætte omfanget af den forventede akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen for generiske PEPP-opsparende, den generiske varighed af opsparingsfaser og standardiserede indbetalingsniveauer. Efter en stokastisk simulering udtrykkes risikoen som procentdelen af den forventede forskel i forhold til summen af de inflationsjusterede indbetalinger. Den forventede forskel bestemmes af observationerne, hvor de inflationsjusterede indbetalinger er højere end den forventede værdi af den akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen og de gennemsnitlige tab i forbindelse med disse observationer.
5. Risikoen ved den enkelte investeringsmulighed med hensyn til den forventede forskel tildeles de forskellige kategorier som følger:

Kategorier:	Opsparingsfaser			
	40 år	30 år	20 år	10 år
1	op til – 20 %	op til – 17 %	op til – 13 %	op til – 8 %
2	20 til – 23 %	– 17 til – 20,25 %	– 13 til – 6,5 %	– 8 til – 11,25 %
3	– 23,5 til – 26,5 %	– 20,3 til – 23,55 %	– 16,6 til – 20,1 %	– 11,3 til – 14,55 %
4	over – 26,5 %	over – 23,6 %	over – 20,1 %	over – 14,6 %

Hvis investeringsmulighedens risikokategori afviger mellem de forskellige opsparingsfaser, anvendes den højeste risikokategori.

6. For at beregne det forventede afkast for at nå op på et vist niveau af PEPP-ydelser skal PEPP-udbydere på stokastisk vis fastsætte omfanget af den forventede akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen for generiske PEPP-opsparere, den generiske varighed af opsparingsfaser og standardiserede indbetalingsniveauer. PEPP-udbydere udtrykker afkast i form af medianen af den akkumulerede kapital ved udgangen af opsparingsfasen som et multiplum af summen af de inflationsjusterede indbetalinger.
7. Den enkelte investeringsmuligheds afkast for at nå op på et vist niveau af PEPP-ydelser skal tildeles de forskellige kategorier som følger:

Kategorier:	Opsparingsfaser			
	40 år	30 år	20 år	10 år
1	op til 1,7	op til 1,3	op til 1,08	op til 0,93
2	1,7 til 2,03	1,3 til 1,45	1,08 til 1,165	0,93 til 0,985
3	2,035 til 2,36	1,455 til 1,61	1,17 til 1,255	0,99 til 1,045
4	over 2,365	over 1,615	over 1,26	over 1,05

Hvis investeringsmulighedens afkastkategori afviger mellem de forskellige opsparingsperioder, anvendes den laveste afkastkategori.

8. For at aggregere resultaterne af kategoriseringen af de enkelte investeringsmuligheder i forhold til den sammenfattende risikoindikator skal PEPP-udbydere:
 - a) sammenligne de to risikokategorier, og hvis værdien af kategorien afviger, vælges den højeste
 - b) sammenligne den deraf følgende risikokategori med værdien af afkastkategorien for PEPP-udbyderen for at supplere oplysningerne i henhold til artikel 4, stk. 1, i denne forordning ved at sammenligne investeringsmulighedens afkast i forhold til dens risiko.

Resultatscenarier

9. PEPP-udbydere skal på stokastisk vis fastsætte de forventede PEPP-ydelser, alt efter hvad der er relevant, ved begyndelsen af eller i udbetalingsfasen under hensyntagen til:
 - a) de standardiserede eller individualiserede indbetalingsniveauer
 - b) varigheden af opsparingsfasen
 - c) den gennemsnitlige PEPP-opsparers forventede levetid, hvor det er relevant
 - d) udviklingen i lønvæksten, hvor det er relevant
 - e) de forventede nominelle investeringsafkast i overensstemmelse med investeringsstrategien og den strategiske investeringsallokering
 - f) den årlige inflationsrate samt
 - g) omkostningsniveauet.
10. Scenariевærdierne for de forventede PEPP-ydelser i de forskellige resultatscenarier fastsættes i overensstemmelse med den stokastiske spredning af de forventede PEPP-ydelser:
 - a) Det gunstige scenarie svarer til værdien af PEPP-ydelserne ved 85-percentilen af distributionen.
 - b) Scenariet baseret på bedste skøn svarer til værdien af PEPP-ydelserne ved 50-percentilen af distributionen.

- c) Det ugunstige scenarie svarer til værdien af PEPP-ydelserne ved 15-percentilen af distributionen.
- d) Scenariet i en stresssituation svarer til værdien af PEPP-ydelserne ved 5-percentilen af distributionen.

Del II. Regler for fastsættelse af antagelserne for pensionsprognoser

Den årlige sats for nominelle investeringsafkast

11. PEPP-udbydere fastsætter de grundlæggende PEPP-produkters og alternative investeringsmuligheders forventede nominelle investeringsafkast ved hjælp af en passende stokastisk tilgang, der afspejler den tilsvarende investeringsstrategi, den strategiske investeringsallokering og den risikoreduktionsteknik, der anvendes for den individuelle investeringsmulighed.
12. Ved fastlæggelsen af de forskellige elementer i den stokastiske model anvender PEPP-udbydere den årlige inflationsrate og kan overveje at anvende en modulær tilgang til den stokastiske beregning i det mindste for:
 - a) den nominelle rente
 - b) kreditspændene, herunder kreditmigrering og misligholdelse og
 - c) aktieafkast.
13. Til bestemmelse af de nominelle rentesatser kan PEPP-udbyderen anvende G2 ++-modellen med kort rente som beskrevet af Brigo og andre (2006) ⁽¹⁾, der svarer til tofaktor-Hull-White-modellen og giver mulighed for negative rentesatser. Dens adfærd styres af fem parametre, to pr. faktor og én for korrelationen. Komponenterne i den todimensionale Wiener-proces er korrelerede, og en deterministisk forskydningsfaktor giver mulighed for perfekt at tilpasse den oprindelige løbetidsstruktur til markedsrenten.

De stokastiske differentiaalligninger for de to faktorer $x(t)$ and $y(t)$ er

$$dx(t) = -ax(t)dt + \sigma dW_1^Q(t), x(0) = 0$$

og

$$dy(t) = -by(t)dt + \eta dW_2^Q(t), y(0) = 0,$$

hvor a , b , σ og η er positive parametre, og W_1^Q og W_2^Q er korrelerede Wiener-processer i henhold til den risikoneutrale foranstaltning Q . Parameteren for korrelationen ρ er defineret ved

$$dW_1^Q(t)dW_2^Q(t) = \rho dt.$$

14. Den risikoneutrale værdiansættelse ved anvendelse af den risikoneutrale foranstaltning Q kræver tilpasning til »real-world«-foranstaltningen P , som kan vælges som en konstant, tidsuafhængig markedspris for risiko.
15. Ved hjælp af Girsanovs sætning er beregningen som følger:

$$dW_i^P = -\lambda_i dt + dW_i^Q, i = 1, 2$$

hvor λ_i er markedsprisen for risiko. Dynamikken i P -foranstaltningen kan så beskrives som

$$dx(t) = (\lambda_1 \sigma - ax(t))dt + \sigma dW_1^P(t), x(0) = 0$$

og

$$dy(t) = (\lambda_2 \eta - by(t))dt + \eta dW_2^P(t), y(0) = 0.$$

⁽¹⁾ Brigo, D., Mercurio, F.: Interest Rate Models — Theory and Practice, anden udgave, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2001, 2006.

Processen i forbindelse med den korte rente $r(t)$ er summen af de to faktorer, og den deterministiske forskydning, dvs.

$$r(t) = x(t) + y(t) + \varphi(t),$$

hvor for den deterministiske forskydningsfaktor $\varphi(t)$

$$\varphi(T) = f^M(0, T) + \frac{\sigma^2}{2a^2}(1 - e^{-aT})^2 + \frac{\eta^2}{2b^2}(1 - e^{-bT})^2 + \rho \frac{\sigma\eta}{ab}(1 - e^{-aT})(1 - e^{-bT})$$

bekræftes. I denne ligning $f^M(0, T)$ angives markedets øjeblikkelige forwardrente på begyndelsestidspunkt 0 med horisont T .

16. Efter G2 + +-modellen findes der analytiske løsninger i forbindelse med prisen på en nulkuuponobligation ved at definere

$$\begin{aligned} V(t, T) &:= \frac{\sigma^2}{a^2} \left[T - t + \frac{2}{a} e^{-a(T-t)} - \frac{1}{2a} e^{-2a(T-t)} - \frac{3}{2a} \right] \\ &+ \frac{\eta^2}{b^2} \left[T - t + \frac{2}{b} e^{-b(T-t)} - \frac{1}{2b} e^{-2b(T-t)} - \frac{3}{2b} \right] \\ &+ 2\rho \frac{\sigma\eta}{ab} \left[T - t + \frac{e^{-(T-t)} - 1}{a} + \frac{e^{-b(T-t)} - 1}{b} - \frac{e^{-(a+b)(T-t)} - 1}{a+b} \right], \\ A(t, T) &:= \frac{P^M(0, T)}{P^M(0, t)} e^{\frac{1}{2}[V(t, T) - V(0, T) + V(0, t)]}, \end{aligned}$$

$$B(z, t, T) := \frac{1 - e^{-z(T-t)}}{z}$$

og

Hvor prisen på en nulkuuponobligation i G2 + +-modellen er

$$P(t, T) = A(t, T) e^{-B(a, t, T)x(t) - B(b, t, T)y(t)}.$$

angiver $P^M(t, T)$ her markedsprisen for en nulkuuponobligation på tidspunkt t for løbetid T .

17. PEPP-udbyderen kan anvende priserne fra modellen til at fastsætte afkastet fra risikofrie investeringer i obligationer. Desuden kan den korte rente anvendes som input til modelberegningen af afkast fra aktier og eventuelt også fra ejendom.
18. Til bestemmelsen af kreditspænd kan PEPP-udbyderen anvende simuleringen af kreditspænd til at kombinere løbetidsstrukturen for den risikofrie nulkuuponobligation for at opnå en løbetidsstruktur for en nulkuuponobligation med kreditrisiko. Risikosatserne for obligationer i forskellige ratingklasser kan modelberegnes ved hjælp af Cox-Ingersoll-Ross-modellen (CIR-processen). Risikosatsen π_i udvikler sig i den risikoneutrale foranstaltning i henhold til den stokastiske differentilligning:

$$d\pi_i(t) = k(\theta - \pi_i(t))dt + \sigma\sqrt{\pi_i(t)}dW_i^Q(t), \pi_i(0) = \pi_{i,0}$$

sammen med betingelsen $2k\theta > \sigma^2$ for at holde $\pi(t)$ positiv for enhver t . Hvis man antager en markedspris for risiko som følger

$$\lambda(t) = \lambda\sqrt{\pi_i(t)},$$

er dynamikken i »real-world«-scenariet givet ved

$$d\pi_i(t) = (k\theta - (k + \lambda\sigma)\pi_i(t))dt + \sigma\sqrt{\pi_i(t)}dW_i^P(t), \pi_i(0) = \pi_{i,0}.$$

19. PEPP-udbydere kan modelberegne risikosatser for ratingklasserne AAA ($i = 1$), AA, A, BBB og BB ($i = 5$, der er potentielt differentierede for virksomhedsobligationer, dækkede obligationer og andre obligationer). Sandsynligheder for misligholdelse $p_i(t, T)$ beregnes derefter som produktet af CIR-priserne $P_i(t, T)$ på tidspunkt t for løbetid T , dvs.

hvor:

$$p_i(t, T) = \prod_{j=1}^i P_i(t, T) = \prod_{j=1}^i A_j(t, T) e^{-B_j(t, T) \pi_j(t)},$$

$$A_i(t, T) = \left[\frac{2 h_i e^{\frac{(k_i + h_i)(T-t)}{2}}}{2 h_i + (k_i + h_i)(e^{(T-t)h_i} - 1)} \right]^{2k_i \theta_i / \sigma_i^2},$$

$$B_i(t, T) = \frac{2(e^{(T-t)h_i} - 1)}{2h_i + (k_i + h_i)(e^{(T-t)h_i} - 1)} \text{ og}$$

$$h_i = \sqrt{k_i^2 + 2\sigma^2}.$$

Spændene $s_i(t, T)$ bestemmes derefter gennem

$$s_i(t, T) = (\delta + (1 - \delta) \cdot p_i(t, T))^{-\frac{1}{T}} - 1,$$

hvor δ er inddrivelsesprocenten.

20. Til bestemmelse af aktieafkastet kan PEPP-udbyderen anvende en model til udvikling af et aktiemarkedsindeks ved hjælp af en geometrisk Brownsk bevægelse. Denne model har to parametre: volatilitets- og aktierisikopræmien. Ved den nominelle rentemodel fremkommer den gældende risikofrie rente, og modellens output er afkastet på årsbasis for investeringer i markedsindekset.

$$dS_t = (r(t) + \lambda) S_t dt + \sigma S_t dW_t$$

21. Til bestemmelse af den årlige volatilitet kan PEPP-udbydere anvende standardafvigelsen for de månedlige afkast af et passende aktieindeks i en passende, repræsentativ tidsperiode med henblik på at foretage en årlig beregning af resultatet.
22. PEPP-udbydere kan anvende aktierisikopræmien λ_{eq} som en implicit foranstaltning i henhold til Damodaran (2020) ⁽²⁾, men beregne den direkte på det relevante aktieindeks uden yderligere landerisikopræmier. Den defineres som:

$$\lambda_{eq} := E[R_m] - R_f,$$

hvor $E[R_m]$ er det forventede markedsafkast og den risikofrie rente R_f kan vælges som den 10-årige spotrente på ECB's eller nationalbankens kurve.

23. Med hensyn til vækstraten g kan PEPP-udbyderen anvende EPS-prognosen for langsigtet vækst, hvorimod γ er summen af det effektive udbytte og afkastet ved tilbagekøb (buyback). Cash flow kan bestemmes ved hjælp af den konstante vækstrate over en femårig periode, hvorefter det endelige cash flow er uændret fremover med den risikofrie rente som vækstraten.

$$PV_{Index} = \frac{\gamma P_0}{(1 + E[R_m])} + \frac{\gamma(1 + g)P_0}{(1 + E[R_m])^2} + \frac{\gamma(1 + g)^2 P_0}{(1 + E[R_m])^3} + \frac{\gamma(1 + g)^3 P_0}{(1 + E[R_m])^4} + \frac{\gamma(1 + g)^4 P_0}{(1 + E[R_m])^5} + \frac{\frac{\gamma(1 + g)^4(1 + R_f)P_0}{E[R_m] - R_f}}{(1 + E[R_m])^5},$$

hvor PV_{index} er nutidsværdien af indekset i denne model til diskontering af udbyttet, og P_0 er prisen på indekset på tidspunkt $t = 0$.

Ved at opstille betingelsen

$$P_0 = PV_{Index}$$

kan man finde det forventede markedsafkast og beregne aktierisikopræmien.

⁽²⁾ Damodaran, Aswath, Equity Risk Premiums: Determinants, Estimation and Implications — 2020-udgaven (5. marts 2020). NYU Stern School of Business.

Den årlige inflationsrate

24. PEPP-udbyderen anvender Vasicek-modellen med én faktor til at beregne den årlige inflationsrate. Den middel-tilbagevendende dynamik i modellen er baseret på tre parametre. Den stokastiske differentialligning i modellen er

$$di(t) = k(\vartheta - i(t))dt + \sigma dW(t), i(0)=i_0,$$

hvor $i(t)$ er inflationsraten på tidspunkt t , k henviser til hastigheden i den middel-tilbagevendende proces, ϑ henviser til niveauet for den middel-tilbagevendende proces, og σ henviser til volatiliteten.

25. Modelberegningerne skal anvende målniveauet for Den Europæiske Centralbanks inflationsrate for euroområdet eller, hvor det er relevant, for de tilsvarende centralbanker for lande uden for euroområdet på mellemlang sigt sammen med den observerede standardafvigelse for inflationsraterne. Hastigheden i den middel-tilbagevendende proces skal sammen med den aktuelle inflationsrate anvendes til at tilpasse modellen til de nuværende forhold og til de kortsigtede inflationsprognoser.
26. Kalibreringen af inflationsraten skal for euroområdet anvende inflationsmålet for Den Europæiske Centralbank eller, for medlemsstater uden for euroområdet, centralbankens inflationsmål for ϑ -parameteren. Den månedlige tidsserie for år-til-år inflationsraten i medlemsstatens harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) anvendes til at udlede standardafvigelsen for inflationsraten på lang sigt, som antages at være 100 år. Fra samme tidsserie anvendes den oprindelige værdi for inflationsraten på referencedatoen. PEPP-udbyderen skal anvende inflationsfremskrivningerne for medlemsstatens HICP, der offentliggøres som de makroøkonomiske halvårslige fremskrivninger fra Eurosystemets personale for lande i euroområdet, eller Europa-Kommissionens økonomiske prognose for lande uden for euroområdet, medmindre den tilsvarende centralbank leverer fremskrivninger. Disse inflationsfremskrivninger anvendes til at fastsætte hastigheden i den middel-tilbagevendende proces.

Udviklingen i fremtidige lønninger

27. For at tage højde for udviklingen i fremtidige lønninger skal PEPP-udbydere i givet fald tage hensyn til reallønsvæksten i de forskellige medlemsstater under hensyntagen til Eurostats data og til, at reallønnen stiger betydeligt i den tidlige del af en PEPP-opsparers karriereforløb og har en betydeligt lavere vækst eller nedgang i den senere del af karriereforløbet. PEPP-udbyderen kan overveje at vælge et mønster i PEPP-opsparernes reallønsforløb dels for at nå et plateau tættere på afslutningen af opsparingsfasen, dels for at nå plateauet tidligere, hvilket betyder 20 år før pensioneringen, hvorefter det falder.
28. PEPP-udbyderen kan for at afspejle en lang række mulige forløb anvende et reallønsindeks, der følger en kvadratisk ligning med alder: $\text{løn} = a(\text{maks} - \text{alder})^2 + b$. Koefficienten »a« tages fra en ensartet fordeling mellem $-0,15$ og $0,011$, maks. tages fra en ensartet fordeling mellem 47 og 64 og svarer til den alder, hvor reallønnen er lig med den maksimale værdi, og koefficienten b fremkommer, så lønindekset begynder ved 100 ved 25 år.

Del III. Metode til beregning af omkostninger, inklusive specifikationen af sammenfattende indikatorer

29. PEPP-udbyderen skal i PEPP KID'et præsentere de samlede årlige omkostninger, der omfatter alle påløbne omkostninger, der forfalder inden for 12 måneder, som et pengebeløb og i procent af den forventede akkumulerede kapital efter 12 måneder. Disse beløb kan om nødvendigt beregnes som de gennemsnitlige samlede årlige omkostninger i PEPP-aftalens løbetid. Beregningen af omkostningernes kombinerede indvirkning baseres på en 40 års opsparingsfase ud fra månedlige indbetalinger på 100 EUR og på den forventede akkumulerede kapital i scenariet baseret på bedste skøn.

30. PEPP-udbyderen forelægger i PEPP-oversigten den anslåede indvirkning af omkostningerne på de endelige PEPP-ydelser ved at anvende tilgangen med hensyn til »Formueforringelse«. »Formueforringelsen« beregnes som forskellen mellem den forventede akkumulerede opsparing ved udgangen af opsparingsfasen og den forventede akkumulerede opsparing ved udgangen af opsparingsfasen i et omkostningsfrit scenario. Forskellen skal oplyses som et pengebeløb og i procent af de forventede akkumulerede besparelser. Beregningen baseres på den enkelte PEPP-opsparers personaliserede indbetalingsniveau og på scenariet baseret på bedste skøn i punkt 10.
-

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2021/474**af 15. marts 2021****om registrering af en betegnelse i registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser (»Pistacchio di Raffadali« (BOB))**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer ⁽¹⁾, særlig artikel 52, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Italiens ansøgning om registrering af betegnelsen »Pistacchio di Raffadali« er blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽²⁾, jf. artikel 50, stk. 2, litra a), i forordning (EU) nr. 1151/2012.
- (2) Da Kommissionen ikke har modtaget indsigelser, jf. artikel 51 i forordning (EU) nr. 1151/2012, skal betegnelsen »Pistacchio di Raffadali« registreres —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Betegnelsen »Pistacchio di Raffadali« (BOB) registreres.

Betegnelsen i stk. 1 henviser til et produkt i kategori 1.6. Frugt, grøntsager og korn, også forarbejdet, i bilag XI til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2014 ⁽³⁾.*Artikel 2*Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. marts 2021.

På Kommissionens vegne
For formanden
Janusz WOJCIECHOWSKI
Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 395 af 20.11.2020, s. 46.

⁽³⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2014 af 13. juni 2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT L 179 af 19.6.2014, s. 36).

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2021/475

af 17. marts 2021

om godkendelse af en væsentlig ændring af varespecifikationen for en betegnelse, der er opført i registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser

(»Münchener Bier« (BGB))

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer ⁽¹⁾, særlig artikel 52, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kommissionen har i overensstemmelse med artikel 53, stk. 1, første afsnit, i forordning (EU) nr. 1151/2012 behandlet Tysklands ansøgning om godkendelse af en ændring af varespecifikationen for den beskyttede geografiske betegnelse »Münchener Bier«, der er registreret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1549/98 ⁽²⁾ som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1156/2007 ⁽³⁾ og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 266/2013 ⁽⁴⁾.
- (2) Da der er tale om en væsentlig ændring, jf. artikel 53, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1151/2012, har Kommissionen i medfør af artikel 50, stk. 2, litra a), i samme forordning offentliggjort ændringsansøgningen i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽⁵⁾.
- (3) Da Kommissionen ikke har modtaget indsigelser, jf. artikel 51 i forordning (EU) nr. 1151/2012, skal ændringen af varespecifikationen godkendes —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Den ændring af varespecifikationen, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, og som vedrører betegnelsen »Münchener Bier« (BGB), godkendes.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

⁽¹⁾ EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1549/98 af 17. juli 1998 om en tilføjelse til bilaget til forordning (EF) nr. 1107/96 om registrering af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser efter proceduren i artikel 17 i Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 (EFT L 202 af 18.7.1998, s. 25).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1156/2007 af 3. oktober 2007 om godkendelse af væsentlige ændringer af varespecifikationen for en betegnelse, der er optaget i registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser (Münchener Bier (BGB)) (EUT L 258 af 4.10.2007, s. 13).

⁽⁴⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 266/2013 af 18. marts 2013 om godkendelse af væsentlige ændringer af varespecifikationen for en betegnelse, der er opført i registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser (Münchener Bier (BGB)) (EUT L 82 af 22.3.2013, s. 36).

⁽⁵⁾ EUT C 398 af 23.11.2020, s. 21.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. marts 2021.

På Kommissionens vegne
For formanden
Janusz WOJCIECHOWSKI
Medlem af Kommissionen

AFGØRELSE

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2021/476

af 16. marts 2021

om opstilling af EU-miljømærkekriterier for hårde belægnings- og beklædningsprodukter

(meddelt under nummer C(2021) 1579)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket ⁽¹⁾, særlig artikel 8, stk. 2,

efter høring af Den Europæiske Unions Miljømærkenævn, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til forordning (EF) nr. 66/2010 kan produkter, hvis miljøbelastning er nedbragt gennem hele deres livscyklus, få tildelt EU-miljømærket.
- (2) Forordning (EF) nr. 66/2010 foreskriver, at der fastsættes specifikke EU-miljømærkekriterier for hver produktgruppe.
- (3) Ved Kommissionens beslutning 2009/607/EF ⁽²⁾ blev der opstillet kriterier og tilhørende krav til vurdering og verifikation for produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter«. Gyldigheden af disse kriterier og krav blev forlænget til den 30. juni 2021 ved Kommissionens afgørelse (EU) 2017/2076 ⁽³⁾.
- (4) For bedre at afspejle bedste praksis på markedet for denne udvidede produktgruppe og tage højde for nyskabelser, der er indført i den mellemliggende periode, bør der fastsættes et nyt sæt af kriterier for »hårde belægnings- og beklædningsprodukter«.
- (5) Ved kvalitetskontrollen af EU-miljømærket ⁽⁴⁾ af 30. juni 2017, som omfattede en vurdering af gennemførelsen af forordning (EF) nr. 66/2010, blev det konkluderet, at der var behov for at udvikle en mere strategisk tilgang til EU-miljømærket, herunder bundtning af nært beslægtede produktgrupper, hvor det er relevant.
- (6) I lyset af disse konklusioner og efter høring af Den Europæiske Unions Miljømærkenævn (Miljømærkenævnet) bør kriterierne for produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« revideres, og anvendelsesområdet bør udvides til at omfatte andre produkter, der anvendes til samme primære formål og er fremstillet af de samme materialer, og som der er interesse for på markedet.
- (7) Ifølge den nye handlingsplan for den cirkulære økonomi — For et renere og mere konkurrencedygtigt Europa ⁽⁵⁾, der blev vedtaget den 11. marts 2020, skal kravene om holdbarhed, genanvendelighed og genanvendt indhold inkluderes mere systematisk i EU-miljømærkekriterierne.

⁽¹⁾ EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning 2009/607/EF af 9. juli 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til hårde belægnings- og beklædningsprodukter (EUT L 208 af 12.8.2009, s. 21).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse (EU) 2017/2076 af 7. november 2017 om ændring af beslutning 2009/607/EF for så vidt angår gyldighedsperioden for miljøkriterierne for tildeling af EU's miljømærke til hårde belægnings- og beklædningsprodukter (EUT L 295 af 14.11.2017, s. 74).

⁽⁴⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om revisionen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 122/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket (COM(2017) 355).

⁽⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En ny handlingsplan for den cirkulære økonomi — For et renere og mere konkurrencedygtigt Europa (COM(2020) 98 final).

- (8) I forbindelse med produktionen af naturstensprodukter og præfabrikerede betonprodukter kan en betydelig del af miljøvirkningerne tilskrives specifikke aktører i forsyningskæden, som i øjeblikket kun har ringe eller ingen direkte incitamenter til at overholde EU-miljømærkekriterierne. Efter høring af Miljømærkenævnet bør der også gives mulighed for at tildele EU-miljømærket til B2B-mellemprodukter i sektoren for natursten (tilhuggede stenblokke fremstillet i stenbrud) og i sektoren for præfabrikeret beton (hydrauliske bindemidler fremstillet i ovne eller alternativ cement). Dette vil også lette de kompetente organers vurdering og verifikation, når sådanne mellemprodukter sælges til indehavere af EU-miljømærket.
- (9) Efter høring af Miljømærkenævnet bør der indføres obligatoriske og valgfrie kriterier og krav og et pointsystem. Der kan tildeles point for opfyldelse af valgfrie krav eller alt efter, hvor langt en ansøger går videre end opfyldelsen af visse obligatoriske krav. Et produkt kan kun få tildelt EU-miljømærket, hvis det opfylder alle obligatoriske krav og opnår et samlet minimum antal point.
- (10) Pointsystemet sikrer en mere fleksibel tilgang til opnåelsen af EU-miljømærket for de miljømæssigt bedste hårde belægnings- og beklædningsprodukter på markedet, det giver mulighed for at vægte de kriterier, der er forbundet med produktets vigtigste miljøvirkninger, højere, og systemet tilskynder til og anerkender indehavernes løbende miljøforbedringer.
- (11) EU-miljømærkekriterierne for hårde belægnings- og beklædningsprodukter har navnlig til formål at fremme produkter, som har mindre miljøpåvirkninger gennem hele deres livscyklus, og som fremstilles ved brug af materialeeffektive og energieffektive processer med færre emissioner til luft og reduceret vandforbrug. På baggrund af indsatsen for at fremme klimaneutralitet og dekarbonisering af EU-industrien er der fastsat grænseværdier for CO₂-emissioner fra forbrændingsprocesser, og tildelingen af point tilskynder til brug af elektricitet fra vedvarende energikilder og beregning af CO₂-fodafttrykket. For at bidrage til overgangen til en mere cirkulær økonomi omfatter kriterierne obligatoriske krav til genbrug af procesaffald og tilskynder til inkorporering af genanvendte og sekundære materialer, hvor det er hensigtsmæssigt.
- (12) EU-miljømærkekriterierne og de tilhørende krav til vurdering og verifikation for produktgruppen bør gælde frem til den 31. december 2028, idet der tages hensyn til denne produktgruppes innovationscyklus.
- (13) Af hensyn til retssikkerheden bør beslutning 2009/607/EF ophæves.
- (14) Producenter, hvis produkter har fået tildelt EU-miljømærket for hårde belægninger og beklædningsprodukter på grundlag af kriterierne i beslutning 2009/607/EF, bør indrømmes en overgangsperiode, der giver dem tid nok til at tilpasse deres produkter, så de opfylder de nye kriterier og krav. I en begrænset periode efter vedtagelsen af denne afgørelse bør producenterne endvidere have mulighed for at indsende ansøgninger, der enten bygger på kriterierne i beslutning 2009/607/EF eller de nye kriterier, der er fastsat ved denne afgørelse. EU-miljømærker, der er tildelt efter kriterierne i den tidligere beslutning, kan anvendes i 12 måneder fra datoen for vedtagelse af denne afgørelse.
- (15) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 16 i forordning (EF) nr. 66/2010 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« omfatter gulvfliser, vægfliser, tagsten, blokke, plader, tavler, belægningssten, kantsten, bordplader, topplader og køkkenborde til indendørs eller udendørs brug.
2. Produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« omfatter ikke:
 - a) ildfaste keramiske produkter, teknisk keramik, lerrør, bordservice af keramisk materiale, dekorationsvarer af keramisk materiale eller sanitetsartikler af keramisk materiale

- b) byggesten til murværk som defineret i standarderne i EN 771-serien
 - c) tegltagsten og fittings som defineret i EN 1304
 - d) forstærkede præfabrikerede betonprodukter
 - e) hjælpeprodukter til montering af hårde belægnings- og beklædningsprodukter såsom injektionsmørtel, klæbestoffer, mekaniske låsemidler og underlægningsmaterialer.
3. Hårde belægnings- og beklædningsprodukter skal fremstilles af et af følgende materialer:
- a) natursten (også kaldet tilhuggede sten)
 - b) agglomererede sten på basis af harpiksbindemidler
 - c) keramisk eller brændt ler
 - d) præfabrikeret beton eller komprimeret jord på basis af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement.

Artikel 2

I denne afgørelse forstås ved:

- 1) »agglomererede sten«: industriprodukter, som fremstilles af en blanding af aggregater af forskellig størrelse og art (hovedsagelig fra natursten), undertiden blandet med andre compatible materialer, tilslag og harpiksbindemiddel
- 2) »alternativ cement«: cementer, der ikke opfylder de krav til sammensætning for almindelige cementer, der er fastsat i EN 197-1 ⁽⁶⁾, herunder cementer med et meget lille indhold af portlandcementklinker samt alkaliaktiverede cementer og geopolymerer, der ikke altid indeholder portlandcementklinker
- 3) »keramik«: materiale baseret på lermaterialer eller andre ikkemetalliske, uorganiske materialer, hvis karakteristiske egenskaber såsom høj styrke, slidstyrke, lang brugslevetid, kemisk inaktivitet, ikketoksicitet og modstandsdygtighed over for varme og ild kan tilskrives en omhyggeligt optimeret tid-temperatur-omdannelse under brændingen i ovnen
- 4) »komprimerede jordblokke«: produkter med solide og verificerede egenskaber opnået ved statisk eller dynamisk komprimering af jord i fugtig tilstand efterfulgt af øjeblikkelig udtagning af formen, hvis kohæsion — både i fugtig og tør tilstand — skyldes lerfraktionen i jordmaterialet og kan øges ved brug af tilsætningsstoffer
- 5) »brændt ler«: materiale, som overvejende fremstilles af ler eller andre lerholdige materialer ved formning (ekstrudering og/eller presning), tørring og brænding af den forberedte ler med eller uden tilsætningsstoffer
- 6) »gulvflise«: flade, typisk kvadratiske eller rektangulært formede fliser i standardmål, som formes ved ekstrudering eller direkte støbning eller tilskæres fra plader, og som, når de stødes sammen, udgør overfladen på udendørs og indendørs gulvstrukturer, og som brugerne af gulvarealet typisk skal kunne se eller gå på
- 7) »hydraulisk bindemiddel«: almindelig cement eller hydraulisk kalk, dvs. et finkornet uorganisk materiale, der ved blanding med vand danner en pasta, som sætter sig og hærder gennem hydreringsreaktioner og -processer, og som efter hærdeningen bevarer sin styrke og stabilitet, selv under vand. Almindelige cementer henhører under en af de 27 cementklasser, der er defineret i EN 197-1, og hydraulisk kalk skal opfylde de krav, der er fastsat i EN 459-1 ⁽⁷⁾ for naturlig hydraulisk kalk, formuleret kalk eller hydraulisk kalk
- 8) »kantsten«: lige eller buede sten i standardmål, som kan være affasede eller skrå på forkanten, og hvis primære formål er at adskille flader på samme eller forskellige niveauer, f.eks. ved kantning af en vej eller en fodgængersti
- 9) »køkkenbord«: arbejdsflade, der er formet direkte eller tilskåret fra plader og fastgjort til en struktur, enten mekanisk eller ved hjælp af særlige klæbestoffer, og som primært er beregnet til madlavning

⁽⁶⁾ EN 197-1:2011. Cement — Del 1: Sammensætning, krav til egenskaber og overensstemmelseskriterier for almindelige cementer.

⁽⁷⁾ EN 459-1:2015. Bygningskalk — Del 1: Definitioner, specifikationer og overensstemmelseskriterier.

- 10) »naturstensprodukt« og »tilhuggede sten«: stykker af naturligt forekommende sten, hvor naturstensprodukterne er tilskåret og efterbehandlet i bestemte størrelser og former og med bestemte overfladeegenskaber i et forarbejdningsanlæg, hvorimod de tilhuggede sten er mellemprodukt og inputmateriale til forarbejdningsanlægget i form af store blokke eller plader af naturligt forekommende sten fra brydning
- 11) »belægningssten«: sten i standardmål, som er rektangulære eller en hvilken som helst anden form, der gør det muligt at lægge dem i et gentaget mønster som slidlag på bøjelig eller stiv vejbelægning, og som kan stødes sammen ved brug af mørtel, klæbestoffer eller låsemekanismer
- 12) »præfabrikeret beton«: betonprodukter, der er fremstillet efter specifikke produktstandarter et andet sted end det endelige anvendelsessted, som er beskyttet mod ugunstige vejrforhold under produktionen, og som er resultatet af en industriel proces underlagt fabrikkens egen produktionskontrol med mulighed for sortering inden levering, herunder enkelt- og dobbeltlagsterrazzoklinker i overensstemmelse med EN 13748-1:2004 og 13748-2:2004 ⁽⁸⁾
- 13) »tagsten«: produkt til overlappende lægning på sadeltag
- 14) »bordplade«: øverste del på et bord formet eller tilskåret fra plader og fastgjort til en bordstruktur, enten mekanisk eller ved hjælp af særlige klæbestoffer, der hovedsagelig er beregnet til at blive anvendt som en overflade, som brugerne kan hvile sig, sidde, spise, studere eller arbejde ved, til indendørs eller udendørs brug i boligen eller andre steder
- 15) »topplade«: overflade formet direkte eller tilskåret fra plader og fastgjort til en struktur, enten mekanisk eller ved hjælp af særlige klæbestoffer, der hovedsagelig er beregnet til badeværelser i boligen og andre steder eller lignende faciliteter til regelmæssig personlig hygiejne (f.eks. »badeområde«)
- 16) »vægflise«: tynde, typisk kvadratiske eller rektangulært formede fliser i standardmål, der formes ved ekstrudering eller direkte formning eller tilskæres fra plader, og som, når fliserne stødes sammen, udgør overfladen på udendørs og indendørs vægstrukturer, som forbipasserende typisk skal kunne se eller berøre.

Artikel 3

Et produkt kan kun få tildelt EU-miljømærket i medfør af forordning (EF) nr. 66/2010 for produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter«, hvis det henhører under definitionen af denne produktgruppe i artikel 1 i denne afgørelse, opfylder alle de obligatoriske krav i kriterierne og har opnået det påkrævede minimum antal point, der er fastsat i bilaget til denne afgørelse.

Artikel 4

EU-miljømærkekriterierne for produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« og de tilhørende krav til vurdering og verifikation gælder indtil den 31. december 2028.

Artikel 5

Til administrative formål tildeles produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« kodenummeret »021«.

Artikel 6

Beslutning 2009/607/EF ophæves.

⁽⁸⁾ EN 13748-1:2004: Terrazzoklinker — Del 1: Terrazzoklinker til indvendig brug. og EN 13748-2:2004: Terrazzofliser — Del 2: Terrazzoklinker til udendørs brug.

Artikel 7

1. Uanset artikel 6 vurderes ansøgninger, der indsendes før datoen for vedtagelsen af denne afgørelse, om tildeling af EU-miljømærket for produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter«, jf. definitionen i beslutning 2009/607/EF, i overensstemmelse med betingelserne i beslutning 2009/607/EF.
2. Ansøgninger om tildeling af EU-miljømærket for produkter i produktgruppen »hårde belægnings- og beklædningsprodukter«, der indgives inden for to måneder efter datoen for vedtagelsen af denne afgørelse, kan enten baseres på kriterierne i denne afgørelse eller på kriterierne i beslutning 2009/607/EF for produktgruppen »hårde belægninger og beklædninger«. Ansøgningerne bedømmes ud fra de kriterier, de er baseret på.
3. EU-miljømærker, der tildeles på grundlag af en ansøgning, som er bedømt efter kriterierne i beslutning 2009/607/EF, må anvendes i 12 måneder fra datoen for vedtagelsen af denne afgørelse.

Artikel 8

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. marts 2021.

På Kommissionens vegne
Virginijus SINKEVIČIUS
Medlem af Kommissionen

BILAG

EU-miljømærkekriterier for tildeling af EU-miljømærket til hårde belægnings- og beklædningsprodukter**GENERELLE FORHOLD****Formål med kriterierne**

EU-miljømærkekriterierne er målrettet de miljømæssigt bedste hårde belægnings- og beklædningsprodukter på markedet. Kriterierne fokuserer på de vigtigste miljøpåvirkninger i forbindelse med disse produkters livscyklus og fremmer aspekter vedrørende den cirkulære økonomi.

Hvor det er relevant, sigter kriterierne navnlig mod at: i) fremme energieffektive produktionsprocesser, ii) reducere emissioner, der bidrager til global opvarmning (CO₂), forurening (SO_x og NO_x), eutrofiering (NO_x), fotokemisk oxidationspotentiale (støv, NO_x og VOC) og toksicitet for mennesker (støv og VOC), iii) fremme vandeffektive produktionsprocesser og iv) fremme materialeeffektive produkter.

Formålet med kriterierne er i denne forbindelse at:

- fastsætte maksimumsgrænseværdier for det specifikke energiforbrug, hvis der kan fastsættes benchmark, og stille krav om udarbejdelse af planer for nedbringelse af energiforbruget, hvis der ikke kan fastsættes benchmark
- anerkende og belønne brug af energi fra vedvarende energikilder
- fastsætte specifikke grænseværdier for emissioner af CO₂, SO_x, NO_x og støv fra brændselsforbrænding
- fastsætte krav til bedste praksis for forvaltning af processer med støvemissioner fra diffuse kilder
- fastsætte krav til genbrug af processpildevand eller grænseværdier for det specifikke vandforbrug, hvor det er relevant
- fastsætte mindstekrav til genbrug af procesaffald og belønne inkorporeringen af genvundne eller sekundære materialer, hvor det er relevant.

Det er vigtigt at vælge de korrekte præstationsklasser og dimensioner for hårde belægnings- og beklædningsprodukter til en bestemt brug ved at stille krav til brugsegnethed. Betydningen af korrekt montering og vedligeholdelse af hårde belægnings- og beklædningsprodukter for livscyklusvirkningerne tages også i betragtning ved at fastsætte krav til brugerinformation.

På grund af de mange forskellige materialer og relaterede produktionsprocesser for produkter, der er omfattet af anvendelsesområdet, omfatter kriterierne for tildeling af EU-miljømærket til »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« både kriterier, som er fælles for alle produkter, og produktspecifikke kriterier, som er direkte knyttet til den pågældende produktionsproces.

EU-miljømærkekriterierne for »hårde belægnings- og beklædningsprodukter« omfatter både obligatoriske og valgfrie kriterier. Der tildeles point enten for at gå videre end de obligatoriske minimumskrav eller for at opfylde de valgfrie kriterier.

Et produkt kan kun få tildelt EU-miljømærket, hvis ansøgeren opfylder alle obligatoriske krav og opnår et minimum antal point for det specifikke produkt. Kriterierne er som følger:

Tabel 1

Oversigt over gældende kriterier for de specifikke produkter (nogle af de lange kriterietitler er blevet forkortet):

1. Kriterier, der er fælles for alle hårde belægnings- og beklædningsprodukter	
1.1.	Udvinning af mineraler til industrielle formål og til bygge- og anlægsindustrien
1.2.	Begrænsede stoffer
1.3.	VOC-emissioner
1.4.	Brugsegnethed
1.5.	Brugerinformation

1.6. Oplysninger på EU-miljømærket

1.7. Miljøledelsessystem (valgfrit)

Materiale- og teknologispecifikke kriterier

2. Natursten	3. Agglomererede sten på basis af harpiksbindemidler	4. Keramisk og brændt ler	5. Præfabrikerede betonprodukter eller blokke af komprimeret jord på basis af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement
2.1. Energiforbrug i stenbruddet *	3.1. Energiforbrug	4.1. Brændstofforbrug til tørring og brænding	5.1. Klinkerfaktor **
2.2. Materialeeffektivitet i stenbruddet *	3.2. Støvkontrol og luftkvalitet	4.2. CO ₂ -emissioner	5.2. CO ₂ -emissioner **
2.3. Vand- og spildevandshåndtering i stenbruddet *	3.3. Indhold af genanvendte og sekundære materialer	4.3. Forbrug af procesvand	5.3. Emissioner af støv, NOx og SOx til luft **
2.4. Støvkontrol i stenbruddet *	3.4. Indhold af harpiksbindemiddel	4.4. Emissioner af støv, HF, NOx og SOx til luft	5.4. Genvinding og ansvarlig tilvejebringelse af råmaterialer
2.5. Personalets sikkerhed og arbejdsvilkår i stenbruddet *	3.5. Genbrug af procesaffald	4.5. Spildevandshåndtering	5.5. Energiforbrug
2.6. Stenbruddets indvirkning på landskabet * (valgfrit)		4.6. Genbrug af procesaffald	5.6. Miljøinnovative produktdesign (valgfrit)
2.7. Energiforbrug i forarbejdningsanlægget		4.7. Glasur og trykfarver	
2.8. Vand- og spildevandshåndtering i forarbejdningsanlægget			
2.9. Støvkontrol i forarbejdningsanlægget			
2.10. Genbrug af procesaffald fra forarbejdningsanlægget			
2.11. Regionalt integreret produktion i forarbejdningsanlægget (valgfrit)			

* Kriterier for tildeling af EU-miljømærket til mellemprodukter — tilhuggede stenblokke af natursten fra stenbrud.

** Kriterier for tildeling af EU-miljømærket til mellemprodukter — hydrauliske bindemidler eller alternativ cement.

Vurdering og verifikation: Der er anført specifikke vurderings- og verifikationskrav ved hvert kriterium.

Når ansøgeren skal fremlægge erklæringer, dokumentation, analyser, prøvningsrapporter eller andet belæg for, at kriterierne er opfyldt, kan disse stamme fra ansøgeren og/eller dennes leverandør(er) og/eller deres leverandør(er) alt efter omstændighederne.

De kompetente organer skal fortrinsvis anerkende attester og verifikationer, der er udstedt af organer, som er akkrediteret i henhold til de relevante harmoniserede standarder for prøvnings- og kalibreringslaboratorier, og verifikationer udstedt af organer, der er akkrediteret i henhold til de relevante harmoniserede standarder for organer, som certificerer produkter, processer og tjenester.

Der kan i givet fald anvendes andre prøvningsmetoder end dem, der er anført for de enkelte kriterier, hvis det kompetente organ, som vurderer ansøgningen, accepterer, at de er ækvivalente.

De kompetente organer kan om nødvendigt kræve tilhørende dokumentation og foretage en uafhængig verifikation eller kontroller på stedet for at kontrollere, at disse kriterier overholdes.

Ved ændringer af leverandører og produktionssteder, der vedrører produkter, som EU-miljømærket er tildelt, underrettes de ansvarlige organer herom, og der fremsendes støttedokumentation, som gør det muligt at verificere den fortsatte opfyldelse af kriterierne.

Det er et krav, at hårde belægnings- og beklædningsprodukter opfylder alle gældende lovkrav i det eller de lande, hvor produkterne bringes i omsætning. Ansøgeren skal afgive en erklæring om, at produktet opfylder dette krav.

Følgende definitioner anvendes:

- (1) »processkrot«: fragmenter og afskær fra skæring og kasserede produkter ved fremstillingen af hårde belægnings- og beklædningsprodukter i natursten eller agglomererede sten
- (2) »processlam«: faste stoffer genvundet ved rensning på stedet af spildevand fra støvkontrol, skæring og/eller efterbehandling ved fremstillingen af hårde belægnings- og beklædningsprodukter i natursten eller agglomererede sten
- (3) »vedvarende energi«: energi fra vedvarende ikkefossile kilder i form af vindkraft, solenergi (solvarme og solceller) og geotermisk energi, omgivelsesenergi, tidevands-, bølge- og andre former for havenergi, vandkraft, biomasse, lossepladsgas, gas fra spildevandsanlæg og biogas.

EU-MILJØMÆRKEKRITERIER

1. HORIZONTALT KRITERIER, DER ER FÆLLES FOR ALLE HÅRDE BELÆGNINGS- OG BEKLÆDNINGSPRODUKTER

1.1. Udvinning af mineraler til industrielle formål og til bygge- og anlægsindustrien

Industrielle og byggetekniske mineraler (f.eks. kalksten, ler, aggregater, tilhuggede sten osv.) til fremstilling af EU-miljømærkede hårde belægnings- og beklædningsprodukter må kun udvindes i stenbrud, der har forelagt følgende dokumentation:

- en miljøkonsekvensvurdering og, hvis det er relevant, en rapport i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU ⁽¹⁾
- en gyldig tilladelse til udvindingsaktiviteten udstedt af den relevante regionale eller nationale myndighed
- en oprydningsplan relateret til tilladelsen til udvindingsaktiviteten
- et kort med angivelse af stenbruddets beliggenhed
- en erklæring om overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 ⁽²⁾ om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter
- en erklæring om overensstemmelse med Rådets direktiv 92/43/EØF ⁽³⁾ (habitater) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF ⁽⁴⁾ (fugle).

Med hensyn til det sidste punkt ovenfor skal udvindingsaktiviteter, hvis udvindingsstederne er beliggende i Natura 2000-områder, som omfatter særlige bevaringsområder i henhold til direktiv 92/43/EØF og særligt beskyttede områder i henhold til direktiv 2009/147/EF, vurderes og godkendes forinden i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 6 i direktiv 92/43/EØF under hensyntagen til det relevante EF-vejledningsdokument ⁽⁵⁾.

Med hensyn til det sidste punkt ovenfor skal udvindingsaktiviteterne, hvis udvindingsstederne er beliggende uden for EU, hvis materialerne udvindes i områder, der er foreslået eller officielt udpeget som områder af særlig bevaringsinteresse, eller i områder, der er omfattet af Emerald-nettet i henhold til henstilling nr. 16 (1989) og resolution nr. 3 (1996) i Bernkonventionen ⁽⁶⁾, eller i beskyttede områder, der er udpeget som sådanne i medfør af lovgivningen i oprindelses-/eksportlandet, vurderes og godkendes på forhånd i overensstemmelse med bestemmelser, der giver samme garantier som bestemmelserne i direktiv 92/43/EØF og 2009/147/EF.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge en erklæring om, at dette krav er opfyldt, som er udstedt af de kompetente myndigheder, eller en kopi af den godkendelse, som de kompetente myndigheder har udstedt til ansøgeren, og enhver anden krævet erklæring og dokumentation.

Oprydningsplanen skal omfatte målene for oprydning i stenbruddet, den endelige udformning af terrænforholdene, herunder den foreslåede arealanvendelse efter lukningen af stenbruddet, nærmere oplysninger om gennemførelsen af et effektivt program for fornyelse af vegetationen og nærmere oplysninger om et effektivt overvågningsprogram med henblik på at vurdere de rehabiliterede områder.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 124 af 25.4.2014, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 35).

⁽³⁾ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7).

⁽⁵⁾ Udvinning af ikkeenergimineraler og Natura 2000. Et resumé. ISBN: 978-92-79-99542-2.

⁽⁶⁾ Konventionen om beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder. Europarådet. Europæisk traktatserie — nr. 104.

Hvis udvindingen af industrielle og byggetekniske mineraler er udført i områder omfattet af Natura 2000-nettet (i Unionen), Emerald-nettet eller beskyttede områder, der er udpeget som sådanne i medfør af lovgivningen i oprindelses-/eksportlandet (uden for EU), skal ansøgeren forelægge en erklæring om, at dette krav er opfyldt, som er udstedt af de kompetente myndigheder, eller en kopi af den godkendelse, som de kompetente myndigheder har udstedt til ansøgeren.

1.2. Begrænsede stoffer

Grundlaget for at dokumentere overholdelse af de enkelte delkriterier under kriterium 1.2 er, at ansøgeren fremlægger en liste over alle de relevante kemikalier, der anvendes, sammen med relevant dokumentation (sikkerhedsdatabladet og/eller en erklæring fra kemikalieleverandøren). Som minimum skal alle proceskemikalier, der anvendes af ansøgeren i relevante produktionsprocesser, screenes.

1.2. a) Begrænsninger for særligt problematiske stoffer (SVHC)

Leverandørerne skal fremlægge erklæringer for alle indgående kemikalier, som ansøgeren anvender i produktionsprocessen, og for alle leverede materialer, der indgår i slutproduktet, hvoraf det fremgår, at de ikke indeholder stoffer i koncentrationer på over 0,10 % (vægtprocent), der opfylder kriterierne i artikel 57 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 ⁽⁷⁾, og som er udpeget i overensstemmelse med den procedure, der beskrives i artikel 59 i den pågældende forordning og er opført på kandidatlisten over særligt problematiske stoffer. Der indrømmes ingen undtagelser fra dette krav.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at produktet er fremstillet ved hjælp af leverede kemikalier eller materialer, som ikke indeholder særligt problematiske stoffer i koncentrationer på over 0,10 % (vægtprocent). Erklæringen skal understøttes af sikkerhedsdatablade for anvendte proceskemikalier eller relevante erklæringer fra kemikalieleverandører.

Listen over de stoffer, der er udpeget som særligt problematiske stoffer (SVHC) og opført på kandidatlisten, jf. artikel 59, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1907/2006, kan hentes her:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Der skal henvises til listen på datoen for indgivelse af ansøgningen om tildeling af EU-miljømærket.

1.2. b) Begrænsninger af stoffer, der er klassificeret i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 ⁽⁸⁾

Medmindre det er undtaget i tabel 2, må produktet ikke indeholde stoffer eller blandinger i koncentrationer på over 0,10 % (vægtprocent), der er tildelt en af følgende fareklasser og -kategorier og relaterede faresætningskoder i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008:

- Gruppe 1-farer: kategori 1A eller 1B kræftfremkaldende, mutagene og/eller reproduktionstoksiske (CMR): H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df
- Gruppe 2-farer: kategori 2 CMR: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362, kategori 1 akvatisk toksicitet: H400, H410, kategori 1 og 2 akut toksicitet: H300, H310, H330, kategori 1 aspirationstoksicitet: H304, kategori 1 specifik målorgantoksicitet (STOT): H370, H372
- Gruppe 3-farer: kategori 2, 3 og 4 akvatisk toksicitet: H411, H412, H413, kategori 3 akut toksicitet: H301, H311, H331, kategori 2 STOT: H371, H373.

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1).

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

Brugen af stoffer eller blandinger, som modificeres kemisk i løbet af produktionsprocessen, således at enhver relevant fare, for hvilken stoffet eller blandingen er blevet klassificeret i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, ikke længere er til stede, er undtaget fra ovenstående krav.

Tabel 2

Undtagelser fra begrænsninger for stoffer, der er klassificeret i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, og gældende betingelser

Type stof/blanding	Anvendelsesområde	Undtagne fareklasser og -kategorier og faresætningskoder	Betingelser for undtagelse
Titandioxid (TiO ₂)	Alle materialer omfattet af anvendelsesområdet	Kræftfremkaldende, kategori 2, H351 (indånding)	TiO ₂ tilsættes ikke bevidst produktet, men er til stede, fordi det er en naturligt forekommende urenhed i de anvendte råmaterialer. ITiO ₂ -indholdet (udtrykt som TiO ₂) i råmaterialer, der anvendes til fremstilling af slutproduktet, er mindre end eller lig med 2,0 % (w/w).
Krystallinsk siliciumdioxid	Alle materialer omfattet af anvendelsesområdet	Specifik målorgantoksicitet (gentagen eksponering), kategori 1 eller 2, H372, H373	Ansøgeren fremlægger en erklæring om, at alle relevante instruktioner for sikker håndtering og dosering, der er angivet i sikkerhedsdatabladet eller leverandørerklæringen, er overholdt. Fabriksskæringen udføres ved hjælp af vådprocesværktøj eller tørprocesser med en vakuumhætte til opfangning af støv. Der leveres sikkerhedsinstruktioner vedrørende eksponering for støv under enhver form for skæring, som udføres af montører.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en liste over alle relevante kemikalier, der anvendes i deres fremstillingsproces, sammen med det relevante sikkerhedsdatablad eller kemikalieleverandørens erklæring.

Alle kemikalier, der indeholder stoffer eller blandinger med begrænset CLP-klassifikation i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, skal fremhæves. Det omtrentlige doseringsforhold for kemikaliets samt koncentrationen af det begrænsede stof eller den begrænsede blanding i det pågældende kemikalie (som angivet i sikkerhedsdatabladet eller leverandørerklæring) og en anslået fastholdelsesfaktor på 100 % skal anvendes til at estimere mængden af det begrænsede stof eller den begrænsede blanding, der forbliver i slutproduktet.

Da flere produkter eller potentielle produkter, som indeholder de samme proceskemikalier, kan være omfattet af samme miljømærke, skal beregningen for hvert kemikalie kun angives for produktet med det værste tænkelige scenarie omfattet af EU-miljømærket (f.eks. det mest overfladebehandlede eller pigmenterede eller trykte produkt).

Der skal fremlægges skriftlige begrundelser for eventuelle afvigelser fra en fastholdelsesfaktor på 100 % eller for en kemisk modifikation af et farligt stof eller en farlig blanding.

For begrænsede stoffer eller blandinger, der overstiger 0,10 % (vægtprocent) af de endelige belægnings- og beklædningsprodukter, skal undtagelsen være indrømmet, og der skal fremlægges dokumentation for overholdelse af de relevante betingelser for undtagelse.

1.3. VOC-emissioner

Der må ikke udføres overfladebehandling ved brug af formaldehydbaserede harpikser.

Produkter af natursten, keramisk og brændt ler eller præfabrikeret beton på basis af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement, der er overfladebehandlet med VOC-holdige forbindelser, skal prøves for VOC-emissioner og overholde nedennævnte grænseværdier.

Alle produkter i agglomererede sten på basis af harpiksbindemidler skal prøves for VOC-emissioner, uanset arten af den anvendte overfladebehandling, og overholde nedennævnte grænseværdier

	Grænseværdi (efter 28 dage)	Metode
VOC i alt	300 µg/m ³	EN 16516
Formaldehyd	10 µg/m ³	
R-værdi	< 1	
Kræftfremkaldende 1A og 1B VOC, som er opført i bilag H i EN 16516:2017 (undtagen formaldehyd og acetaldehyd)	1 µg/m ³ pr. stof	

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal angive, om den endelige produktflade er blevet behandlet med voks, klæbestoffer, bestrygningsmidler, harpiks eller lignende kemiske overfladebehandlingskemikalier, og fremlægge relevante sikkerhedsdatablade eller leverandørerklæringer om VOC-indholdet i de anvendte overfladebehandlingskemikalier.

Hvis der stilles krav om VOC-emissionsprøvning, skal ansøgeren fremlægge en erklæring om overensstemmelse understøttet af en prøvningsrapport udført ifølge EN 16516. Hvis grænseværdierne for koncentrationen i kammeret efter 28 dage kan opfyldes allerede efter 3-28 dage, kan prøvningen bringes til ophør før tid.

1.4. Brugsegnethed

Dette kriterium finder ikke anvendelse på mellemprodukter (dvs. tilhuggede stenblokke, hydrauliske bindemidler eller alternativ cement).

Ansøgeren skal have indført en kvalitetskontrol- og kvalitetsvurderingsprocedure for at sikre, at produkterne er egnede til brug.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, suppleret af følgende dokumenter:

- certificering af produktionsstedet i henhold til ISO 9001 eller en kopi af det interne kvalitetsstyringssystem og dermed forbundne kvalitetssikrings- og kvalitetskontrolprocedurer
- en detaljeret beskrivelse af proceduren for behandling af forbrugerklager
- CE-mærkning af produktet eller produkterne i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 305/2011 ⁽⁹⁾ (bortset fra bordplader, topplader og køkkenborde).

Hvis det er relevant, skal der fremlægges yderligere dokumentation for brugsegnethed. Denne dokumentation bør være baseret på relevante EN- eller ISO-standarder eller tilsvarende metoder. Nedenfor findes en vejledende, ikkeudtømmende liste over potentielt relevante standarder:

- Naturstensprodukter: EN 1341, EN 1342, EN 1343, EN 1467, EN 1468, EN 1469, EN 12057, EN 12058 eller EN 12059
- Produkter af agglomererede sten (marmorsplit) på basis af harpiksbindemidler: EN 15285, EN 15286, EN 15388 eller EN 16954
- Keramiske og brændte lerprodukter: EN 1344, EN 13006 eller EN 14411.
- Præfabrikerede betonprodukter på basis af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement: EN 1338, EN 1339, EN 1340 eller EN 13748.

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 305/2011 af 9. marts 2011 om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer og om ophævelse af Rådets direktiv 89/106/EØF (EUT L 88 af 4.4.2011, s. 5).

1.5. Brugerinformation

Dette kriterium finder ikke anvendelse på mellemprodukter (dvs. tilhuggede stenblokke, hydrauliske bindemidler eller alternativ cement).

Produktet skal leveres med relevant brugerinformation, som giver vejledning i korrekt montering, vedligeholdelse og afhændelse af produktet.

Den produktemballage eller dokumentation, der ledsager produktet, skal indeholde kontaktoplysninger (telefon eller e-mail) og en henvisning til onlineoplysninger for forbrugere, der har spørgsmål eller behov for specifik rådgivning vedrørende montering, vedligeholdelse eller bortskaffelse af de hårde belægnings- og beklædningsprodukter. De specifikke oplysninger, der bør stilles til rådighed, omfatter:

- Nærmere oplysninger om klassificeringen af den tekniske ydeevne med angivelse af egnede anvendelser af de hårde belægnings- og beklædningsprodukter, f.eks. oplysninger om brudstyrke, frostbestandighed/fugtoptagelse, smudsafvisende evne, bestandighed mod kemiske stoffer.
- Nærmere oplysninger om nødvendig forberedelse af den underliggende flade forud for montering, anbefalede monteringsteknikker samt specifikationer vedrørende andre relevante materialer, der anvendes under monteringen, f.eks. injektionsmørtel, fugemasse, overfladebehandlingsmidler, klæbestoffer, mørtel og rengøringsmidler anvendt af montøren.
- For hårde belægnings- og beklædningsprodukter med overflader, der er eksponeret indendørs eller udendørs, instruktioner om almindelig rengøring og anbefalede rengøringsmidler. Hvis det er relevant, skal der også gives oplysninger om mindre hyppig vedligeholdelse, f.eks. genopfriskning af belægninger med højtryksrensere eller ved ny overfladebehandling og polering.
- Oplysninger om korrekt genanvendelse eller miljøvenlig bortskaffelse af den emballage, de hårde belægnings- og beklædningsprodukter var pakket ind i, afskær fra de hårde belægnings- og beklædningsprodukter i forbindelse med monteringen og selve produkterne, når de er udtjent.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge det kompetente organ en erklæring om, at kriteriet overholdes, et billede af emballagen i høj opløsning og et link til onlineversionen af brugerinformationen.

1.6. Oplysninger på EU-miljømærket

Hvis der anvendes det valgfrie mærke med tekstrubrik, skal det indeholde følgende tre erklæringer, alt efter hvad der er relevant:

For naturstensprodukter (mellemprodukter i form af tilhuggede stenblokke eller slutprodukter):

- materialeeffektiv produktionsproces
- reducerede støvemissioner
- produktion med genanvendelse af spildevand i lukkede kredsløb.

For produkter af agglomererede sten på basis af harpiksbindemidler:

- materialeeffektiv produktionsproces
- energieffektiv produktionsproces
- reducerede støvemissioner.

For keramiske og brændte lerprodukter:

- materialeeffektiv produktionsproces
- energieffektiv produktionsproces, der udleder mindre CO₂
- reducerede emissioner af støv og forsurende forbindelser til luft.

For hydrauliske bindemidler eller alternativ cement (mellemprodukter ved fremstilling af produkter af præfabrikeret beton eller komprimeret jord):

- reducerede CO₂-emissioner
- reducerede støvemissioner
- reducerede emissioner af forsurende forbindelser til luft.

For præfabrikerede betonprodukter eller blokke af komprimeret jord på basis af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement:

- materialeeffektiv produktionsproces
- energieffektiv produktionsproces
- brug af bindemiddel med lav miljøpåvirkning.

Ansøgeren skal følge instrukserne om korrekt anvendelse af logoet for EU-miljømærket i retningslinjerne for EU-miljømærkelogoet:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af et billede af produktemballagen i høj opløsning, der tydeligt viser mærkningen, registrerings-/licensnummeret og, hvis det er relevant, de erklæringer, der kan vises sammen med mærkningen.

1.7. Miljøledelsessystem (valgfrit)

Dette kriterium vedrører ansøgerens produktionssted, hvor det EU-miljømærkede produkt produceres.

Der tildeles 3 point til ansøgere, der har indført et dokumenteret miljøledelsessystem i henhold til ISO 14001 og er certificeret af en akkrediteret organisation

eller

Der tildeles 5 point til ansøgere, der har indført et dokumenteret miljøledelsessystem i henhold til EU-ordningen for miljøledelse og miljørevision (EMAS) ⁽¹⁰⁾ og er registreret hos en akkrediteret organisation.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en kopi af det gyldige ISO 14001-certifikat eller bevis for EMAS-registreringen, alt efter hvad der er relevant, og fremlægge oplysninger om den organisation, der har foretaget akkrediteringen.

Hvis en ansøger både har en ISO 14001- og EMAS-certificering, tildeles kun point for EMAS-certificeringen.

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 761/2001 og Kommissionens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF (EUT L 342 af 22.12.2009, s. 1).

2. KRITERIER FOR NATURSTENSPRODUKTER

Pointsystem

EU-miljømærket kan både tildeles mellemprodukter i form af stenbrudsprodukter (store blokke eller plader af tilhuggede sten), der fremstilles direkte af stenbruddet, og færdige naturstensprodukter produceret af forarbejdningsanlæg.

Hvis ansøgeren ikke er stenbruddet, og stenbruddet ikke er omfattet af EU-miljømærket, skal ansøgeren angive det stenbrud, hvorfra de materialer, der er anvendt til at fremstille det EU-miljømærkede naturstensprodukt, er indkøbt, dokumenteret ved leveringsfakturaer dateret højst et år før ansøgningsdatoen.

I dette tilfælde skal ansøgeren fremlægge alle relevante erklæringer fra stenbruddet, som dokumenterer, at alle de krav til stenbruddet, der er knyttet til EU-miljømærket, og andre relevante valgfrie krav, som kan indebære tildeling af point, er opfyldt.

Pointsystemet og det påkrævede minimum antal point for EU-miljømærkede naturstensprodukter fremgår af nedenstående tabel.

Kriterier for tildeling af point	Mellemprodukter i form af blokke eller plader af tilhuggede sten	Færdige hårde belægnings- og beklædningsprodukter i natursten
1.7. Stenbruddets miljøledelsessystem (valgfrit)	0, 3 eller 5 point	ikke relevant
1.7. Omdannelsesanlæggets miljøledelsessystem (valgfrit)	ikke relevant	0, 3 eller 5 point
2.1. Energiforbrug i stenbruddet	Op til 20 point	Op til 20 point
2.2. Materialeeffektivitet i stenbruddet	Op til 25 point	Op til 25 point
2.6. Stenbruddets indvirkning på landskabet (valgfrit)	Op til 10 point	Op til 10 point
2.7. Energiforbrug i forarbejdningsanlægget	ikke relevant	Op til 20 point
2.8. Vand- og spildevandshåndtering i forarbejdningsanlægget	ikke relevant	Op til 5 point
2.10. Genbrug af procesaffald fra forarbejdningsanlægget	ikke relevant	Op til 10 point
2.11. Regionalt integreret produktion i forarbejdningsanlægget (valgfrit)	ikke relevant	Op til 5 point
Maksimalt antal point	60	100
Minimalt antal point for at få tildelt EU-miljømærket	30	50

Krav til stenbrud

2.1. Energiforbrug i stenbruddet

Stenbruddet skal have indført et program til systematisk overvågning, registrering og reduktion af det specifikke energiforbrug og specifikke CO₂-emissioner til optimale niveauer. Ansøgeren skal angive energiforbruget i forhold til energikilden (f.eks. elektricitet og diesel) og formålet (f.eks. brug i bygninger på stedet, belysning, drift af skæredstyr, pumper og køretøjer). Ansøgeren skal angive energiforbruget for anlægget både i absolutte tal (i kWh eller MJ) og i specifik produktion (i kWh eller MJ pr. m³, m² eller t materiale, der er solgt/produceret og klar til salg) for et givet kalenderår.

Der skal udarbejdes en plan for nedbringelse af det specifikke energiforbrug og CO₂-emissionerne, hvori der redegøres for de foranstaltninger, der allerede er truffet eller påtænkes truffet (f.eks. en mere effektiv brug af eksisterende udstyr, investering i mere effektivt udstyr, forbedret transport og logistik osv.).

Derudover kan der tildeles 20 point i alt som følger:

- Der tildeles op til 10 point i forhold til andelen af forbrugt energi (brændstof og elektricitet) fra vedvarende energikilder (fra 0 point for 0 % vedvarende energi op til 10 point for 100 % vedvarende energi).
- Der tildeles op til 5 point afhængigt af, hvordan elektriciteten fra vedvarende energikilder er købt: via private energiserviceaftaler for vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (5 point), elkøbsaftaler med selskaber vedrørende energi fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (5 point), langfristede elkøbsaftaler (VE-elkøbsaftaler) med selskaber vedrørende netforbundne og ikke-netforbundne vedvarende energikilder⁽¹⁾ (4 point), certificeringer for grøn elektricitet⁽²⁾ (3 point), indkøb af oprindelsesgarantier for vedvarende energi for hele elforsyningen eller grøn takst fra forsyningsleverandør⁽³⁾ (2 point).
- Der tildeles 3 point, hvis der er foretaget en analyse af produktets CO₂-fodaftryk i henhold til ISO 14067, eller 5 point, hvis de elementer i metoden vedrørende produktets miljøaftryk (Product Environmental Footprint Method)⁽⁴⁾, der vedrører drivhusgasemissioner, er blevet anvendt.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en opgørelse over energiforbruget i stenbruddet for en periode på mindst 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket og forpligte sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode. I opgørelsen over energiforbruget skal der skelnes mellem de forskellige typer brændstof, der forbruges, med fremhævelse af vedvarende brændstoffer eller andelen af vedvarende energistoffer i blandede brændstoffer. I planen for nedbringelse af det specifikke energiforbrug og specifikke CO₂-emissioner opstilles grundscenariet for energiforbruget i stenbruddet på tidspunktet for udarbejdelsen af planen, stenbruddets forskellige kilder til energiforbrug identificeres og kvantificeres klart, foranstaltninger til at reducere energiforbruget identificeres og begrundes, og resultaterne rapporteres hvert år.

Ansøgeren skal fremlægge detaljerede oplysninger om den indgåede elkøbsaftale og oplyse, hvor stor en andel af den købte elektricitet, der kommer fra vedvarende energikilder. Om nødvendigt skal en erklæring fra elektricitetsleverandøren præcisere: i) andelen af vedvarende energi i den leverede elektricitet, ii) karakteren af den indgåede købsaftale (dvs. privat energiserviceaftale, elkøbsaftale med selskab, grøn energi certificeret uafhængigt eller grøn takst), og iii) om den købte elektricitet kommer fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet.

Hvis oprindelsesgarantier indkøbes af ansøgeren for at øge andelen af energi fra vedvarende energikilder, skal ansøgeren fremlægge relevant dokumentation for, at oprindelsesgarantien er indkøbt i overensstemmelse med principperne og reglerne for det europæiske system for energicertifikater.

Hvis der anmodes om point for en analyse af CO₂-fodaftryk, skal ansøgeren fremlægge en kopi af analysen, som skal være i overensstemmelse med ISO 14067 eller metoden vedrørende produktets miljøaftryk, verificeret af en akkrediteret tredjepart. Analysen af fodaftrykket skal omfatte alle fremstillingsprocesser, der er direkte forbundet med stenproduktionen i stenbruddet, transport på stedet eller uden for stedet under produktionen, emissioner fra administrative processer (f.eks. drift af bygninger på stedet) og transport af det solgte produkt til stenbruddets port eller til det lokale transportknudepunkt (f.eks. togstation eller havn).

2.2. Materialeeffektivitet i stenbruddet

Stenbruddet skal fremlægge følgende oplysninger om udvindingen og de kommercielle aktiviteter i stenbruddet for det seneste kalenderår eller for en periode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket:

- **A:** Samlet mængde udvundne materialer (m³).
- **B:** Salgbare blokke produceret af A (m³).

⁽¹⁾ I henhold til artikel 15, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽²⁾ På grundlag af oprindelsesgarantier med uafhængig tredjepartsverifikation af yderligere krav i henhold til artikel 19 i direktiv (EU) 2018/2001.

⁽³⁾ Oplysninger om vedvarende energikilder videregivet i henhold til artikel 19, stk. 8, i direktiv (EU) 2018/2001 og punkt 5 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

⁽⁴⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

- **C:** Samlet mængde udvindingsaffald og materialer produceret af A, der betragtes som biprodukter (dvs. blokfragmenter, sten og smuld), der sælges (m³).
- **D:** Samlet mængde udvindingsaffald og materialer produceret af A, der betragtes som biprodukter (dvs. blokfragmenter, sten og smuld), som anvendes internt til nyttige formål som erstatning for andre materialer, der ellers ville være blevet anvendt til at opfylde denne bestemte funktion eller lagret på deponeringsarealet for biprodukter (m³).
- **E:** Samlet mængde udvindingsaffald produceret af A, der overføres til deponeringsarealet eller deponeringsanlægget for udvindingsaffald, plus den samlede mængde materialer produceret af A, der betragtes som biprodukter, som lagres på deponeringsarealet for biprodukter (m³).

Hvis der kun foreligger data i ton, omregnes værdien til m³ ved brug af en fast rumvægtsfaktor for det stenmateriale, der udvindes.

Udvindingseffektiviteten skal være mindst 0,50 og beregnes på følgende måde:

$$\text{Extraction efficiency ratio} = \frac{B + C}{A}$$

Der tildeles desuden op til 25 point på grundlag af ansøgerens dokumentation for en højere udvindingseffektivitet op til grænseværdien for miljøpræstationer på 1,00 (fra 0 point for en udvindingseffektivitet på 0,50 op til 25 point for en udvindingseffektivitet på 1,00).

Vurdering og verifikation: Der skal forelægges en erklæring fra stenbruddet med angivelse af værdierne for A, B, C, D og E udtrykt i m³ og en beregning af udvindingseffektiviteten.

Ved beregningen antages det, at $A - B = C + D + E$. For materialer beregnet under C, der er solgt, skal der fremlægges fakturaer for levering af materialer til de andre steder.

2.3. Vand- og spildevandshåndtering i stenbruddet

Ansøgeren skal fremlægge en beskrivelse af vandforbruget i forbindelse med stenbrydningen, herunder strategier og metoder for indsamling, recirkulering og genbrug af vand.

Generelt:

- Stenbruddet skal sørge for rettidig opsamling af sammenblandet regn- og spildevand for at kompensere for vandtab på grund af vådslag og fordampning.
- Stenbruddet skal sørge for omledning af sammenblandet regn- og spildevand via et afløbsnet for at undgå, at overfladestrømning af regnvand i hele arbejdsområdet fører suspenderede stoffer ind i uigennemtrængelige bassiner (som forsyner skæreudstyret med vand) eller i naturlige vandløb.

Hvis der anvendes vådskæremetoder:

- Vand til anvendelse ved vådskæring opbevares i en uigennemtrængelig beholder (f.eks. en tank, et foret bassin eller et udgravet bassin i en impermeabel bjergart).
- Adskillelsen af faste stoffer fra spildevandet fra skæringen foretages ved brug af sedimenteringssystemer, opsamlingsbassiner, cyklonseparatorer, klaringstanke, filterpressere eller enhver kombination heraf. Det rensede vand føres tilbage til det uigennemtrængelige bassin eller den uigennemtrængelige beholder, som forsyner skæreudstyret med vand.
- Bundfældet slam udvandes inden intern brug til nyttige formål, eksternt brug til nyttige formål eller transport til egnet eksternt affaldsdeponeringsanlæg.

Vurdering og verifikation: Stenbruddet skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af relevant dokumentation, der beskriver vandanvendelsen på stedet med nærmere oplysninger om vandforvaltningssystemet, slamadskillelse og -bortskaffelse og bestemmelsessteder.

2.4. Støvkontrol i stenbruddet

Ansøgeren skal dokumentere de støvkontrolforanstaltninger, der er blevet gennemført på stenbrudsområdet. Foranstaltningerne kan variere fra sted til sted, men skal omfatte følgende aspekter alle steder:

- Brug af vandspray til fjernelse af støv eller vakuumhætter forbundet med støvfilterposer/elektrofiltre i forbindelse med tørsikring, knusning eller andre aktiviteter, der kan frembringe betydelige mængder støv.
- En plan for flytning, ændring eller standsning af driften på stedet for at forebygge eller minimere støvemissioner til luft i perioder med ugunstige vejrforhold (gælder ikke underjordiske stenbrud).
- Medtagelse af vindbeskyttelsesaspekter i planlægningen af stenbruddet for at reducere vindhastigheden og dermed minimere støvemissioner og jorderosion i stenbruddet (f.eks. vindhegn eller læhegn med en eller flere rækker af planter langs grænsen til deponeringsarealet for udvindingsaffald, herunder udvindingsaffalds-anlægget og/eller arealet for håndtering af udvindingsaffald).
- Indretning af et lukket opbevaringsområde for alt afvandet slam fra vådsikring og/eller alt støv fra tørsikring før salg, før afsendelse til deponering eller genbrug på stedet.
- Beton- eller asfaltbelægning på de mest benyttede vejoverflader.
- Relevant undervisning af ansatte i god praksis for støvkontrol og tilvejebringelse af tilstrækkelige personlige værnemidler til ansatte og besøgende.
- Indførelse af rutinemæssige lægeundersøgelser for ansatte med mulighed for hyppigere overvågning med henblik på identifikation af åndedrætsbesvær og tegn på silikose (det sidste gælder kun for granitbrud og andre stenbrud med sure bjergarter).

Vurdering og verifikation: Stenbruddet skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af relevant dokumentation og i) en beskrivelse af de støvkontrollforanstaltninger, der er gennemført på stenbrudsområdet, og ii) oplysninger om helbreds kontrolordningen for ansatte, hvor det er relevant.

2.5. Personalets sikkerhed og arbejdsvilkår i stenbruddet

Ansøgeren skal fremlægge en beskrivelse af den gældende politik vedrørende sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i stenbruddet. Politikken skal som minimum omfatte:

- En systematisk analyse af alle risici og alvorlige farer, der kan opstå i stenbruddet.
- En uddannelsesplan for medarbejdere vedrørende de specifikke arbejdsprocedurer, der udføres i stenbruddet.
- En plan for inspektion og vedligeholdelse af alle maskiner, værktøjer, elektriske installationer, køretøjer, stiger, gangarealer, trapper, sikkerhedsbarrierer og andet relevant udstyr.
- Anbringelse af faste afskærmninger omkring bevægelige dele af maskiner såsom remme, remskiver, tandhjul og justerbare afskærmninger til rundsave.
- Hurtigudløsningsmekanismer til strømafbrydelse for elektriske håndmaskiner og nødstopknapper på kontroltavler for alt tungt maskineri.
- Sikker opbevaring af eksplosivstoffer på stedet.
- Egnet transport- og løfteudstyr til flytning og placering af tilhuggede stenblokke og store blokfragmenter.
- Beredskabsplaner og uddannelse i førstehjælp for personalet.
- Tilvejebringelse af personlige værnemidler til alle ansatte og besøgende.
- Klar identifikation af områder med risiko for høje støjniveauer.

Følgende aspekter vedrørende arbejdsvilkår skal sikres:

- Adgang til toilet, omklædningsrum og frokostfaciliteter for arbejdstagere og adgang til drikkevand til enhver tid.
- Overholdelse af nationale love og forskrifter eller bestemmelser fra Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO), idet de strengeste bestemmelser lægges til grund.

- Arbejdskontrakter for alle ansatte, der klart beskriver det relevante arbejde, maksimal arbejdstid, løn, socialsikringsbidrag (eller anden passende forsikring mod uheld i lande uden sociale sikringsordninger), ferierettigheder og opsigelsesvarsel.
- Fuld overholdelse af EU's eller medlemsstaternes lovgivning om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af en kopi af ansøgerens politik vedrørende sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

I de tilfælde, hvor der angives overensstemmelse med ILO-konventionerne, skal ansøgeren indhente en tredjepartsverifikation, understøttet af audit på stedet, om, at de gældende principper, der er indeholdt i de grundlæggende ILO-konventioner, som er identificeret nedenfor, er blevet overholdt i stenbruddet:

ILO's grundlæggende konventioner:

- a) Børnearbejde:
 - i. Konventionen om mindstealderen for adgang til beskæftigelse, 1973 (nr. 138)
 - ii. Konventionen om de værste former for børnearbejde, 1999 (nr. 182)
- b) Tvangsarbejde:
 - i. Konventionen om tvangsarbejde, 1930 (nr. 29), og protokollen til konventionen om tvangsarbejde, 2014
 - ii. Konventionen om afskaffelse af tvangsarbejde, 1957 (nr. 105)
- c) Foreningsfrihed og ret til kollektive forhandlinger:
 - i. Konventionen om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, 1948 (nr. 87)
 - ii. Konventionen om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, 1949 (nr. 98)
- d) Forskelsbehandling:
 - i. Konventionen om lige løn, 1951 (nr. 100)
 - ii. Konventionen om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv, (nr. 111).

Hvis stenbruddet ikke er beliggende i en medlemsstat, er tredjepartsverifikation et krav (f.eks. ved brug af Fairstone eller andre ordninger med mindst tilsvarende kriterier for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og arbejdsvilkår som anført ovenfor.

2.6. Stenbruddets indvirkning på landskabet (valgfrt)

Stenbruddet skal fremlægge følgende oplysninger om stenbrudsområdet for at gøre det muligt at beregne stenbruddets fodafttryk eller rationelle arealanvendelse på grundlag af et satellitbillede af stenbrudsområdet taget højst et år før datoen for tildeling af EU-miljømærket.

- **QF (quarry front):** Stenbrudsfrontareal (aktivt) (m²).
- **EWDA (extractive waste deposition area):** Deponeringsareal for udvindingsaffald (m²).
- **BPDA (by-products deposition area):** Deponeringsareal for biprodukter (m²).
- **TAA (total authorised area):** Samlet tilladt areal for det sted, hvor udvindingsaktiviteten finder sted (m²).
- **BA (biodiverse area):** Areal med biodiversitet, hvor i) der er etableret et muldlag og plantedække eller vådområder/rørkrat med hjemmehørende arter som led i den gradvise oprydning, og/eller ii) hvor muld og vegetation ganske enkelt ikke er blevet forstyrret og ikke er isoleret i lommer i stenbruddet (m²).
- **REA (renewable energy area):** Areal med vedvarende energi, hvor arealet er blevet brugt til produktion af elektricitet fra solenergi, vandkraft eller vind- eller biomasseenergi (m²).

	Stenbruddets fodafttryk	Rationel arealanvendelse
Beregning	Extraction efficiency ratio = $\frac{B + C}{A}$	Extraction efficiency ratio = $\frac{B + C}{A}$
Tærskelværdi for 0 point	0,70	0,00
Tærskelværdi for 5 point	0,20	0,40

Der tildeles op til 10 point (5 for hver tærskelværdi) på grundlag ansøgerens dokumentation for, at tallene nærmer sig eller overstiger de relevante tærskelværdier for tildeling af 5 point.

Vurdering og verifikation: Stenbruddet skal fremlægge en erklæring samt dokumentation, herunder kort eller satellitbilleder med angivelse af QF, EDWA, BPDA, TAA, BA og REA og skøn over de enkelte arealer.

Krav til forarbejdningsanlæg

2.7. Energiforbrug i forarbejdningsanlægget

Ansøgeren skal have indført et program til systematisk overvågning, registrering og reduktion af det specifikke energiforbrug og specifikke CO₂-emissioner i forarbejdningsanlægget til optimale niveauer. Ansøgeren skal angive energiforbruget i forhold til energikilden (f.eks. elektricitet og diesel) og formålet (f.eks. brug i bygninger på stedet, belysning, drift af skæreudstyr, pumper og køretøjer). Ansøgeren skal angive energiforbruget for anlægget både i absolutte tal (i kWh eller MJ) og i specifik produktion (i kWh eller MJ pr. m³, m² eller t materiale, der er solgt/produceret og klar til salg) for et givet kalenderår.

Der skal udarbejdes en plan for nedbringelse af det specifikke energiforbrug og specifikke CO₂-emissioner, hvori der redegøres for de foranstaltninger, der allerede er truffet eller påtænkes truffet (f.eks. en mere effektiv brug af eksisterende udstyr, investering i mere effektivt udstyr, forbedret transport og logistik osv.).

Derudover kan der tildeles 20 point i alt som følger:

- Der tildeles op til 10 point i forhold til andelen af forbrugt energi (brændstof og elektricitet) fra vedvarende energikilder (fra 0 point for 0 % vedvarende energi op til 10 point for 100 % vedvarende energi).
- Der tildeles op til 5 point afhængigt af, hvordan elektriciteten fra vedvarende energikilder er købt: via private energiserviceaftaler for vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (5 point), elkøbsaftaler med selskaber vedrørende energi fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (5 point), langfristede elkøbsaftaler (VE-elkøbsaftaler) med selskaber vedrørende netforbundne og ikke-netforbundne vedvarende energikilder⁽¹⁵⁾ (4 point), certificeringer for grøn elektricitet⁽¹⁶⁾ (3 point), indkøb af oprindelsesgarantier for vedvarende energi for hele elforsyningen eller grøn takst fra forsyningsleverandør⁽¹⁷⁾ (2 point).
- Der tildeles 3 point, hvis der er foretaget en analyse af produktets CO₂-fodaftryk i henhold til ISO 14067, eller 5 point, hvis de elementer i metoden vedrørende produktens miljøaftryk (Product Environmental Footprint Method)⁽¹⁸⁾, der vedrører drivhusgasemissioner, er blevet anvendt.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en opgørelse over energiforbruget for forarbejdningsanlægget for en periode på mindst 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket og forpligte sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode. I opgørelsen over energiforbruget skal der skelnes mellem de forskellige typer brændstof, der forbruges, med fremhævelse af vedvarende brændstoffer eller andelen af vedvarende energistoffer i blandede brændstoffer. I planen for nedbringelse af det specifikke energiforbrug og CO₂-emissionerne opstilles grundscenariet for det specifikke energiforbrug i forarbejdningsanlægget på tidspunktet for udarbejdelsen af planen, forarbejdningsanlæggets forskellige kilder til energiforbrug identificeres og kvantificeres klart, foranstaltninger til at reducere det specifikke energiforbrug identificeres og begrundes, og resultaterne rapporteres hvert år.

⁽¹⁵⁾ I henhold til artikel 15, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁶⁾ På grundlag af oprindelsesgarantier med uafhængig tredjepartsverifikation af yderligere krav i henhold til artikel 19 i direktiv (EU) 2018/2001.

⁽¹⁷⁾ Oplysninger om vedvarende energikilder videregivet i henhold til artikel 19, stk. 8, i direktiv (EU) 2018/2001 og punkt 5 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

⁽¹⁸⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

Ansøgeren skal fremlægge detaljerede oplysninger om den indgåede elkøbsaftale og oplyse, hvor stor en andel af den købte elektricitet, der kommer fra vedvarende energikilder. Om nødvendigt skal en erklæring fra elektricitetsleverandøren præcisere: i) andelen af vedvarende energi i den leverede elektricitet, ii) karakteren af den indgåede købsaftale (dvs. privat energiserviceaftale, elkøbsaftale med selskab, grøn energi certificeret uafhængigt eller grøn takst), og iii) om den købte elektricitet kommer fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet.

Hvis oprindelsesgarantier indkøbes af ansøgeren for at øge andelen af energi fra vedvarende energikilder, skal ansøgeren fremlægge relevant dokumentation for, at oprindelsesgarantien er indkøbt i overensstemmelse med principperne og reglerne for det europæiske system for energicertifikater.

Hvis der anmodes om point for en analyse af CO₂-fodafttryk, skal ansøgeren fremlægge en kopi af analysen, som skal være i overensstemmelse med ISO 14067 eller metoden vedrørende produkters miljøaftryk, verificeret af en akkrediteret tredjepart. Analysen af fodafttrykket skal omfatte alle fremstillingsprocesser, der er direkte forbundet med stenproduktionen i stenbruddet og forarbejdningsanlægget, transport på stedet eller uden for stedet under produktionen, emissioner fra administrative processer (f.eks. drift af bygninger på stedet) og transport af det solgte produkt til forarbejdningsanlæggets port eller til lokalt transport-knudepunkt (f.eks. togstation eller havn).

2.8. Vand- og spildevandshåndtering i forarbejdningsanlægget

Ansøgeren skal fremlægge en beskrivelse af vandforbruget i det forarbejdningsanlæg, der forarbejder naturstenene, herunder strategier og metoder for indsamling, recirkulering og genbrug af vand.

Faste stoffer fra spildevand fra opskæring skal genvindes på stedet i overensstemmelse med sedimenterings- og/eller filtreringsprincipper.

Renset spildevand skal opbevares på stedet og recirkuleres til skæring, støvkontrol eller andre formål.

Der tildeles desuden 5 point for installation af et regnvandsopsamlingssystem til opsamling og opbevaring af regnvand på uigennemtrængelige arealer på stedet, som forhindrer overfladestrømning af regnvand i hele arbejdsområdet og fører suspenderede stoffer ind i uigennemtrængelige bassiner (som forsyner skæredstyret med vand) eller i naturlige vandløb.

Vurdering og verifikation : Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af relevant dokumentation, der beskriver vandforbruget på stedet, spildevand- og regnvandsopsamlingsnettet og spildevandsrensings- og -recirkulationssystemet.

2.9. Støvkontrol i forarbejdningsanlægget

Ansøgeren skal dokumentere de støvkontrollforanstaltninger, der er gennemført i forarbejdningsanlægget. Foranstaltningerne kan variere fra sted til sted, men skal omfatte følgende aspekter alle steder:

- Brug af vandspray til fjernelse af støv eller vakuumhætter forbundet med støvfilterposer/elektrofiltre i forbindelse med tørsækning eller formning, der kan frembringe betydelige mængder støv.
- Regelmæssig fjernelse af støv fra indendørs gulvområder ved brug af enten vandspray på overflader med dræn til et vandbehandlingssystem på stedet eller ved brug af et vakuumapparat til fjernelse af tørt støv (tørt støv bør ikke bortfejles).
- Indretning af et lukket opbevaringsområde for alt afvandet slam fra vådsækning og/eller alt støv fra tørsækning før salg, før afsendelse med henblik på genbrug, før genbrug på stedet eller før afsendelse til deponering.
- Beton- eller asfaltbelægning på de mest benyttede vejarealer.
- Relevant undervisning af ansatte i god praksis for støvkontrol og tilvejebringelse af tilstrækkelige personlige værnemidler til ansatte og besøgende.
- Indførelse af rutinemæssige lægeundersøgelser for ansatte med mulighed for hyppigere overvågning med henblik på identifikation af åndedrætsbesvær og tegn på silikose (det sidste gælder kun for forarbejdningsanlæg, der forarbejder granit og andre sure bjergarter).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af relevant dokumentation og: i) en beskrivelse af de støvkontrolforanstaltninger, der gennemføres i forarbejdningsanlægget, og ii) oplysninger om helbreds kontrolordningen for ansatte, hvor det er relevant.

2.10. Genbrug af procesaffald fra forarbejdningsanlægget

Ansøgeren skal udarbejde en opgørelse over produktionen af procesaffald for forarbejdningsanlægget. Opgørelsen skal indeholde en detaljeret beskrivelse af arten og mængden af det producerede affald (f.eks. processkrot og processlam).

Opgørelsen over procesaffald skal dække en periode på 12 måneder, og for samme periode anslås det samlede produktoutput udtrykt i masse (kg eller ton) og overfladeareal (m²).

Mindst 80 % (vægtprocent) af processkrottet fra forarbejdning på stedet af natursten skal genbruges til andre formål eller oplagres på stedet med henblik på fremtidigt salg.

Derudover kan der tildeles 10 point i alt som følger:

- Der tildeles op til 5 point på grundlag ansøgerens dokumentation for genbrug af procesaffald op til maksimalt 100 % genbrug i vægtprocent (fra 0 point for 80 % genbrug af processkrot op til 5 point for 100 % genbrug af processkrot).
- Der tildeles op til 5 point på grundlag ansøgerens dokumentation for genbrug af processlam op til maksimalt 100 % genbrug (fra 0 point for 0 % genbrug af processlam op til 5 point for 100 % genbrug af processlam).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en opgørelse over affald for forarbejdningsanlægget for en periode på mindst 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket og forpligte sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode.

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at det obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af en beregning af den samlede mængde processkrot i kg eller t). Der skal ligeledes redegøres nærmere for procesaffaldets bestemmelsessted, og det skal anføres, om det genbruges eksternt i en anden proces eller sendes til deponering. I tilfælde af eksternt genbrug eller deponering skal der fremlægges forsendelsessedler.

2.11. Regionalt integreret produktion i forarbejdningsanlægget (valgfrit)

Dette kriterium gælder for transportafstanden mellem stenbruddets port og forarbejdningsanlæggets port og er specifikt for naturstensprodukter fra et bestemt stenbrud.

Der tildeles op til 5 point, alt efter i hvilket omfang ansøgerne kan dokumentere, at transportafstanden for de tilhuggede stenblokke (mellemprodukter) fra stenbruddet til forarbejdningsanlægget er under 260 km (fra 0 point hvis ≥ 260 km, op til 5 point hvis ≤ 10 km).

Vurdering og verifikation : Ansøgeren skal oplyse adressen på forarbejdningsanlægget og adressen eller den geografiske placering af den relevante stenbrudsport. Ansøgeren skal også beskrive den eller de transportformer, der anvendes til at transportere de tilhuggede stenblokke (mellemprodukter) til forarbejdningsanlægget.

Transportruten og den samlede afstand skal estimeres og angives på et kort ved brug af satellitbilleder og frit tilgængeligt software til estimering af afstand.

3. KRITERIER FOR PRODUKTER AF AGGLOMEREREDE STEN PÅ BASIS AF HARPIKSBINDEMIDLER

Pointsystem

Pointsystemet og det påkrævede minimum antal point for EU-miljømærkede produkter af agglomererede sten fremgår af nedenstående tabel.

Kriterier for tildeling af point	Produkter af agglomererede sten
1.7. Miljøledelsessystem (valgfrit)	0, 3 eller 5 point
3.1. Energiforbrug	Op til 30 point
3.3. Indhold af genanvendte og sekundære materialer	Op til 35 point
3.4. Indhold af harpiksbindemiddel	Op til 20 point
3.5. Genbrug af procesaffald	Op til 10 point
Maksimalt antal point	100
Minimalt antal point for at få tildelt EU-miljømærket	50

3.1. **Energiforbrug**

Det specifikke forbrug af elektricitet til proces for agglomererede sten (herunder omrøring af råmaterialer, primær blanding, sekundær blanding, formning og efterbehandling) må ikke overstige 1,1 MJ/kg.

I tilfælde af knusning af stenråmateriale skal det specifikke forbrug af elektricitet i knusningsprocessen (i MJ/kg) angives særskilt, men lægges ikke til det samlede procesforbrug.

Derudover kan der tildeles 30 point i alt som følger:

- Der tildeles op til 10 point i forhold til, hvor meget specifikt forbrug af elektricitet til proces reduceres i retning af en grænseværdi for miljøpræstationer på 0,7 MJ/kg (fra 0 point for 1,1 MJ/kg op til 10 point for 0,7 MJ/kg).
- Der kan tildeles op til 10 point i forhold til andelen af forbrugt energi fra vedvarende energikilder (fra 0 point for 0 % vedvarende energi op til 10 point for 100 % vedvarende energi).
- Der tildeles op til 10 point afhængigt af, hvordan elektriciteten fra vedvarende energikilder er købt: via private energiserviceaftaler for vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (10 point), elkøbsaftaler med selskaber vedrørende energi fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (10 point), langfristede elkøbsaftaler (VE-elkøbsaftaler) med selskaber vedrørende netforbundne og ikke-netforbundne vedvarende energikilder⁽¹⁹⁾ (8 point), certificeringer for grøn elektricitet⁽²⁰⁾ (6 point), indkøb af oprindelsesgarantier for vedvarende energi for hele elforsyningen eller grøn takst fra forsyningsleverandør⁽²¹⁾ (4 point).

Vurdering og verifikation: Det specifikke brændstofforbrug beregnes ved at dividere brændstofforbruget (i MJ) for det relevante procesudstyr med produktionsmængden (i kg eller m³). De angivne data skal være repræsentative for det eller de produkter, der er omfattet af ansøgningen om tildeling af EU-miljømærket. Hvis forskellige produkter, der er omfattet af samme ansøgning, har signifikant forskellige værdier, indberettes dataene særskilt for hvert produkt. Hvis der kun foreligger produktionsdata i m³, omregnes værdien til kg ved brug af den relevante rumvægtsfaktor (i kg/m³) for produktet af agglomererede sten.

⁽¹⁹⁾ I henhold til artikel 15, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽²⁰⁾ På grundlag af oprindelsesgarantier med uafhængig tredjepartsverifikation af yderligere krav i henhold til artikel 19 i direktiv (EU) 2018/2001.

⁽²¹⁾ Oplysninger om vedvarende energikilder videregivet i henhold til artikel 19, stk. 8, i direktiv (EU) 2018/2001 og punkt 5 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

Ansøgeren skal fremlægge detaljerede oplysninger om den indgåede elkøbsaftale og oplyse, hvor stor en andel af den købte elektricitet, der kommer fra vedvarende energikilder. Om nødvendigt skal en erklæring fra elektricitetsleverandøren præcisere: i) andelen af vedvarende energi i den leverede elektricitet, ii) karakteren af den indgåede købsaftale (dvs. privat energiserviceaftale, elkøbsaftale med selskab, grøn energi certificeret uafhængigt eller grøn takst), og iii) om den købte elektricitet kommer fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet.

Hvis oprindelsesgarantier indkøbes af ansøgeren for at øge andelen af energi fra vedvarende energikilder, skal ansøgeren fremlægge relevant dokumentation for, at oprindelsesgarantien er indkøbt i overensstemmelse med principperne og reglerne for det europæiske system for energicertifikater.

3.2. Støvkontrol og luftkvalitet

Arbejdsområder, hvor der er risiko for eksponering for styren, hvor styrenkoncentrationen kan overstige 20 ppm (eller 85 mg/m³) ifølge overvågningsdata, skal angives tydeligt og være velventilerede.

Resinformuleringer doseres og blandes i lukkede systemer.

Ansøgeren skal dokumentere de støvkontrolforanstaltninger, der er gennemført på stedet. Foranstaltningerne kan variere fra sted til sted, men skal omfatte følgende aspekter alle steder:

- Brug af vandspray til fjernelse af støv eller vakuumhætter forbundet med støvfilterposer/elektrofiltre i forbindelse med tørsikring, knusning eller andre aktiviteter, der kan frembringe betydelige mængder støv.
- Regelmæssig fjernelse af støv fra indendørs gulvområder ved brug af enten vandspray på overflader med dræn til et vandbehandlingssystem på stedet eller ved brug af et vakuumapparat til fjernelse af tørt støv (tørt støv bør ikke bortfejles).
- Indretning af et lukket opbevaringsområde for alt afvandet slam fra vådsikring og/eller alt støv fra tørsikring før salg, før afsendelse med henblik på genbrug, før genbrug på stedet eller før afsendelse til deponering.
- Beton- eller asfaltbelægning på de mest benyttede vejarealer.
- Relevant undervisning af ansatte i god praksis for støvkontrol og tilvejebringelse af tilstrækkelige personlige værnemidler til ansatte og besøgende.
- Indførelse af rutinemæssige lægeundersøgelser for ansatte med mulighed for hyppigere overvågning med henblik på identifikation af åndedrætsbesvær og tegn på silikose (det sidste gælder kun for anlæg, der arbejder med kvartsbaserede produkter).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, understøttet af relevant dokumentation og: i) en beskrivelse af arbejdsområder, hvor der er risiko for eksponering for styren, og oplysninger om det eksisterende ventilationssystem, ii) en beskrivelse af de støvkontrolforanstaltninger, der er gennemført på produktionsstedet, og iii) oplysninger om den indførte helbreds kontrolordning for ansatte, hvor det er relevant.

3.3. Indhold af genanvendte og sekundære materialer

Ansøgeren skal vurdere og dokumentere den regionale tilgængelighed af nye materialer, af genanvendte materialer fra affald fra forskellige produktionsprocesser og af sekundære materialer fra biprodukter fra forskellige produktionsprocesser. De omtrentlige transportafstande for de dokumenterede materialekilder skal angives.

Desuden tildeles op til 35 point i forhold til inkorporeringen af genanvendte og sekundære materialer i produkter af agglomererede sten op til en grænseværdi for miljøpræstationer på 35 % w/w (fra 0 point op til 0 % w/w op til 35 point for ≥ 35 % w/w af indholdet af genanvendte og sekundære materialer).

Inkorporeringen af støv, afskær og kasserede produkter af agglomererede sten i nye produkter betragtes ikke som genanvendt indhold, hvis det genanvendes i en og samme fremstillingsproces.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at det obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af dokumentation for den regionale tilgængelighed af kilder til nye, genanvendte og sekundære materialer.

Genanvendte eller sekundære materialer medregnes kun i indholdet af genanvendte og sekundære materialer, hvis de stammer fra kilder, der er beliggende i en afstand på $\leq 2,5$ fra produktionsstedet for de agglomererede sten i forhold til de primære nye anvendte materialer (f.eks. marmor og kvarts).

Der forelægges en månedlig opgørelse over genanvendte og sekundære materialer for en produktionsperiode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket, og ansøgeren forpligter sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode. Opgørelsen skal indeholde oplysninger om mængden af indgående genanvendte og sekundære materialer (dokumenteret med følgesedler og fakturaer) og udgående genanvendte og sekundære materialer i hele den solgte eller salgsklare produktion af agglomererede sten med påstande om indhold af genanvendte og sekundære materialer (dokumenteret med produktmængder og % påstande).

Påstande om indholdet af genanvendte og sekundære materialer skal være repræsentative for den eller de blandede sammensætninger, der anvendes på batchniveau for det eller de EU-miljømærkede produkter. En generel fordeling af genvundne og eller sekundære materialer er ikke tilladt.

Hvis forskellige produkter, der er omfattet af samme ansøgning, har signifikant forskellige værdier, indberettes dataene særskilt for hvert produkt.

3.4. Indhold af harpiksbindemiddel

Indholdet af polyester, epoxy eller andre harpikser i produktionen må ikke overstige 10 % af det færdige produkts samlede vægt.

Der tildeles desuden op til 20 point i forhold til, hvor meget indholdet af harpiksbindemiddel er reduceret i retning af en grænseværdi for miljøpræstationer på 5 % (fra 0 point for et indhold på 10 % op til 20 point for et bindemiddelindhold på 5 %).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at de obligatoriske krav i kriteriet er opfyldt, understøttet af en beregning af den samlede brug af harpiksbindemidler udtrykt i % af den samlede vægt af produktet af agglomererede sten.

Påstande om bindemiddelindholdet skal være repræsentative for den eller de blandede sammensætninger, der anvendes på batchniveau for det eller de EU-miljømærkede produkter.

Hvis forskellige produkter, der er omfattet af samme ansøgning, har signifikant forskellige værdier, indberettes dataene særskilt for hvert produkt.

3.5. Genbrug af procesaffald

Ansøgeren skal udarbejde en opgørelse over produktionen af procesaffald fra produktionen af agglomererede sten. Opgørelsen skal indeholde en detaljeret beskrivelse af arten og mængden af det producerede affald (f.eks. processkrot og processlam).

Opgørelsen over procesaffald skal dække en periode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket, og for samme periode anslås det samlede produktoutput udtrykt i masse (kg eller ton) og overfladeareal (m^2).

Mindst 70 % af procesaffaldet (skrot og slam) fra produktionen af agglomererede sten, plader og blokke skal genbruges i andre produktionsprocesser.

Der tildeles desuden op til 10 point på grundlag af ansøgerens dokumentation for genbrug af procesaffald op til maksimalt 100 % genbrug (fra 0 point for 70 % genbrug af procesaffald op til 10 point for 100 % genbrug af procesaffald).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en opgørelse over affald for anlæg, der producerer agglomererede sten, for en periode på mindst 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket og forpligte sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode.

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at de obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af en beregning af den samlede mængde processkrot og -slam (i kg eller t). Der skal ligeledes redegøres nærmere for procesaffaldets bestemmelsessted, og det skal anføres, om det genbruges eksternt i en anden proces eller sendes til deponering. I tilfælde af ekstern genbrug eller deponering skal der fremlægges fersendelsessedler.

Hvis det ikke er muligt at fremlægge specifikke data for en produktionslinje eller et produkt, skal ansøgeren anvende data for hele anlægget.

4. KRITERIER FOR KERAMISKE OG BRÆNDTE LERPRODUKTER

Pointsystem

Pointsystemet og det påkrævede minimum antal point for EU-miljømærkede keramiske og brændte lerprodukter fremgår af nedenstående tabel.

Hvis ansøgeren anvender spraytørret pulver som råmateriale og ikke er producenten af råmaterialet, skal ansøgeren angive det spraytørrede pulver, der er anvendt til at fremstille det eller de keramiske eller brændte lerprodukter, dokumenteret ved leveringsfakturaer dateret højst et år før ansøgningsdatoen. I så fald skal ansøgeren fremlægge alle relevante erklæringer fra producenten af det spraytørrede pulver, som dokumenterer, at alle de krav, der er knyttet til EU-miljømærket, og andre relevante valgfrie krav, der kan indebære tildeling af point, er opfyldt.

For kriterium 4.1 og 4.2 er der fastsat to sæt grænseværdier for keramiske fliser, alt efter om EU's miljømærke anvendes på et begrænset antal produkter (hvor der skal fremlægges stabile driftsdata under produktionskørslen for repræsentative perioder), eller om licensen gælder for et stort antal produktformer for en given produktfamilie ⁽²³⁾ (hvor der skal indsendes årlige gennemsnitsdata). Grænseværdierne for den årlige gennemsnitlige produktion er højere for at tage højde for den energi, der er nødvendig for at opretholde ovntemperaturerne, når produktionslinjen ikke kører (f.eks. ved skift af fliseformater), eller når den ikke kører med fuld kapacitet (f.eks. i forbindelse med natarbejde eller i weekender).

Kriterier for tildeling af point	Keramiske og brændte lerprodukter
1.7. Miljøledelsessystem (valgfrit)	0, 3 eller 5 point
4.1. Brændstofforbrug til tørring og brænding	Op til 20 point
4.2. CO ₂ -emissioner	Op til 25 point
4.4. Emissioner af støv, HF, NO _x og SO _x til luft	Op til 40 point
4.6. Genbrug af procesaffald	Op til 10 point
Maksimalt antal mulige point	100
Minimalt antal point for at få tildelt EU-miljømærket	50

4.1. Brændstofforbrug til tørring og brænding

Kul, olieokoks, let fuelolie og svær fuelolie må ikke anvendes som brændsel i tørreanlæg eller ovne.

Det specifikke energiforbrug til tørrings- og brændingsprocesser må ikke overstige de relevante obligatoriske grænseværdier, der er defineret nedenfor.

	Spraytørrer		Tørreanlæg og ovn	
	Obligatorisk grænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer	Obligatorisk grænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer
Keramiske fliser: individuelt produkt **	1,8 MJ/kg pulver *	1,3 MJ/kg pulver **	4,1 MJ/kg	3,2 MJ/kg
Keramiske fliser: produktfamilie ***			5,5 MJ/kg	4,3 MJ/kg
Brændte belægningssten	ikke relevant	ikke relevant	3,5 MJ/kg	2,1 MJ/kg

* Grænseværdien gælder kun for brændstofforbruget i spraytørrener, 1 kg tørret pulver omfatter restfugtighed, typisk 5-7 %.

** Data målt under stabile driftsforhold, som er repræsentative for produktet under produktionskørslen.

*** Data målt over en periode på et år, herunder referencebrændstofforbrug mellem produktionskørsler.

⁽²³⁾ Tre familier af keramiske fliseprodukter behandles i henhold til klasse I, II og III i EN 14411.

Der tildeles desuden op til 20 point i forhold til, hvor meget det specifikke brændstofforbrug til tørrings- og brændingsprocesser er reduceret i retning af den relevante grænseværdi for miljøpræstationer angivet i ovenstående tabel (f.eks. for brændte belægningssten: fra 0 point for 3,5 MJ/kg op til 20 point for $\leq 2,1$ MJ/kg).

For keramiske fliseprodukter, hvor der anvendes spraytørret pulver (enten produceret på stedet eller eksternt), beregnes to pointtal i overensstemmelse med foregående afsnit: et point for spraytørret pulver (SDP) og et point for den keramiske fliseovn og det keramiske tørreanlæg (KWD). De to pointtal omregnes derefter til et samlet pointtal på følgende måde:

$$Fuel_{score} = 0,35(SDP) + 0,65(KWD)$$

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal angive den eller de specifikke brændstofforbrugsværdier for det eller de relevante produkter og beregningerne til omregning af værdien eller værdierne til et specifikt pointtal. Det specifikke brændstofforbrug beregnes ved at dividere brændstofforbruget (i MJ) for det relevante procesudstyr med produktionsmængden (i kg) i den pågældende produktionsperiode.

Hvis der kun foreligger produktionsdata i m^2 , og de skal indberettes i kg, omregnes værdien ved brug af en fast rumvægtsfaktor (i kg/m^2) for produktet eller produktfamilien.

Data for en hel produktfamilie skal være repræsentative for alle produktionslinjer i en periode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket. Data for specifikke individuelle produkter skal være repræsentative for stabile forhold i den eller de faktiske produktionskørsler.

Tallene for tilførsel af brændstoffer til ovnen og tørreanlægget i volumen eller masse hentes fra aflæsningerne på stedet og konverteres til MJ ved at gange volumen eller massen af forbrugte brændstoffer i den definerede produktionsperiode (f.eks. i kg, t, L eller Nm^3) med en specifik eller generisk brændværdi for samme brændstoffer (f.eks. i MJ/kg, MJ/t, MJ/L eller MJ/ Nm^3).

Hvis brændstoffer, der anvendes til at generere varme til tørring, ledes til et kraftvarmesystem, trækkes den elektricitet, der produceres af systemet i den definerede produktionsperiode (målt i kWh og omregnet til MJ) fra aflæsningen af tørreanlæggets samlede brændstofforbrug.

4.2. CO₂-emissioner

De specifikke CO₂-emissioner fra brændselsforbrænding og procesemissioner fra fjernelse af kulstofindhold i råmaterialer under tørring og brænding må ikke overstige de relevante obligatoriske grænseværdier, der er defineret nedenfor.

	Produktion af spraytørret pulver		Tørreanlæg og ovn *	
	Obligatorisk grænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer	Obligatorisk grænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer
Keramiske fliser: individuelt produkt ***	84 kgCO ₂ /t pulver *	54 kgCO ₂ /t pulver *	280 kgCO ₂ /t	230 kgCO ₂ /t
Keramiske fliser: produktfamilie ****			360 kgCO ₂ /t	290 kgCO ₂ /t
Brændte belægningssten	ikke relevant	ikke relevant	192 kgCO ₂ /t	129 kgCO ₂ /t

* Grænseværdien gælder kun for brændstofforbruget i spraytørreeren, 1 kg tørret pulver omfatter restfugtighed, typisk 5-7 %.

** Grænseværdien gælder kun for brændstofforbruget i tørreanlæg og ovn og anslåede procesemissioner fra ovn.

*** Baseret på data om brændstofforbrug målt under stabile driftsforhold, der er repræsentative for produktet under produktionskørslen, og antagne procesemissioner i ovnen fra råmaterialets karbonatindhold.

**** Baseret på data om brændstofforbrug målt over en periode på et år, herunder referencebrændstofforbrug mellem produktionskørsler og antagne procesemissioner i ovnen fra råmaterialets karbonatindhold.

Der tildeles desuden op til 25 point i forhold til, hvor meget de specifikke CO₂-emissioner er reduceret i retning af den relevante grænseværdi for miljøpræstationer angivet i ovenstående tabel (f.eks. for brændte belægningssten: fra 0 point for 192 kgCO₂/t og op til 25 point for 129 kgCO₂/t).

For keramiske fliseprodukter, hvor der anvendes spraytørret pulver (enten produceret på stedet eller eksternt), beregnes to pointtal i overensstemmelse med foregående afsnit: et point for spraytørret pulver (SPD) og et point for den keramiske fliseovn og det keramiske tørreanlæg (KWD). De to pointtal omregnes derefter til et samlet pointtal på følgende måde:

$$CO_{2\text{score}} = 0,35(SDP) + 0,65(KWD)$$

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at det obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af en erklæring om den beregnede specifikke CO₂-emission i overensstemmelse med nedenstående relevante metode.

For produkter fra anlæg, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF ⁽²³⁾, beregnes de specifikke emissioner pr. ton af produktet på grundlag af emissionsniveauet og aktivitetsniveauet, jf. den overvågningsmetodeplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 6 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331 ⁽²⁴⁾ om regler for gratistildeling af emissionskvoter.

For produkter fra anlæg, der ikke er omfattet af direktiv 2003/87/EF, skal resultaterne indberettes i overensstemmelse med den relevante beregningsmetode som defineret i Kommissionens forordning (EU) nr. 601/2012 ⁽²⁵⁾.

For keramiske produkter, hvor der anvendes spraytørret pulver produceret i et særskilt anlæg som råmateriale, skal ansøgeren fremlægge en erklæring fra producenten af det spraytørrede pulver med angivelse af værdien af den årlige gennemsnitlige specifikke CO₂-emissionsværdi ved brug af en af de to beregningsmetoder, der er beskrevet ovenfor for det seneste indberetningsår.

Værdien af den specifikke CO₂-emission anslås altid i forhold til det eller de EU-miljømærkede produkter, der er omfattet af EU-miljømærket. De relevante brændstofforbrugsværdier beregnet for kriterium 4.1, kulstofintensiteten for det anvendte brændsel og det gennemsnitlige karbonatindhold i råmaterialet anvendes som grundlag for beregning af CO₂-emissioner.

4.3. Forbrug af procesvand

Det anlæg, der producerer det keramiske eller brændte lerprodukt, skal enten:

- have et system til genanvendelse af spildevand i lukkede kredsløb for processpildevand, der fremmer nuludledning (zero liquid discharge), eller
- kunne påvise, at det specifikke ferskvandsforbrug er mindre end eller lig med de forbrugsgrænseværdier, der er defineret i nedenstående tabel.

Produkttype	Foretages spraytørringen på stedet?	Forbrugsgrænseværdi
Keramiske fliser og brændte belægningssten	Ja	1,0 L/kg
	Nej	0,5 L/kg

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at det obligatoriske krav er opfyldt, og angive hvordan kravet opfyldes.

Hvis der er indført et nuludledningssystem til genanvendelse af spildevand, gives en kort beskrivelse af systemet og dets vigtigste driftsparametre.

⁽²³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32).

⁽²⁴⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331 af 19. december 2018 om fastlæggelse af midlertidige EU-regler for harmoniseret gratistildeling af emissionskvoter i henhold til artikel 10a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (EUT L 59 af 27.2.2019, s. 8).

⁽²⁵⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 601/2012 af 21. juni 2012 om overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (EUT L 181 af 12.7.2012, s. 30).

Hvis et sådant system ikke er indført, skal data for det samlede forbrug af procesvand (i L eller m³) og data for den samlede produktion af keramiske og brændte lerprodukter (i kg eller m²) fremlægges for det seneste kalenderår eller for en periode på 12 måneder forud for tildeling af EU-miljømærket.

Hvis det ikke er muligt at fremlægge specifikke data for en produktionslinje eller et produkt, skal ansøgeren anvende data for hele anlægget.

Vandforbrug til toiletter, kantiner og andre aktiviteter, der ikke er direkte relevante for produktionsprocessen, bør måles særskilt og ikke medtages i beregningen.

4.4. Emissioner af støv, HF, NO_x og SO_x til luft

Foranstaltninger til reduktion af støvemissioner fra »kolde« støvende aktiviteter på produktionsstedet for de keramiske fliser skal mindst omfatte modtagelse, blanding og formaling af råmaterialer samt formning og glaserings/dekorering af fliser.

De specifikke grænseværdier for emissioner af støv, HF, NO_x og SO_x til luft fra fremstilling af keramiske eller brændte lerprodukter må ikke overstige de relevante obligatoriske grænseværdier, der er fastsat i nedenstående tabel.

Emissionsparameter	Obligatorisk grænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer	Prøvningsmetode	Mulige point
Støv (spraytørrer) *	90 mg/kg	ikke relevant	EN 13284	ikke relevant
Støv (ovn)	50 mg/kg	10 mg/kg	EN 13284	Op til 10
HF (ovn)	20 mg/kg	6 mg/kg	ISO 15713	Op til 10
NO _x som NO ₂ (ovn)	250 mg/kg	170 mg/kg	EN 14792	Op til 10
SO _x som SO ₂ (ovn)	1 300 mg/kg	750 mg/kg	EN 14791	Op til 10

* Kun relevant for produkter, der anvender spraytørret pulver som råmateriale.

Der tildeles desuden op til 40 point i forhold til, hvor meget de faktiske specifikke missioner af støv, HF, NO_x og SO_x er reduceret i retning af de relevante grænseværdier for miljøpræstationer angivet i ovenstående tabel (f.eks. for HF-emissioner: fra 0 point for 20 mg/kg op til 10 point for ≤ 6 mg/kg).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at de obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af i) en beskrivelse af de indførte foranstaltninger til reduktion af støvemissioner fra »kolde« støvende aktiviteter og ii) anlægsdata i mg/Nm³ og udtrykt som en årlig gennemsnitsværdi beregnet ud fra dagmiddelværdier. Dataene skal være genereret via kontinuerlig eller periodisk overvågning i henhold til relevante EN- eller ISO-standarder. I tilfælde af periodisk overvågning skal der udtages mindst tre prøver under stabil drift af spraytørreeren eller ovnen i forbindelse med produktionskørsler af det eller de EU-miljømærkede produkter.

Hvis der kun foreligger produktionsdata i m², og de skal indberettes i kg, omregnes værdien ved brug af en fast rumvægtsfaktor (i kg/m²) for produktet eller produktfamilien.

Data for en hel produktfamilie skal være repræsentative for alle produktionslinjer for en periode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket. Data for specifikke individuelle produkter skal være repræsentative for stabile forhold i den eller de faktiske produktionskørsler.

Ved omregning af resultaterne af overvågningen af udstødningsskasser fra mg/Nm³ (ved et indhold på 18 % O₂) til mg/kg keramisk eller brændt lerprodukt ganges med den specifikke gasmængde (Nm³/kg produkt). 1 Nm³ er 1 m³ tør gas under standardbetingelserne 273K og 101,3 kPa.

Hvis det ikke er muligt at fremlægge specifikke data for en produktionslinje eller et produkt, skal ansøgeren anvende data for hele anlægget og tildele emissioner til EU's miljømærke på massebasis.

4.5. Spildevandshåndtering

Processpildevand fra produktionen af keramiske og brændte lerprodukter skal renses ved brug af en af følgende metoder:

- Metode 1: Rensning på stedet for at fjerne suspenderede stoffer, hvor det rensede spildevand ledes tilbage i produktionsprocessen som led i et nuludledningssystem (zero liquid discharge). eller
- Metode 2: Rensning på stedet for at fjerne suspenderede stoffer (eller ikke rensning) forud for overførsel af spildevand til en tredjeparts rensningsanlæg. eller
- Metode 3: Rensning på stedet for at fjerne suspenderede stoffer forud for udledning af spildevand til lokale vandløb.

Hvis metode 2 eller 3 finder anvendelse, skal ansøgeren eller tredjepartens spildevandsrensningsanlæg, alt efter hvad der er relevant, dokumentere, at følgende grænseværdier for færdigrenset spildevand, der udledes til lokale vandløb, er overholdt.

Parameter	Grænseværdi	Prøvningsmetoder
Suspenderet stof	40 mg/l	ISO 5667-17
Cadmium	0,015 mg/l	ISO 8288
Bly	0,15 mg/l	ISO 8288

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om overensstemmelse med angivelse af, hvilken metode der anvendes på produktionsstedet.

Hvis der er indført et nuludledningssystem til genanvendelse af spildevand, gives en kort beskrivelse af systemet og dets vigtigste driftsparametre.

Hvis det rensede eller urensede spildevand sendes til en tredjeparts rensningsanlæg, skal anlægsoperatøren afgive en erklæring om de gennemsnitlige koncentrationer af suspenderede stoffer, cadmium og bly i det færdigrensede spildevand og fremlægge prøvningsrapporter baseret på en ugentlig analyse af det udledte spildevand i overensstemmelse med de standardprøvningsmetoder, der er defineret ovenfor, eller tilsvarende interne laboratoriemetoder. Mindre hyppig prøvning kan tillades, hvis det er tilladt i driftstilladelsen.

Hvis processpildevand renses på stedet, og spildevandet udledes i det lokale vandløb, skal ansøgeren afgive en erklæring om de gennemsnitlige koncentrationer af suspenderede stoffer, cadmium og bly i det færdigrensede spildevand og fremlægge prøvningsrapporter baseret på en ugentlig analyse af det udledte spildevand i overensstemmelse med de standardprøvningsmetoder, der er defineret ovenfor, eller tilsvarende interne laboratoriemetoder. Mindre hyppig prøvning kan tillades, hvis det er tilladt i driftstilladelsen.

4.6. Genbrug af procesaffald

Ansøgeren skal udarbejde en opgørelse over produktionen af procesaffald fra produktionen af keramiske eller brændte lerprodukter. Opgørelsen skal indeholde en detaljeret beskrivelse af arten og mængden af det producerede procesaffald ⁽²⁶⁾.

Opgørelsen over procesaffald skal som minimum dække en periode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket, og for samme periode anslås det samlede produktoutput udtrykt i masse (kg eller t) og overfladeareal (m²).

Mindst 90 % (vægtprocent) af det procesaffald, der produceres i forbindelse med produktionen af keramiske eller brændte lerprodukter, skal genbruges i produktionen af keramiske eller brændte lerprodukter på stedet eller eksternt eller i andre produktionsprocesser.

Der tildeles desuden op til 10 point i forhold til, hvor meget genbrugssatserne for procesaffald er steget i retning af grænseværdien for miljøpræstationer på 100 % genbrug (fra 0 point for 90 % genbrug af procesaffald op til 10 point for 100 % genbrug af procesaffald).

⁽²⁶⁾ Procesaffald er slam/tørstof fra knusning, tilberedning af krop og glasur, kasserede/ituskårne materialer fra formning, tørring, brænding, korrektion og efterbehandling af overflader og rester fra røggasrensningsystemer såsom separeret støv/aske, restprodukter fra gasrensning og afskrællede stykker af bundmaterialer adsorberet ved kaskade.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at de obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af en opgørelse over affald for anlæg, der producerer keramiske og brændte lerprodukter, for en periode på mindst 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket og en beregning af den samlede mængde processkrot og -slam (i kg eller t). Ansøgeren forpligter sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode.

Der skal ligeledes redegøres nærmere for procesaffaldets bestemmelsessted, og det skal anføres, om det genbruges internt, eksternt i en anden proces eller sendes til deponering. I tilfælde af ekstern genbrug eller deponering skal der fremlægges forsendelsessedler.

Hvis det ikke er muligt at fremlægge specifikke data for en produktionslinje eller et produkt, skal ansøgeren anvende data for hele anlægget.

4.7. Glasur og trykfarver

Hvis de keramiske fliser eller brændte lerprodukter er glaserede eller dekorerede, skal glasurformuleringen eller trykfarven indeholde under 0,10 vægtprocent bly og 0,10 vægtprocent cadmium.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at det obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af en relevant erklæring eller et relevant sikkerhedsdatablad fra leverandøren af glasur eller trykfarver.

5. **KRITERIER FOR PRÆFABRIKEREDE BETONPRODUKTER ELLER BLOKKE AF KOMPRIMERET JORD PÅ BASIS AF HYDRAULISKE BINDEMIDLER ELLER ALTERNATIV CEMENT**

Pointsystem

EU-miljømærket kan både tildeles hydrauliske bindemidler og alternative cementprodukter som mellemprodukter, der bringes i omsætning, og endelige belægnings- og beklædningsprodukter, der fremstilles ved at blande sådanne bindemidler eller cementer med aggregater og vand, efterfulgt af yderligere forarbejdning og hærdning.

Hvis ansøgeren ikke er producenten af det hydrauliske bindemiddel eller den alternative cement som mellemprodukt, og bindemidlet eller cementproduktet ikke er tildelt EU-miljømærket, skal ansøgeren angive det eller de bindemidler eller den eller de cementer, der er anvendt til at fremstille de EU-miljømærkede hårde belægnings- og beklædningsprodukter, dokumenteret ved leveringsfakturaer dateret højst et år før ansøgningsdatoen.

I så fald skal ansøgeren fremlægge alle relevante erklæringer fra producenten af det hydrauliske bindemiddel eller den alternative cement, som dokumenterer, at alle de krav, der er knyttet til EU-miljømærket, og andre relevante valgfrie krav, der kan indebære tildeling af point, er opfyldt.

Pointsystemet i hvert enkelt tilfælde og det påkrævede minimum antal point fremgår af nedenstående tabel.

	Hydraulisk bindemiddel	Alternativ cement	Cementbaserede hårde belægnings- og beklædningsprodukter	Kalkbaserede hårde belægnings- og beklædningsprodukter
1.7. Miljøledelsessystem for anlæg, der producerer hydrauliske bindemidler (valgfrit)	0, 3 eller 5 point	ikke relevant	ikke relevant	ikke relevant
1.7. Miljøledelsessystem for anlæg, der producerer hårde belægnings- og beklædningsprodukter (frivilligt)	ikke relevant	ikke relevant	0, 3 eller 5 point	0, 3 eller 5 point
5.1. Klinkerfaktor	Op til 15 point	Op til 15 point	Op til 15 point	ikke relevant
5.2. CO ₂ -emissioner	Op til 20 point	Op til 20 point	Op til 20 point	Op til 20 point
5.3. Emissioner af støv, NO _x og SO _x til luft	Op til 15 point	ikke relevant eller op til 15 point	Op til 15 point	Op til 15 point
5.4. Genvinding og ansvarlig tilvejebringelse af råmaterialer	ikke relevant	ikke relevant	Op til 25 point	Op til 25 point
5.5. Energiforbrug	ikke relevant	ikke relevant	Op til 20 point	Op til 20 point
5.6. Miljøinnovative produktdesign (valgfrit)	ikke relevant	ikke relevant	Op til 10 point	Op til 15 point
Maksimalt antal mulige point	55	35 eller 50	110	100
Minimalt antal point for at få tildelt EU-miljømærket	27,5	17,5 eller 25	55	50

5.1. Klinkerfaktor

Dette kriterium gælder ikke for kalkbaserede hydrauliske bindemidler.

For hydrauliske cementbindemidler:

En klinkerfaktor eller som minimum den relevante EN 197-1 notation (der kan anvendes som proxy for klinkerfaktoren, jf. nedenstående tabel) angives af ansøgeren eller leverandøren af det hydrauliske bindemiddel.

EN 197-1 notation	Antaget klinkerfaktor	EN 197-1 notation	Antaget klinkerfaktor
CEM I	0,96	CEM II/A-L	0,83
CEM II/A-S	0,83	CEM II/B-L	0,68
CEM II/B-S	0,68	CEM II/A-LL	0,83
CEM II/A-D	0,88	CEM II/B-LL	0,68
CEM II/A-P	0,83	CEM II/A-M	0,80
CEM II/B-P	0,68	CEM II/B-M	0,68
CEM II/A-Q	0,83	CEM III/A	0,47
CEM II/B-Q	0,68	CEM III/B	0,25
CEM II/A-V	0,83	CEM III/C	0,09
CEM II/B-V	0,68	CEM IV/A	0,73
CEM II/A-W	0,83	CEM IV/B	0,52
CEM II/B-W	0,68	CEM V/A	0,72
CEM II/A-T	0,83	CEM V/B	0,57
CEM II/B-T	0,68		

Der kan tildeles op til 15 point til ansøgere i forhold til, hvor meget klinkerfaktoren for det hydrauliske cementbindemiddel er reduceret i retning af grænseværdien for miljøpræstationer på 0,60 (fra 0 point for klinkerfaktor $\geq 0,90$ op til 15 point for klinkerfaktor $\leq 0,60$).

For alternativ cement:

Der kan tildeles op til 15 point til ansøgere i forhold til, hvor meget klinkerfaktoren for cementen er reduceret i retning af grænseværdien for miljøpræstationer på 0,00 (fra 0 point for klinkerfaktor 0,30 op til 15 point for klinkerfaktor 0,00).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om den specifikke klinkerfaktor for det hydrauliske bindemiddel eller den relevante notation for bindemidlet, jf. tabel 1 i EN 197-1, for den eller de leverede hydrauliske bindemidler.

Hvis der anvendes mere end ét hydraulisk bindemiddel eller mere end en alternativ cement i hårde belægnings- og beklædningsprodukter (f.eks. dobbeltlagsterrazzoklinker), skal ansøgeren beregne pointene for det enkelte hydrauliske bindemiddel eller den enkelte alternative cement, som om bindemidlet eller cementen blev anvendt alene, og derefter beregne det samlede vægtede gennemsnitlige antal point baseret på den forholdsmæssige tilsætning af hvert hydraulisk bindemiddel eller hver alternativ cement til produktet.

5.2. CO₂-emissioner

CO₂-emissionerne fra produktionen af portlandcementklinker, kalk eller alternativ cement må ikke overstige de relevante obligatoriske grænseværdier, der er defineret i nedenstående tabel beregnet ved brug af den relevante beregningsmetode, der også er defineret i nedenstående tabel.

Produkttype	Obligatorisk grænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer	CO ₂ -beregningsmetode
Grå portlandcementklinker	816 kgCO ₂ /t klinker	751 kgCO ₂ /t klinker	Delegeret ordrning (EU) 2019/331 eller forordning (EU) nr. 601/2012 alt efter omstændighederne
Kalk	1028 kgCO ₂ /t hydraulisk kalk	775 kgCO ₂ /t hydraulisk kalk	
Hvide portlandcementklinker	1063 kgCO ₂ /t klinker	835 kgCO ₂ /t klinker	
Alternativ cement	571 kgCO ₂ /t cement	526 kgCO ₂ /t cement	ISO 14067-CO ₂ -fodafttryk for livscyklusfaser A1-A3

Der tildeles desuden op til 20 point i forhold til, hvor meget CO₂-emissionerne er reduceret i retning af den relevante grænseværdi for miljøpræstationer angivet i ovenstående tabel (f.eks. for grå portlandcementklinker: fra 0 point for 816 kgCO₂/t klinker op til 20 point for 751 kgCO₂/t klinker).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at det obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af en erklæring om den beregnede specifikke CO₂-emission i overensstemmelse med den relevante metode, der er defineret i ovenstående tabel.

For produkter fra anlæg, der er omfattet 2003/87/EF, beregnes de specifikke emissioner pr. ton af produktet på grundlag af emissionsniveauet og aktivitetsniveauet, jf. den overvågningsmetodeplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 6 i delegeret forordning (EU) 2019/331 om regler for gratistildeling af emissionskvoter.

For produkter fra anlæg, der ikke er omfattet af direktiv 2003/87/EF, skal resultaterne indberettes i overensstemmelse med den relevante beregningsmetode som defineret i forordning (EU) nr. 601/2012.

Værdien af den specifikke CO₂-emission anslås altid i forhold til det eller de EU-miljømærkede produkter, der er omfattet af EU-miljømærket. Hvis anlægget producerer mere end én produkttype, baseres dataene i videst muligt omfang altid på de faktiske produktionslinjer og -processer, der anvendes til fremstilling af det produkt, som skal miljømærkes. I tilfælde af emissioner fra processer, der er fælles for flere produkter på samme anlæg, fordeles emissionerne på massebasis.

Hvis der anvendes en alternativ cement, skal ansøgeren fremlægge en kopi af analysen af CO₂-fodafttrykket, som skal være i overensstemmelse med ISO 14067, verificeret af en akkrediteret tredjepart. Analysen af fodafttrykket skal omfatte produktion af alle de vigtigste anvendte råmaterialer og alle kemiske aktivatorer i livscyklusfaser A1-A3. Hvis der ikke foreligger specifikke data fra materialeleverandører, anvendes generiske emissionsfaktorer fra en database over livscyklusopgørelser.

Hvis der anvendes mere end ét hydraulisk bindemiddel eller mere end en alternativ cement i hårde belægnings- og beklædningsprodukter (f.eks. dobbeltlagsterrazzoklinker), skal ansøgeren beregne pointene for det enkelte hydrauliske bindemiddel eller den enkelte alternative cement, som om bindemidlet eller cementen blev anvendt alene, og derefter beregne det samlede vægtede gennemsnitlige antal point baseret på den forholdsommæssige tilsætning af hvert hydraulisk bindemiddel eller hver alternativ cement til produktet.

5.3. Emissioner af støv, NO_x og SO_x til luft

Dette kriterium gælder for hydrauliske bindemidler, men ikke for alternativ cement, hvis deres indhold af klinker er ≤ 30 % w/w.

De specifikke grænseværdier for støv, NO_x og SO_x til luft fra cementovne eller kalkovne må ikke overstige de relevante obligatoriske grænseværdier defineret i nedenstående tabel.

Parameter	Obligatorisk specifik emissionsgrænseværdi	Grænseværdi for miljøpræstationer	Prøvningsmetode	Mulige point
Støv	≤ 34,5 g/t klinker eller hydraulisk kalk	≤ 11,5 g/t klinker eller hydraulisk kalk	EN 13284	Op til 5
NO _x (som NO ₂)	≤ 1472 g/t klinker eller hydraulisk kalk	≤ 920 g/t klinker eller hydraulisk kalk	EN 14791	Op til 5
SO _x (som SO ₂)	≤ 460 g/t klinker eller hydraulisk kalk	≤ 115 g/t klinker eller hydraulisk kalk	EN 14792	Op til 5

Der kan desuden tildeles op til 15 point i forhold til, hvor meget de faktiske specifikke emissioner (udtrykt i g/t klinker eller g/t hydraulisk kalk) af støv, NO_x og SO_x er reduceret i retning af de relevante grænseværdier for miljøpræstationer angivet i ovenstående tabel (f.eks. 0 point for 34,5 g/t støvemissioner fra klinker, 5 point for 11,5 g/t støvemissioner fra klinker).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at de obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af anlægsdata vedrørende emissioner fra cementovne eller kalkovne, i mg/Nm³ og udtrykt som en årlig gennemsnitsværdi beregnet ud fra dagmiddelværdier. Anlægsdataene skal være genereret via kontinuerlig overvågning i henhold til relevante EN- eller ISO-standarder.

Ved omregning af resultaterne af overvågningen af udstødningsgasser fra mg/Nm³ (ved 10 % O₂-indhold) til g/t klinker ganges med den specifikke ovngasmængde (Nm³/t klinker). De specifikke gasmængder for cementovne kan generelt variere fra 1 700 til 2 500 Nm³/t klinker. Cementproducenten skal klart angive den specifikke luftgennemstrømning i beregningerne af støv-, NO_x- og SO_x-emissioner. 1 Nm³ er 1 m³ tør gas under standardbetingelserne 273K og 101,3 kPa.

Ved omregning af resultaterne af overvågningen af udstødningsgasser fra mg/Nm³ (ved 11 % O₂-indhold) til g/t kalk ganges med den specifikke ovngasmængde (Nm³/t kalk). De specifikke gasmængder for kalkovne kan generelt variere fra 3 000 til 5 000 Nm³/t kalk, afhængigt af den anvendte ovntype. Kalkproducenten skal klart angive den specifikke luftgennemstrømning i beregningerne af støv-, NO_x- og SO_x-emissioner. 1 Nm³ er 1 m³ tør gas under standardbetingelserne 273K og 101,3 kPa.

I forbindelse med kontinuerlige produktionsperioder skal dataene være repræsentative for en periode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket. I forbindelse med kortere produktionsperioder angives den eller de faktiske produktionsperioder, og dataene for stedet bør være repræsentative for mindst 80 % af produktionskampagnen.

Hvis det ikke er muligt at fremlægge specifikke data for en produktionslinje eller et produkt, skal ansøgeren anvende data for hele anlægget.

Hvis der anvendes mere end ét hydraulisk bindemiddel i produktionen af EU-miljømærkede hårde belægnings- og beklædningsprodukter (f.eks. dobbelttagsterrazzoklinker), skal ansøgeren beregne pointene for det enkelte hydrauliske bindemiddel, som om bindemidlet blev anvendt alene, og derefter beregne det samlede vægtede gennemsnitlige antal point baseret på den relative anvendelse af hvert hydraulisk bindemiddel i produktionen af det EU-miljømærkede hårde belægnings- og beklædningsprodukt.

5.4. Genvinding og ansvarlig tilvejebringelse af råmaterialer

Ansøgeren skal vurdere og dokumentere den regionale tilgængelighed af nye materialer, genanvendte materialer fra affald fra forskellige produktionsprocesser og sekundære materialer fra biprodukter fra forskellige produktionsprocesser. De omtrentlige transportafstande for de dokumenterede materialekilder skal angives.

Ansøgeren skal have indført procedurer for returnerede eller afviste betonbatcher, hvor alle returnerede/afviste materialer enten:

- genanvendes direkte i nye batcher af beton, der støbes før hærdeningen af det returnerede/afviste beton, eller
- genanvendes som aggregater i nye batcher efter hærdeningen af det returnerede/afviste beton, eller
- genanvendes andetsteds før eller efter hærdeningen som led i en kontraktlig ordning med en tredjepart.

Derudover kan der tildeles 25 point i alt i forbindelse med tilvejebringelse af råmaterialer:

	Cementbaserede produkter	Produkter baseret på kalk eller på alternativ cement
Indhold af genanvendte eller sekundære materialer på op til 30 %	Op til 20 point	Op til 25 point
Op til 100 % ansvarligt tilvejebragt materiale fra det nye samlede indhold	Op til 5 point	Op til 5 point
Ansvarligt tilvejebragt cement	5 point	ikke relevant

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at de obligatoriske krav i dette kriterium er opfyldt, understøttet af dokumentation for transportafstanden for potentielle kilder til nye, genanvendte og sekundære materialer. Alternativt kan overholdelsen af de obligatoriske aspekter af dette kriterium dokumenteres ved at fremlægge et sølv-, guld- eller platincertifikat udstedt af Concrete Sustainability Council (CSC) til den konkrete producent i henhold til version 2.0 af CSC's tekniske manual.

Genanvendte eller sekundære materialer medregnes kun i indholdet af genanvendte og sekundære materialer, hvis de stammer fra kilder, der er beliggende i en afstand på $\leq 2,5$ fra produktionsstedet for den præfabrikerede beton i forhold til de primære nye anvendte materialer (f.eks. grove og fine aggregater og supplerende cementbaserede materialer). Inkorporeringen af støv og kasserede præfabrikerede betonprodukter i nye produkter betragtes ikke som genanvendt indhold, hvis det genanvendes i en og samme fremstillingsproces.

Ansvarligt tilvejebragte materialer skal være certificeret af Concrete Sustainability Council eller en tilsvarende tredjepartscertificeringsordning.

Der forelægges en månedlig opgørelse over genanvendte og sekundære materialer og ansvarligt tilvejebragte materialer for en produktionsperiode på 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket. Ansøgeren forpligter sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode. Opgørelsen skal indeholde oplysninger om mængden af indgående genanvendte og sekundære materialer og ansvarligt tilvejebragte materialer (dokumenteret med følgesedler og fakturaer) og udgående genanvendte og sekundære materialer og ansvarligt tilvejebragte materialer i hele den solgte eller salgsklare produktion af præfabrikeret beton med påstande om indhold af genanvendte og sekundære materialer eller ansvarligt tilvejebragte materialer (dokumenteret med produktmængder og % påstande).

På grund af batchkarakteren af produktionen af præfabrikeret beton skal påstande om indholdet af genanvendte og sekundære materialer og påstande om anvendelsen af ansvarligt tilvejebragte hydrauliske bindemidler, alternativ cement eller aggregater baseres på blandede sammensætninger anvendt på batchniveau. Fordeling af genvundne/sekundære/ansvarligt tilvejebragte materialer er ikke tilladt.

Hvis der kun foreligger produktionsdata i m^3 , og de skal indberettes i kg eller omvendt, omregnes værdien ved brug af en fast rumvægtsfaktor for det relevante materiale.

5.5. Energiforbrug

Ansøgeren skal have indført et program til systematisk overvågning, registrering og reduktion af energiforbruget og de specifikke CO₂-emissioner i anlægget, der producerer præfabrikeret beton, til optimale niveauer. Ansøgeren skal angive energiforbruget i forhold til energikilden (f.eks. elektricitet og diesel) og formålet (f.eks. brug i bygninger på stedet, belysning, drift af skæredstyr, pumper og køretøjer). Ansøgeren skal angive energiforbruget for anlægget både i absolutte tal (i kWh eller MJ) og i specifik produktion (i kWh eller MJ pr. m^3 , m^2 eller t materiale, der er solgt/produceret og klar til salg) for et givet kalenderår.

Der skal udarbejdes en plan for nedbringelse af det specifikke energiforbrug og CO₂-emissionerne, hvori der redegøres for de foranstaltninger, der allerede er truffet eller påtænkes truffet (f.eks. en mere effektiv brug af eksisterende udstyr, investering i mere effektivt udstyr, forbedret transport og logistik osv.).

Derudover kan der tildeles 20 point i alt som følger:

- Der tildeles op til 10 point i forhold til andelen af forbrugt energi (brændstof og elektricitet) fra vedvarende energikilder (fra 0 point for 0 % vedvarende energi op til 10 point for 100 % vedvarende energi).

- Der tildeles op til 5 point afhængigt af, hvordan elektriciteten fra vedvarende energikilder er købt: via private energiserviceaftaler for vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (5 point), elkøbsaftaler med selskaber vedrørende energi fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet (5 point), langfristede elkøbsaftaler (VE-elkøbsaftaler) med selskaber vedrørende netforbundne og ikke-netforbundne vedvarende energikilder⁽²⁷⁾ (4 point), certificeringer for grøn elektricitet⁽²⁸⁾ (3 point), indkøb af oprindelsesgarantier for vedvarende energi for hele elforsyningen eller grøn takst fra forsyningsleverandør⁽²⁹⁾ (2 point).
- Der tildeles 3 point, hvis der er foretaget en analyse af produktets CO₂-fodaftryk i henhold til ISO 14067, eller 5 point, hvis de elementer i metoden vedrørende produktets miljøaftryk (Product Environmental Footprint Method)⁽³⁰⁾, der vedrører drivhusgasemissioner, er blevet anvendt.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en opgørelse over energiforbruget for anlæg, der producerer præfabrikeret beton, for en periode på mindst 12 måneder forud for datoen for tildeling af EU-miljømærket og forpligte sig til at ajourføre en sådan opgørelse i EU-miljømærkets gyldighedsperiode. I opgørelsen over energiforbruget skal der skelnes mellem de forskellige typer brændstof, der forbruges, med fremhævelse af vedvarende brændstoffer eller andelen af vedvarende energistoffer i blandede brændstoffer. I planen for nedbringelse af det specifikke energiforbrug og specifikke CO₂-emissioner opstilles grundscenariet for energiforbruget i anlægget, der producerer præfabrikeret beton, på tidspunktet for udarbejdelsen af planen, anlæggets forskellige kilder til energiforbrug identificeres og kvantificeres klart, foranstaltninger til at reducere energiforbruget identificeres og begrundes, og resultaterne rapporteres hvert år.

Ansøgeren skal fremlægge detaljerede oplysninger om den indgåede elkøbsaftale og oplyse, hvor stor en andel af den købte elektricitet, der kommer fra vedvarende energikilder. Om nødvendigt skal en erklæring fra elektricitetsleverandøren præcisere: i) andelen af vedvarende energi i den leverede elektricitet, ii) karakteren af den indgåede købsaftale (dvs. privat energiserviceaftale, elkøbsaftale med selskab, grøn energi certificeret uafhængigt eller grøn takst), og iii) om den købte elektricitet kommer fra vedvarende energikilder på eller i nærheden af stenbrudsområdet.

Hvis oprindelsesgarantier indkøbes af ansøgeren for at øge andelen af energi fra vedvarende energikilder, skal ansøgeren fremlægge relevant dokumentation for, at oprindelsesgarantien er indkøbt i overensstemmelse med principperne og reglerne for det europæiske system for energicertifikater.

Hvis der anmodes om point for en analyse af CO₂-fodaftryk, skal ansøgeren fremlægge en kopi af analysen, som skal være i overensstemmelse med ISO 14067 eller metoden vedrørende produktets miljøaftryk, verificeret af en akkrediteret tredjepart. Analysen af fodaftrykket skal omfatte alle fremstillingsprocesser, der er direkte forbundet med produktion af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement, transport på stedet eller uden for stedet af råmaterialer til anlæg, der producerer præfabrikeret beton, produktion af præfabrikeret beton, emissioner fra administrative processer (f.eks. drift af bygninger på stedet) og transport af det solgte produkt til anlæg, der producerer præfabrikeret beton, eller til lokalt transportknudepunkt (f.eks. togstation eller havn).

5.6. Miljøinnovative produktdesign (valgfrít)

Produkter af præfabrikeret beton eller komprimeret jord med direkte eller indirekte miljøfordele som følge af en eller flere af nedenstående designkarakteristika tildeles point ud fra disse karakteristika.

Der kan maksimalt tildeles 15 point (for kalkbaserede produkter) eller 10 point (for alle andre produkter af præfabrikeret beton eller komprimeret jord) under dette kriterium.

⁽²⁷⁾ I henhold til artikel 15, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽²⁸⁾ På grundlag af oprindelsesgarantier med uafhængig tredjepartsverifikation af yderligere krav i henhold til artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽²⁹⁾ Oplysninger om vedvarende energikilder videregivet i henhold til artikel 19, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82) og punkt 5 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (omarbejdning) (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

⁽³⁰⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf.

Der kan tildeles 10 eller 15 point i alt som følger:

- Der tildeles op til 10 point, ud fra hvor meget gulvliserne, gulvpladerne eller belægningsstenene i præfabrikeret beton eller filterbeton overstiger den minimale infiltrationsgrad på 400 mm/h og nærmer sig grænseværdien for miljøpræstationer på $\geq 2\,000$ mm/h (fra 0 point for 400 mm/h op til 10 point for 2 000 mm/h).
- Der tildeles op til 10 point i forhold til, hvor meget blok-, plade- eller tavleproduktet overstiger et mindste frivolumen på 20 % og nærmer sig grænseværdien for miljøpræstationer på ≥ 80 % frivolumen (fra 0 point for et frivolumen på 20 % op til 10 point for et frivolumen på ≥ 80 %).
- Der tildeles op til 15 point i forhold til, hvor langt blok-, plade- eller tavleproduktet ligger under en maksimal øvre grænse for varmeledningsevnen på 0,45 W/m.K og nærmer sig grænseværdien for miljøpræstationer på $\leq 0,15$ W/m.K (fra 0 point for $\geq 0,45$ W/m.K op til 15 point for $\leq 0,15$ W/m.K).
- Der tildeles op til 15 point i forhold til, hvor meget indholdet af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement er blevet reduceret under en maksimal øvre grænse på 10 % (udtrykt i % af den samlede produktvægt) og nærmer sig grænseværdien for miljøpræstationer på ≤ 5 % (fra 0 point i ≥ 10 % og op til 15 point for ≤ 5 %).
- Der tildeles 10 point for belægningsenheder, der er konstrueret med frivolumen, der skal opfyldes med muld/sand/grus og besås med græs, og som passer ind i gennemtrængelige belægningskonstruktionsløsninger (almindeligvis kaldet græs- eller græstørvbelægninger).

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, hvorvidt dette kriterium er relevant for det eller de produkter, der er omfattet af ansøgningen om tildeling af EU-miljømærket.

Hvis der anmodes for point for infiltrationsgrad for gulvliser, gulvplader eller belægningssten af præfabrikeret beton eller filterbeton, skal ansøgeren fremlægge prøvningsrapporter i overensstemmelse med BS 7533-13, BS DD 229:1996 eller tilsvarende standarder.

Hvis kriteriet om materialeeffektivitet for blokke, plader eller tavler er relevant, skal ansøgeren fremlægge en erklæring om formens porevolumen i procent ved at angive produktformens mål så detaljeret, at totalvolumen og porevolumen kan beregnes.

Hvis der anmodes for point for isoleringsprodukter med høj isoleringsevne og lav varmeledningsevne, skal ansøgeren fremlægge prøvningsrapporter i henhold til EN 12667 eller tilsvarende standarder.

Hvis der anmodes for point for et lavt indhold af hydrauliske bindemidler eller alternativ cement, skal ansøgeren angive det specifikke bindemiddelindhold eller som minimum det maksimale bindemiddelindhold.

Hvis kriteriet om åbne græs- eller græstørvbelægninger er relevant, skal ansøgeren fremlægge tekniske tegninger af de konkrete former, billeder af virkelige anlæg med vegeterede overflader og detaljerede instrukser om, hvordan produkterne skal opfyldes og besås.

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2021/477

af 18. marts 2021

om godkendelse af ændringer af de nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter, som Finland og Sverige har forelagt

*(meddelt under nummer C(2021) 1672)***(Kun den finske og den svenske udgave er autentiske)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 af 17. november 2003 om bekæmpelse af salmonella og andre bestemte fødevarebårne zoonotiske agenser ⁽¹⁾, særlig artikel 6, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det operationelle program forelagt af Finland for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter, som bl.a. omfatter kvæg og svin, der er beregnet til avl, brug eller slagtning, samt oksekød, svinekød og fjerkrækød, blev godkendt ved Kommissionens beslutning 94/968/EF ⁽²⁾.
- (2) Det operationelle program forelagt af Sverige for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter, som bl.a. omfatter kvæg og svin, der er beregnet til avl, brug eller slagtning, samt oksekød og svinekød, blev godkendt ved Kommissionens beslutning 95/50/EF ⁽³⁾.
- (3) Det nationale program for bekæmpelse af salmonella hos avlsflokke af *Gallus gallus* forelagt af Finland blev godkendt ved Kommissionens beslutning 2006/759/EF ⁽⁴⁾, det nationale program for bekæmpelse af salmonella hos flokke af æglæggende høner af *Gallus gallus* forelagt af Finland blev godkendt ved Kommissionens beslutning 2007/848/EF ⁽⁵⁾, det nationale program for bekæmpelse af salmonella hos flokke af slagtekyllinger af *Gallus gallus* forelagt af Finland blev godkendt ved Kommissionens beslutning 2008/815/EF ⁽⁶⁾ og det nationale program for bekæmpelse af salmonella hos kalkuner forelagt af Finland blev godkendt ved Kommissionens beslutning 2009/771/EF ⁽⁷⁾.
- (4) Ændringer af det program for bekæmpelse af salmonella hos avlsflokke af *Gallus gallus*, som Finland havde forelagt, blev godkendt ved Kommissionens beslutning 2007/849/EF ⁽⁸⁾.
- (5) Den 10. marts 2020 forelagde Finland, med henblik på Kommissionens godkendelse, ændringer af sit operationelle program for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter med hensyn til oksekød, svinekød og fjerkrækød og kvæg og svin, der er beregnet til avl, brug eller slagtning, samt ændringer af sine nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos avlsflokke af *Gallus gallus*, hos flokke af æglæggende høner af *Gallus gallus*, hos flokke af slagtekyllinger af *Gallus gallus* og hos kalkuner.

⁽¹⁾ EUT L 325 af 12.12.2003, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning 94/968/EF af 28. december 1994 om godkendelse af Finlands operationelle program for bekæmpelse af salmonella hos levende dyr og i animalske produkter (EFT L 371 af 31.12.1994, s. 36).

⁽³⁾ Kommissionens beslutning 95/50/EF af 23. februar 1995 om godkendelse af Sveriges operationelle program for bekæmpelse af salmonella hos levende dyr og i animalske produkter (EFT L 53 af 9.3.1995, s. 31).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslutning 2006/759/EF af 8. november 2006 om godkendelse af visse nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos avlsflokke af *Gallus gallus* (EUT L 311 af 10.11.2006, s. 46).

⁽⁵⁾ Kommissionens beslutning 2007/848/EF af 11. december 2007 om godkendelse af visse nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos flokke af æglæggende høner af *Gallus gallus* (EUT L 333 af 19.12.2007, s. 83).

⁽⁶⁾ Kommissionens beslutning 2008/815/EF af 20. oktober 2008 om godkendelse af visse nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos flokke af slagtekyllinger af arten *Gallus gallus* (EUT L 283 af 28.10.2008, s. 43).

⁽⁷⁾ Kommissionens beslutning 2009/771/EF af 20. oktober 2009 om godkendelse af visse nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos kalkuner (EUT L 275 af 21.10.2009, s. 28).

⁽⁸⁾ Kommissionens beslutning 2007/849/EF af 12. december 2007 om godkendelse af ændringer af det nationale program for bekæmpelse af salmonella hos avlsflokke af *Gallus gallus*, som er forelagt af Finland (EUT L 333 af 19.12.2007, s. 85).

- (6) Den 26. november 2019 forelagde Sverige, med henblik på Kommissionens godkendelse, ændringer af sit operationelle program for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter med hensyn til oksekød og svinekød og kvæg og svin, der er beregnet til avl, brug eller slagtning.
- (7) De foreslåede ændringer af disse programmer blev forelagt medlemsstaterne på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 10. december 2020. De tager hensyn til udviklingen i situationen i Finland og Sverige og opfylder kravene i forordning (EF) nr. 2160/2003.
- (8) De foreslåede ændringer bør derfor godkendes.
- (9) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

De ændringer vedrørende oksekød, svinekød og fjerkrækød og kvæg og svin, der er beregnet til avl, brug eller slagtning, som Finland forelagde den 10. marts 2020 vedrørende sit operationelle program for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter, som blev godkendt ved beslutning 94/968/EF, godkendes.

Artikel 2

De ændringer vedrørende oksekød og svinekød og kvæg og svin, der er beregnet til avl, brug eller slagtning, som Sverige forelagde den 26. november 2019 vedrørende sit operationelle program for bekæmpelse af salmonella hos visse levende dyr og i animalske produkter, som blev godkendt ved beslutning 95/50/EF, godkendes.

Artikel 3

De ændringer, som Finland forelagde den 10. marts 2020, vedrørende sit nationale program for bekæmpelse af salmonella hos avlsflokke af *Gallus gallus*, som blev godkendt ved beslutning 2006/759/EF, godkendes.

Artikel 4

De ændringer, som Finland forelagde den 10. marts 2020, vedrørende sit nationale program for bekæmpelse af salmonella hos flokke af æglæggende høner af *Gallus gallus*, som blev godkendt ved beslutning 2007/848/EF, godkendes.

Artikel 5

De ændringer, som Finland forelagde den 10. marts 2020, vedrørende sit nationale program for bekæmpelse af salmonella hos flokke af slagtekyllinger af *Gallus gallus*, som blev godkendt ved beslutning 2008/815/EF, godkendes.

Artikel 6

De ændringer, som Finland forelagde den 10. marts 2020, vedrørende sit nationale program for bekæmpelse af salmonella hos kalkuner, som blev godkendt ved beslutning 2009/771/EF, godkendes.

Artikel 7

Denne afgørelse er rettet til Republikken Finland og Kongeriget Sverige.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. marts 2021.

På Kommissionens vegne
Stella KYRIAKIDES
Medlem af Kommissionen

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA